

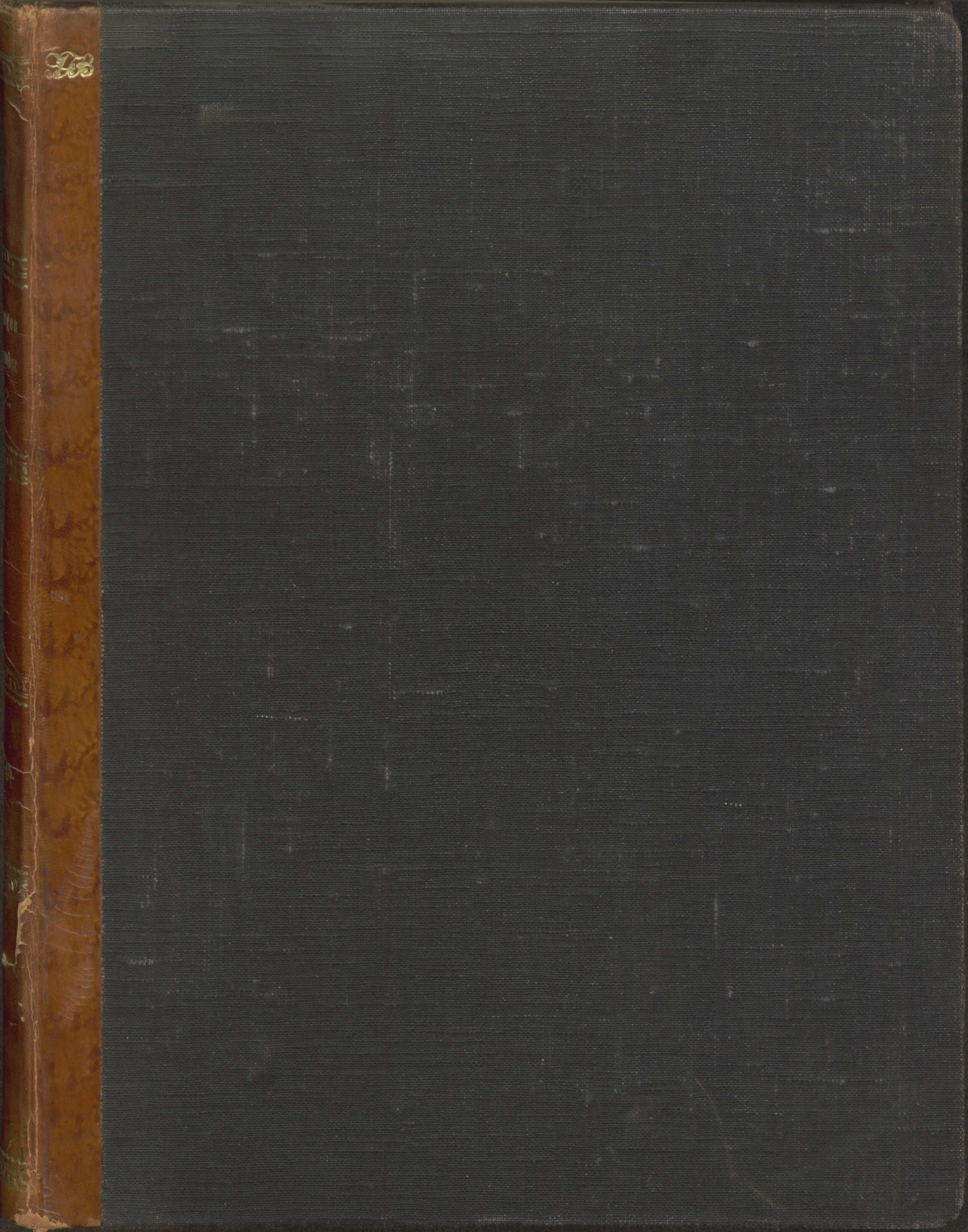
Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

~~257~~

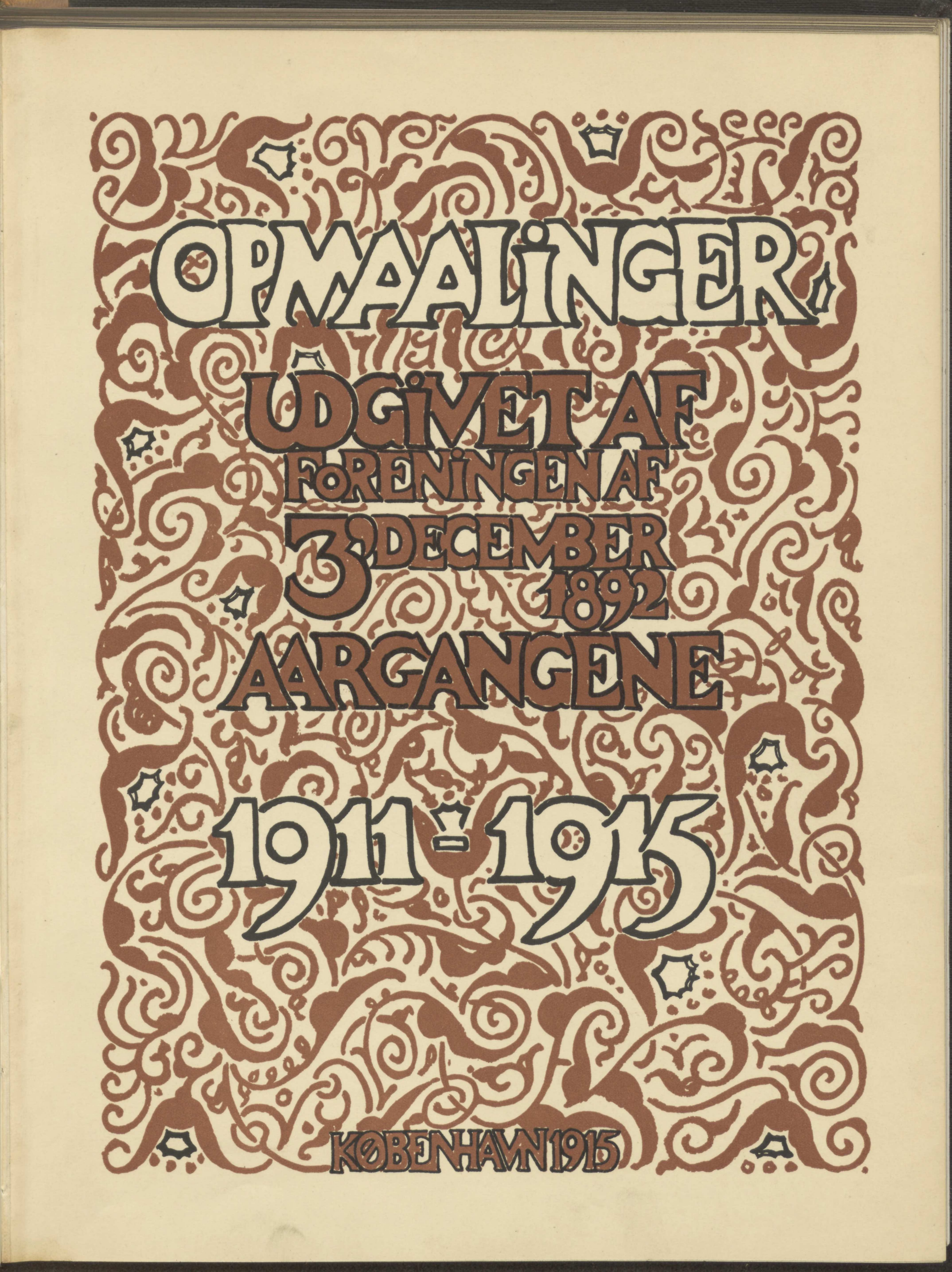

72 (084)

St.f.

CRAPPAINGER

1911-1912

OPMAALINGER

UDGIVET AF

FORENINGEN AF

3 DECEMBER

1892

AARGANGENE

1911-1915

KØBENHAVN 1915

INDHOLDSFORTEGNELSE.

AARGANG 1911.

- Bl. 1-2. KRUDTTAARNET I FREDERIKSHAVN (Axel Maar). Bl. 1. Opstalt og Snit. Bl. 2. Planer, Fotografi og Beskrivelse.
 Bl. 3. ALTERTAVLE (H. Sonne-Hansen).
 Bl. 4-5. GRIFFENFELDTS KAPEL VED HELLIGAANDSKIRKEN I KØBENHAVN (Ch. E. Fenger og I. P. Malmberg). Bl. 4. Opstalt og Snit. Bl. 5. Fotografier, Planer og Beskrivelse.
 Bl. 6-7. EJENDOMMEN VANDKUNSTEN Nr. 8, KØBENHAVN. Bl. 6. Side mod Vandkunsten (Johs. Elmquist). Bl. 7. Planer og Gaardside (Chr. Klink), Fotografi og Beskrivelse.
 Bl. 8-11. APOTHEKET I ÆRØSKØBING. Bl. 8. Side mod Gaden og Planer (C. Hess Petersen, Chr. Kampmann og H. J. Kampmann). Bl. 9. Side mod Gaarden og Beliggenhedsplan (I. P. Malmberg og H. K. Turin-Nielsen). Bl. 10. Gavl og Tværsnit (Arnold Jensen, Chr. Kampmann og H. J. Kampmann). Fotografier og Beskrivelse. Bl. 11. Enkeltheder (Chr. Holst og I. P. Malmberg).
 Bl. 12. DØR FRA OUSTED KRO (V. Byberg).

AARGANG 1912.

- Bl. 1-3. DET HANSENSKE PALÆ I HELSINGØR (Carl Lundquist). Bl. 1. Side mod Strandgade. Bl. 2. Gaardside. Bl. 3. Stueplan, Tværsnit og Gavl mod Nord. — Beskrivelse, Beliggenhedsplan og Fotografi. Tekstbl. 1.
 Bl. 4-5. KASTELLET I RØNNE (Niels Hauberg). Bl. 4. Opstalt. Bl. 5. Tværsnit og Planer. — Beskrivelse og Fotografi. Tekstbl. 4.
 Bl. 6-11. KORSBRØDREGAARDEN I NYBORG (Aug. Colding). Bl. 6. Side mod Adelgaden. Bl. 7. Nordhusets Nordside. Bl. 8. Vesthusets Gaardside. Bl. 9. Nordhusets Gaardside. Bl. 10. Beliggenhedsplan og Kælderplan. Bl. 11. Plan af Stueetagen. — Beskrivelse og Fotografier. Tekstbl. 2-3.
 Bl. 12. INDGANGSDØR TIL PRÆDIKESTOL I Sct. MORTENS KIRKE I RANDERS (Chas. Christensen). — Beskrivelse og Fotografier. Tekstbl. 5.

AARGANG 1913.

- Bl. 1-2. VAGTBYGNING VED PROVIANTGAARDEN (Sigurd Christensen). Bl. 1. Side mod Proviantgaarden og Side mod „Teatermusæet“. Bl. 2. Plan, Snit og Beliggenhedsplan. — Beskrivelse og Fotografi. Tekstbl. 1.
 Bl. 3-9. AMALIEGADE 25 (DEN TIDLIGERE FØDSELSSTIFTELSE) (Georg Gøssel og Thomas Havning). Bl. 3. Beliggenhedsplan. Bl. 4. Plan af Stueetagen. Bl. 5. Side mod Amaliegade. Bl. 6-7. Enkeltheder af Siden mod Amaliegade. Bl. 8. Tværsnit. Bl. 9. Side mod Gaarden. — Beskrivelse og Fotografier. Tekstbl. 2-3.

- Bl. 10-11. LYSTHUS I STEGE (Hans Tvede og Gudmund Holme). Bl. 10. Gavlsider og Langside. Bl. 11. Langsnit og Plan. — Beskrivelse. Tekstbl. 4.
 Bl. 12. DEN NORDRE PORTAL PAA ØRSTED KIRKE (Agnete Laub Hansen). — Beskrivelse og Fotografier. Tekstbl. 4.

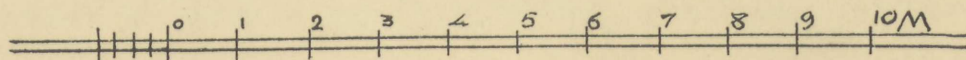
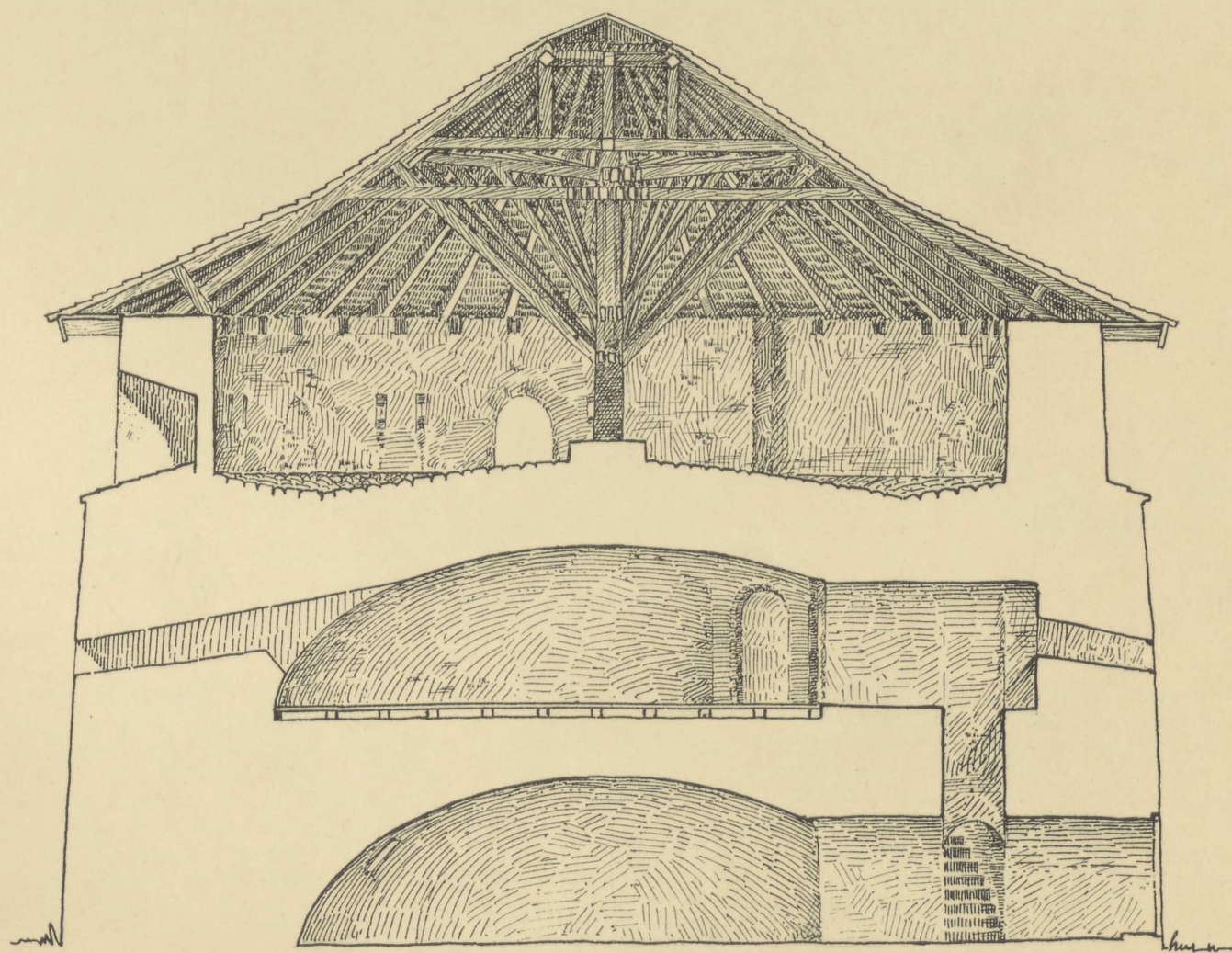
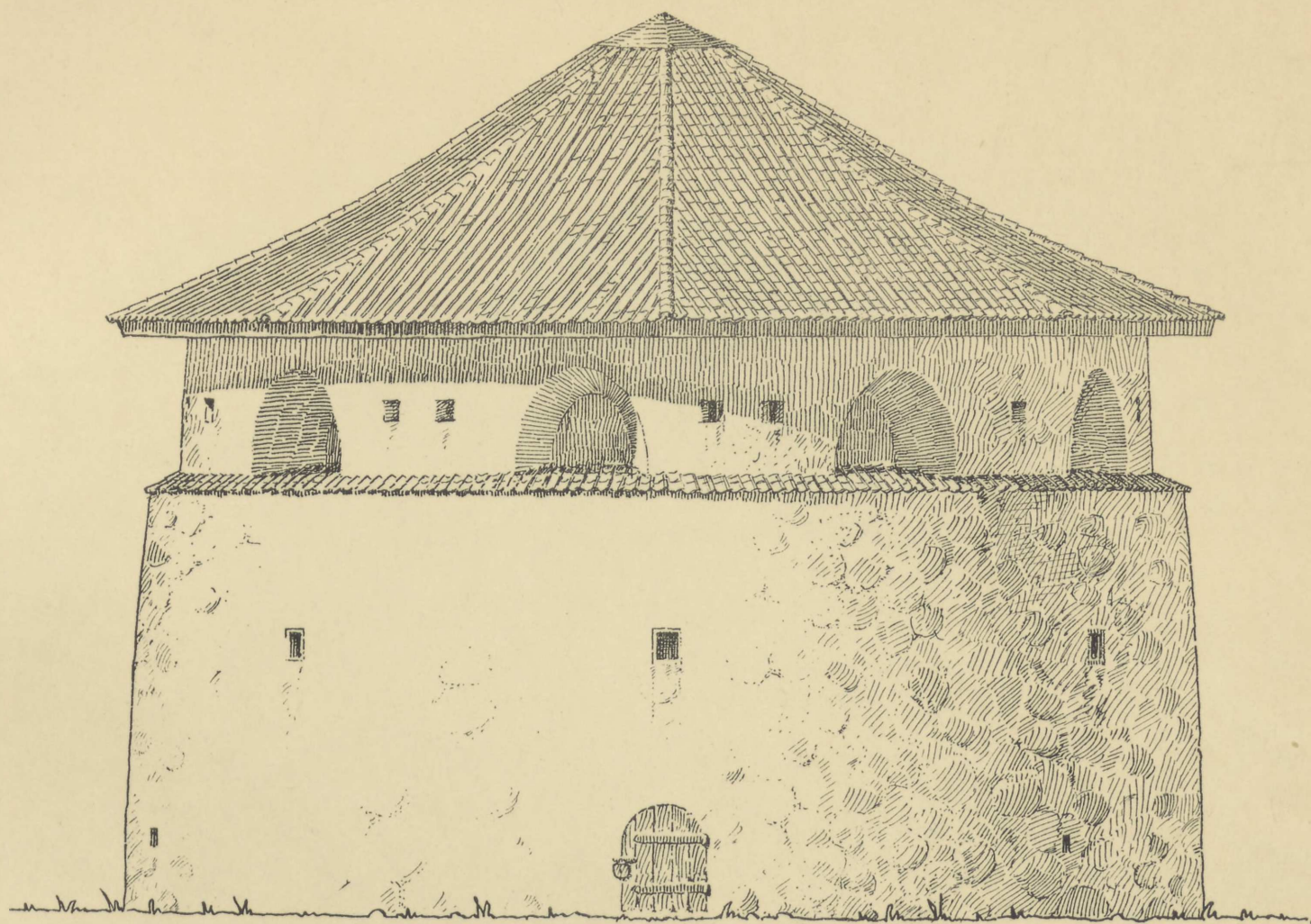
AARGANG 1914.

- Bl. 1-4. VOGNSERUP (Ingrid Møller og Gerda Schäffer). Bl. 1. Plan af Stue og Kælder. Bl. 2. Vestside. Bl. 3. Østside. Bl. 4. Snit, Sydavl og Enkeltheder af Interiør. — Beskrivelse, Beliggenhedsplan og Fotografier. Tekstbl. 1-2.
 Bl. 5-9. FRA VOGNMARGERGADEKVARTERET (Ejnar Petersen Dyggve, Aage Rafn og Kay Fisker). Bl. 5. Vognmagergade 36, Side mod Vognmagergade, Gaardside, Side mod Landemærket. Bl. 6. Vognmagergade 36, Snit, 1. Salsplan og Beliggenhedsplan. Bl. 7. Vognmagergade 32, 34 og 36, Baghuse. Bl. 8. Dørtyper, Enkeltheder af Interiører fra Vognmagergade 30, 32 og 36. Bl. 9. Enkeltheder af Snedkerarbejde, Dørbeslag m. m. fra Vognmagergade 32, 34, 36, Landemærket 30 og Gothersgade 81. — Beskrivelse og Fotografier. Tekstbl. 3-4.
 Bl. 10-11. KLOKKETAARN VED RUTSKIRKE, BORNHOLM (Ejnar Ørnsholt). Bl. 10. Øst- og Nordside. Bl. 11. Planer og Snit. — Beskrivelse og Fotografi. Tekstbl. 4.
 Bl. 12. SOPHIE AF MEKLENBORGS KISTE I ROSKILDE DOMKIRKE (Ejnar Petersen Dyggve). — Beskrivelse og Fotografier. Tekstblad 5-6.

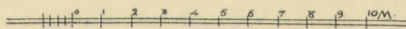
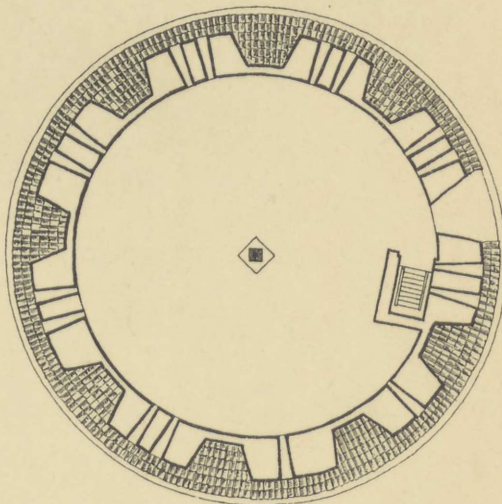
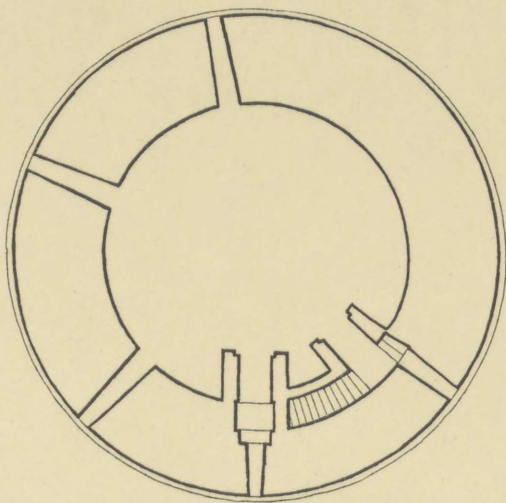
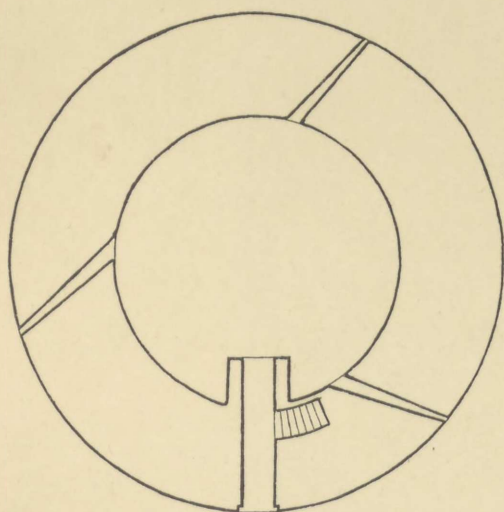
AARGANG 1915.

- Bl. 1. OPSYNSBOLIG PAA ASSISTENSKIRKEGAARDEN (Ejnar Ørnsholt). Plan, Snit. Nord-, Syd- og Vestside. — Beskrivelse, Beliggenhedsplan og Fotografi. Tekstbl. 4.
 Bl. 2-6. GAARD PAA STOREGADE I VARDE (S. C. Larsen). Bl. 2. Stueplan. Bl. 3. Side mod Storegade. Bl. 4. Gaardside. Bl. 5. Tværsnit og Side mod Kræmmergade. Bl. 6. Midtparti af Siden mod Storegade og Snit gennem Forhallen. — Beskrivelse, Beliggenhedsplan og Fotografier. Tekstbl. 1-2.
 Bl. 7-8. HOVEDBYGNINGEN PAA HALD (Frederik Jensen). Planer, Snit, Nord- og Østside. — Beskrivelse, Beliggenhedsplan og Fotografi. Tekstbl. 3.
 Bl. 9-10. RAAD- OG THINGHUSET I MARIAGER (Carl Lundquist). Bl. 9. Side mod Torvet. Bl. 10. Stueplan og Tværsnit. — Beskrivelse, Beliggenhedsplan og Fotografier. Tekstbl. 4-5.
 Bl. 11. DØR FRA SANKT KNUDS KIRKE I ODENSE (Knud Lehn-Petersen). — Beskrivelse. Tekstbl. 5.
 Bl. 12. EGETRÆSKISTE FRA GJENNER I SØNDERJYLLAND (Niels Skrivers).

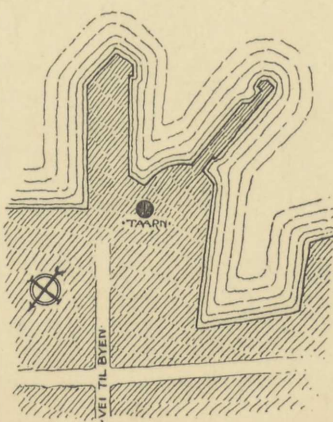
KRUDTTAARNET I FREDERIKSHAVN.

KRUDTTAARNET I FREDERIKSHAVN.

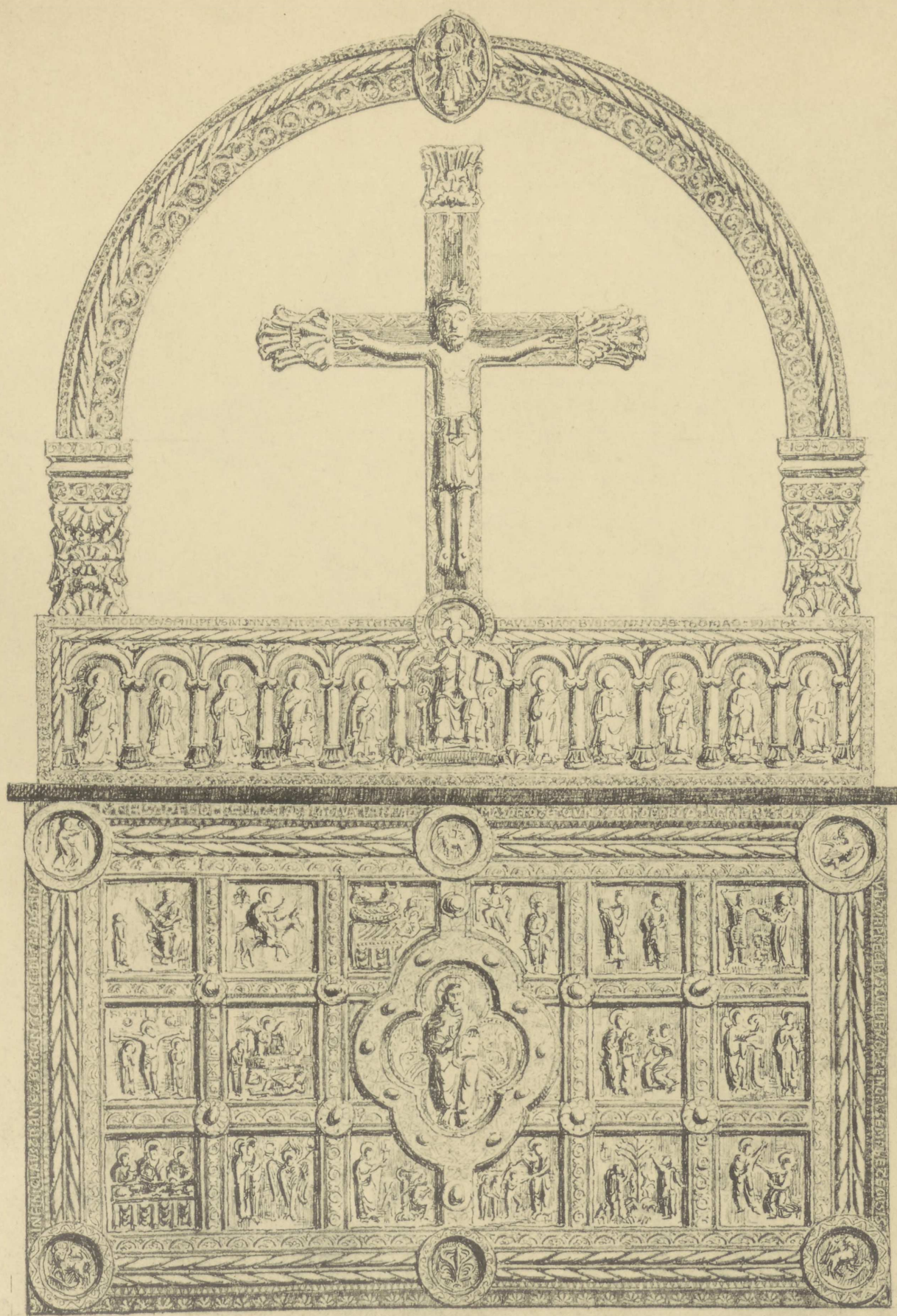

I det 17. og 18. Aarhundrede byggedes der i Danmark, Norge og Sverrig adskillige Fæstningsværker, som bag en ydre Jord- eller Stenvold havde et rundt eller firkantet Taarn, der dels tjente til et indre Forsvar, dels til Rum for Ammunition og Forraad samt Opholdsrum, dels til ydre Forsvar ved et Batteri i øverste Etage. I Danmark haves saaledes de to Taarne paa Christiansøerne, Kastelstaarnet i Rønne og Fladstrand Kastel ved Frederikshavn med sit Taarn. Dette Kastel er bygget i Henhold til kgl. Resolution af 4. Maj 1686 og blev anlagt 1687 under Ledelse af Oberst Anton Coucheron. Det bestod da af Taarnet med en omløbende Mur, hvori

der var en udmærket Fæstningsport, som desværre blev nedrevet 1891. — Under Krigene med England 1801 og 1807—14 blev Kastellet sat i Forsvarsstand, og da Krudtet ej kunde opbevares sikkert i Taarnet, blev der i disse Aar, vistnok 1811, slaaet Hvælving over de to underste Etager, medens en paatænkt øverste Hvælving maatte opgives, fordi Taarnmuren slog Revner. Under Krigen har der sikkert ikke været et brandfarligt Fredstag over Kanonbatteriet, og det nuværende svejfede Tag maa derfor skrive sig fra den følgende Fredsperiode. Taarnet, der er opført af Kampesten, er hvidkalket og har rødt Tegtag; i øverste Etage er Gulvet brolagt med Kampesten.

ALTERTAVLE.

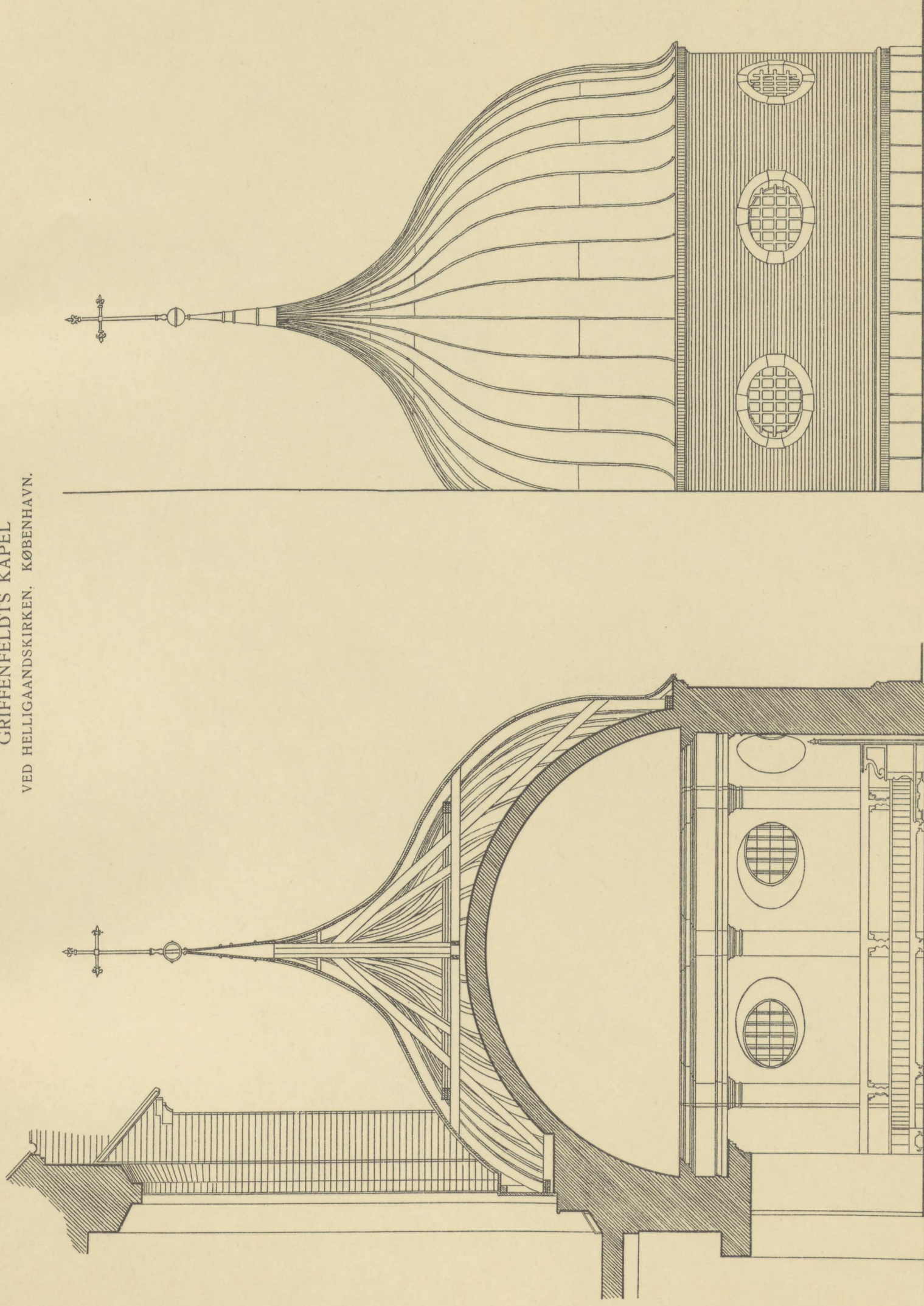
100 90 80 70 60 50 40 30 20 10 0

1 M

Forsiden til et Alterbord fra Ølst Kirke ved Randers. Tykke Egeplanker, beklædte med forgyldte Kobberplader, der bærer Indfatninger til tabte Smykkestene (Bjærgkrystaller; to saadanne er indsatte som Prøve); Figurerne er drevne, Ornamenterne dels drevne, graverede eller paamalede. I Midten den tronende, velsignende Kristus. I Felterne ses fra venstre til højre: Et Bud hos Kong Herodes, Kristus ridende paa Æslet, Kristi Fødsel, Engelen hos Josef, to af de hellige tre Konger, Barnemordet i Bethlehem, Kristus paa Korset, Kristi Grav, den tredje af de hellige tre Konger tilbedende Kristusbarnet paa Marias Skød, Bebudelsen, Nådveren, Marias Møde med Elisabeth (ved Siden en Seraf), Kristus ved Helvedes Port, Kristus

i Underverdenen, Hyrderne paa Marken, den vantro Thomas. Paa Rammens Hjørner: Evangelistsymbolerne i runde Felter; foroven paa Midten: det Guds Lam. Formentlig indenlandsk Arbejde, 13. Aarhundredes Begyndelse.

Alterets øverste Del er fra Odder Kirke, Hads Herred ved Aarhus, sidst anbragt i den nu nedbrudte Tvenstrup Kirke. Paa Fodstykket: Kristus tronende som Verdensdommer (i den opslagne Bog læses: Jeg er Vejen, Sandheden og Livet). Til Siderne i arkitektoniske Indramninger: ti Apostle; derover Navnene paa alle tolv. Ovenover: Kristus paa Korset, og øverst i en Mandelglorie: Kristi Himmelfart. Sandsynligvis indenlandsk Arbejde, 12. Aarhundrede.

GRIFFENFELTS KAPEL
VED HELLIGAANDSKIRKEN, KØBENHAVN.

12 Meter

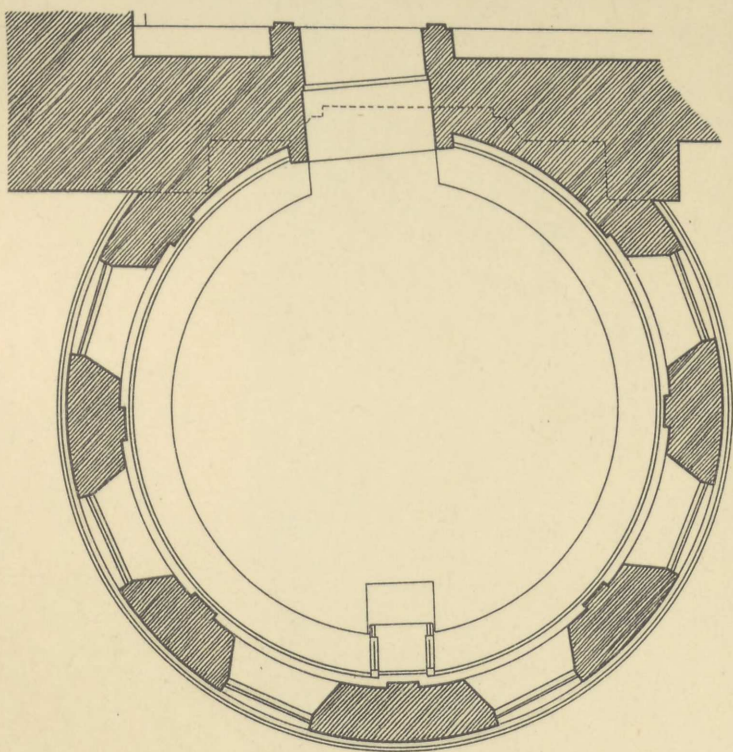
GRIFFENFELDTS KAPEL
VED HELLIGAANDSKIRKEN. KØBENHAVN.

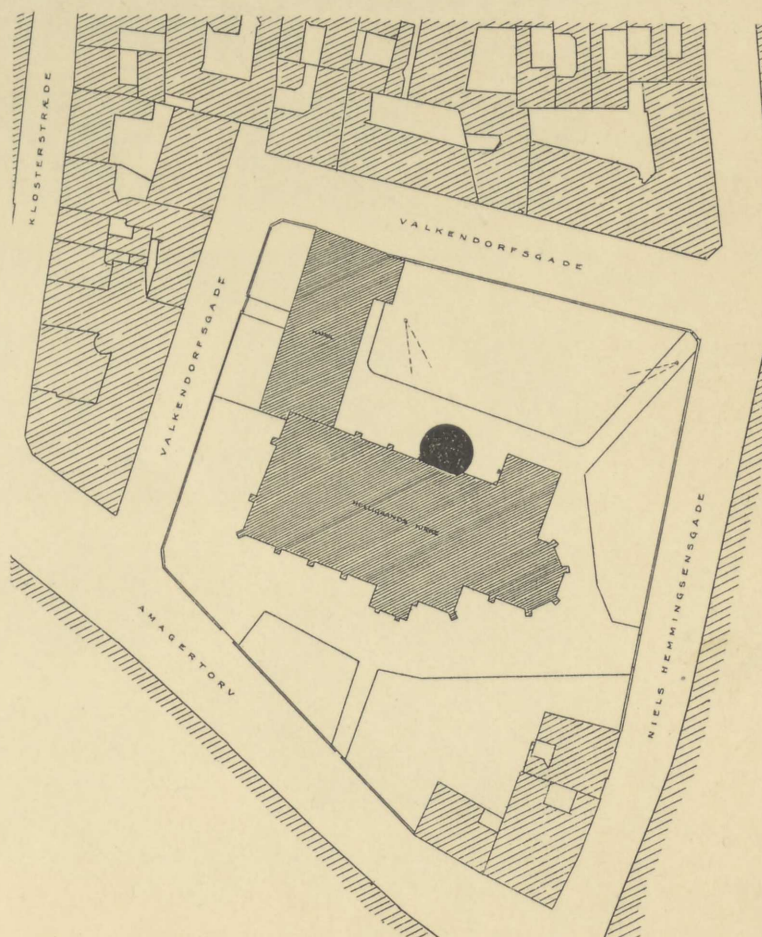
Griffenfeldt lod ved Generalbygmester Lambert von Haven opføre det lille runde Kapel, der var færdigt ved Nyaarstid 1674. Døren var af Egetræ med Jerngitterværk og Griffenfeldts Navnetræk og Vaaben. — Ved Branden 1728, hvorved det meste af Kirken blev ødelagt, skaanedes Kapellet, maaske med Undtagelse af Taget; det købtes af Kirken og indrettedes til Sakristi, ved hvilken Lejlighed det maaske fik et nu borttaget

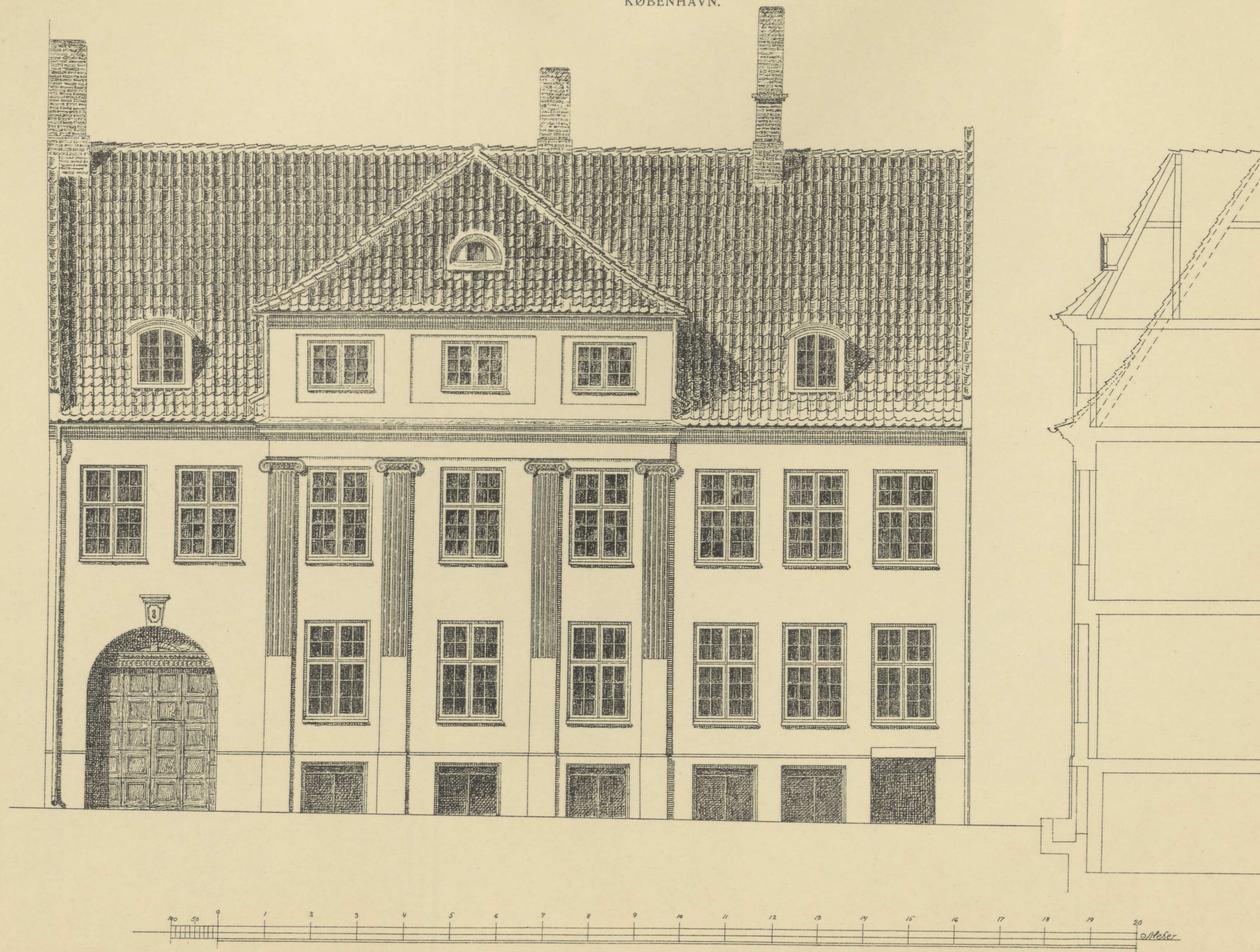
fladt Loft indvendig og Blytagklædning. — Ved Kirkens Hovedistandsættelse 1878—80 (Prof. Storck) udbedredes Murene, Taget paa Kuplen forhøjedes noget og ender nu i en Spids med et forgyldt Kors; Kuppelhvelvingen frigjordes ved Fjernelsen af det flade Loft, og i Kuplen maledes en forgyldt Sol med en Due. Rummet benyttes nu som Skriftestol og er indrettet derefter.

1 0 1 2 3 4 5 Meter.

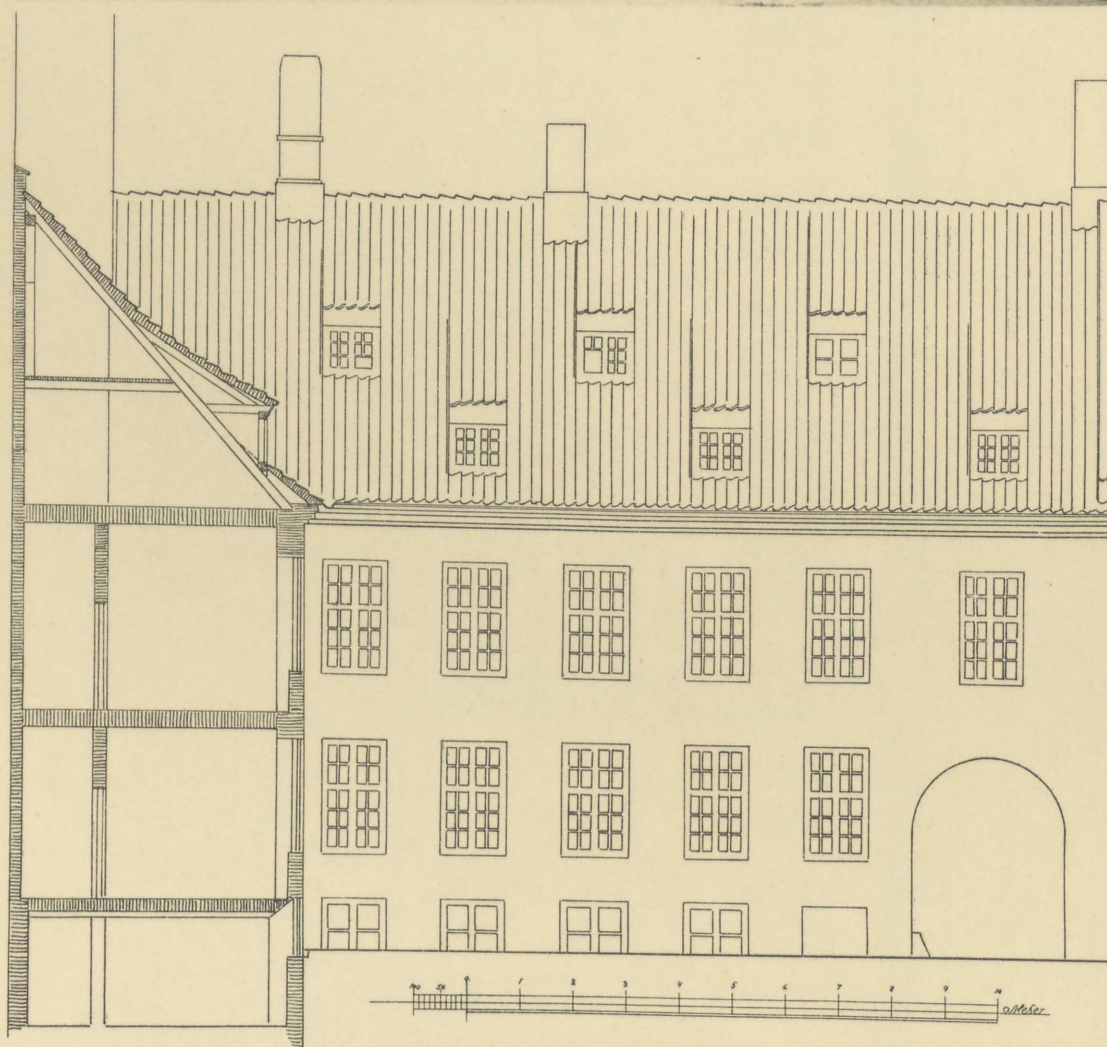
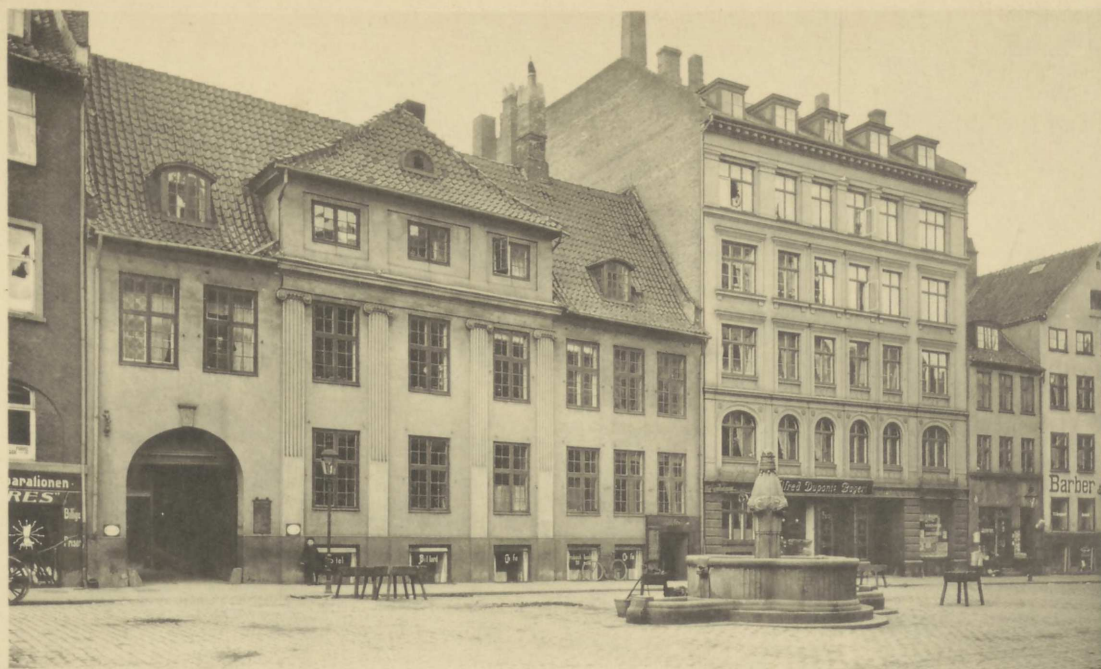

EJENDOMMEN VANDKUNSTEN Nr. 8.
KØBENHAVN.

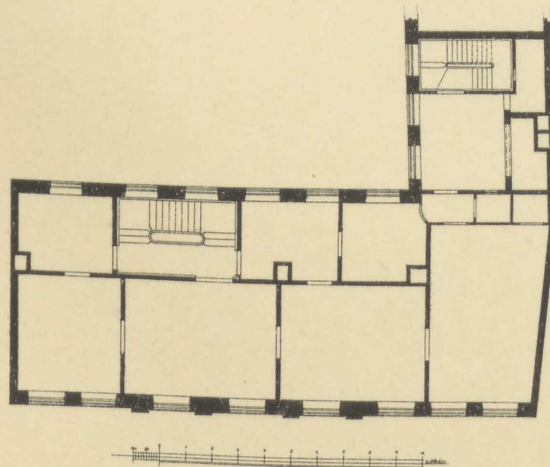

EJENDOMMEN VANDKUNSTEN Nr. 8. KØBENHAVN.

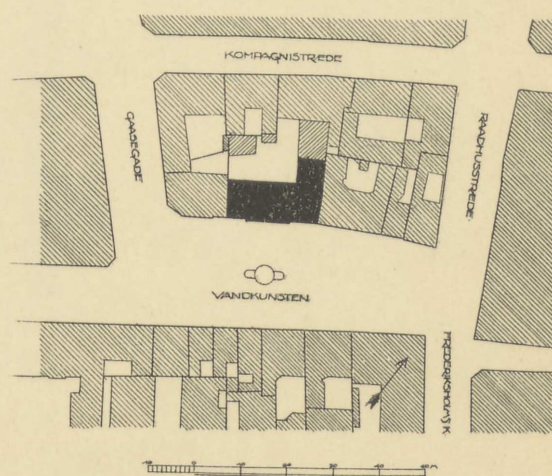
Denne Ejendom, der alt 1645 nævnes som Bryggergaard, har Facade saavel mod Farvergade som mod det Torv, der i Frederik den Tredjes og Christian den Femtes Tid anlagdes paa Vandkunstens Plads. — Første Gang Bygningen findes beskrevet er 1750, da den brandforsikres. Mod Farvergade laa 2 Lejehuse, mod Vandkunsten laa Hovedbygningen med nogle Sidefløje etc. og Bryggeriet beliggende i den sydlige Ende; de fleste Bygninger var af Bindingsværk. Allerede 1753 foretoges en Ombygning, hvorved Hovedbygningens Facade mod Vandkunsten opførtes af Grundmur i 8 Fag, 2 Etager høj med Kælder og Kvist over 3 Fag. Efter Taxationen af 1794 og 1797 laa Bryggeri og Kornlofter i de 3 sydligste Fag, derefter kom en Port og endelig nordligst Beboelsesrum. 2. Sidebygninger og en Mellembygning omsluttede denne Del af Grunden, medens der mod Farvergade laa et grundmuret 2 Etages Hus med Sidefløj. — 1802-7 ombyggedes Gaarden igen

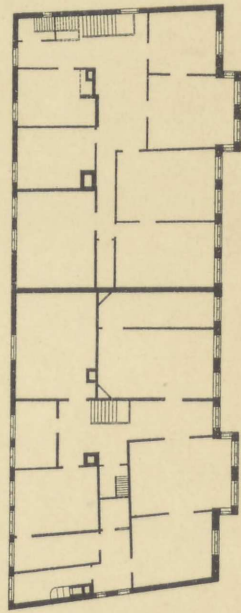
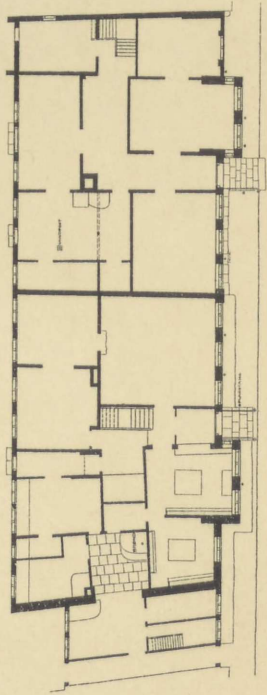
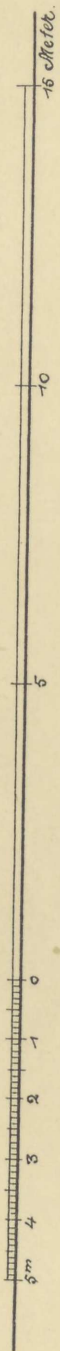
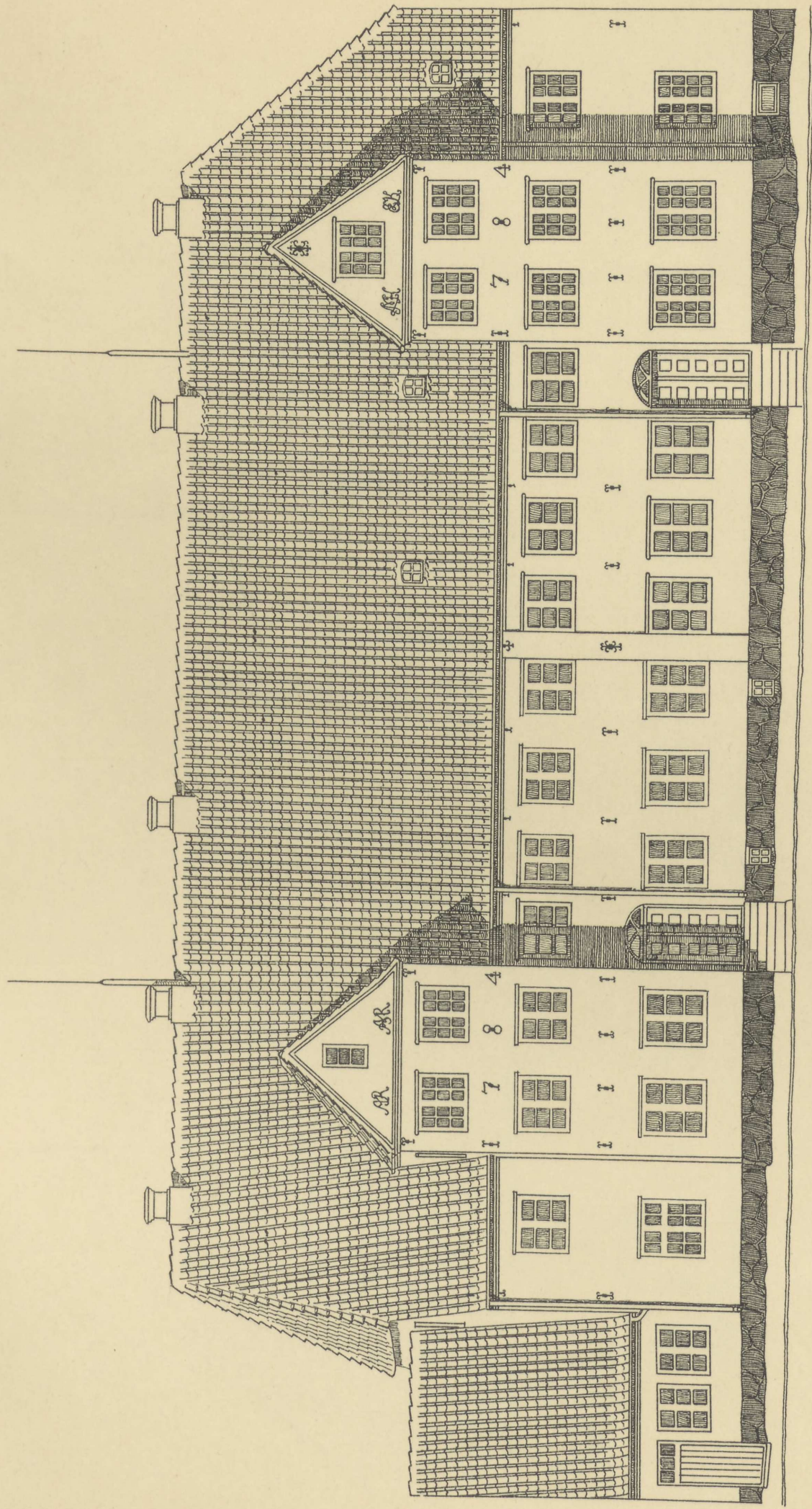
af Brygger Jens Lind, hvorved den fik den Skikkelse, som den i alt væsentligt har endnu. I Stedet for Bygningen til Farvergade opførtes en grundmuret Bygning, 4 Etager høj med Kælder og Kvist over 1 Fag, til Bryggeri, Maltgøereri og Maltloft, samt et Sidehus til Stald, Vognskur og Vedhammer. Efterat Bryggeriet var flyttet fra Forbygningen, kunde der tages fat paa Omdannelsen af Forgaarden. Hovedbygningen blev nu grundmuret til alle Sider, men man har bevaret den gamle grundmurede Facade, hvis Vinduesinddeling, Etagehøjder og Kvist stemmer med den nu staaende; kun flyttedes Porten hen i de to sydligste Fag, og Facaden udsiredes med Sokkel, Baand over Kældervinduerne og Skure over 2 Kældernedgange, alt af Bornholmersten, ligesom de midterste 3 Fag af den oliemalede Facade indrammedes med joniske Pilastre med Sandstenskapitæler. Kvisten, der muligvis tidligere har haft trian-

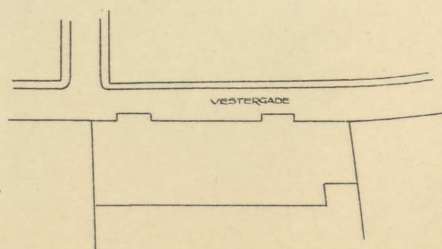
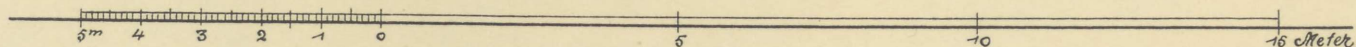
gulær Fronton, fik nu Valmtag, og Taget, hvori der var 2 halvrunde og 1 ovalt Tagvindue, behængtes til Gaden med glaserede Sten. Mellembygningen og den sydlige Sidebygning sløjfedes, medens den nordlige Sidebygning afløstes af et kort, grundmuret Sidehus, der i Forbindelse med Forhuset dannede 2, i Datidens Stil elegant udstyrede Familielejligheder. I Kælderen var der 1 Bolig og 1 Melbutik med Beboelse. Endelig var der foran Porten 2 Lygtepæle af Bornholmersten med Jernkurve til Lygterne.

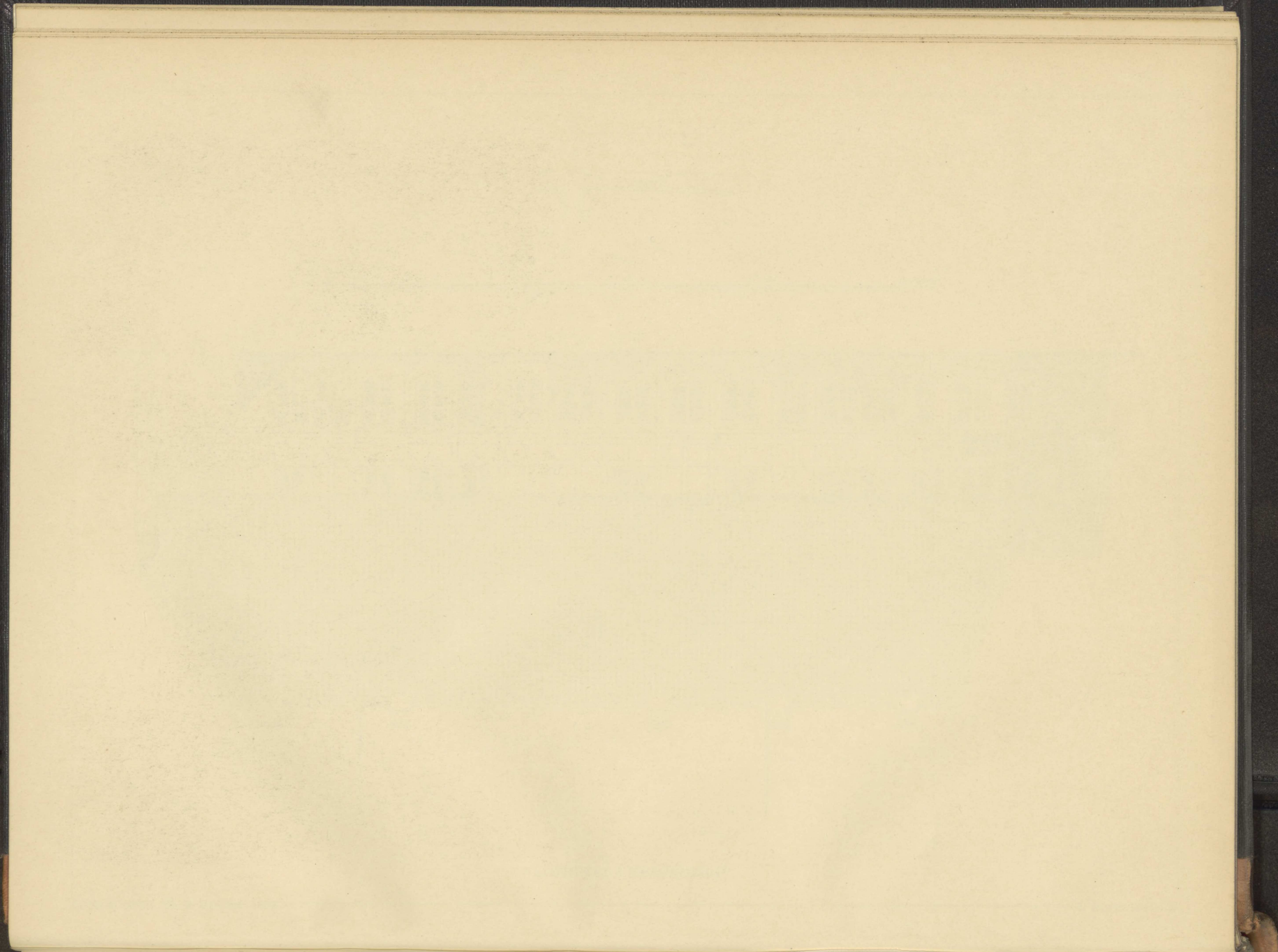

APOTHEKET I ÆRØSKØBING.

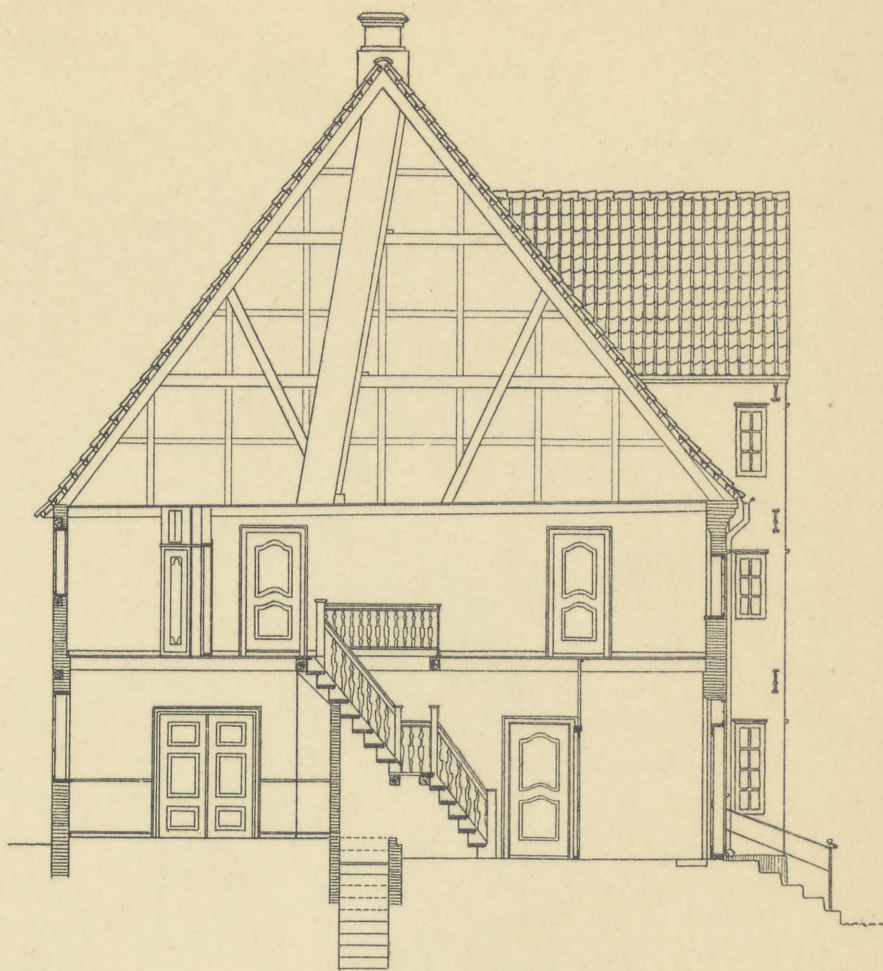
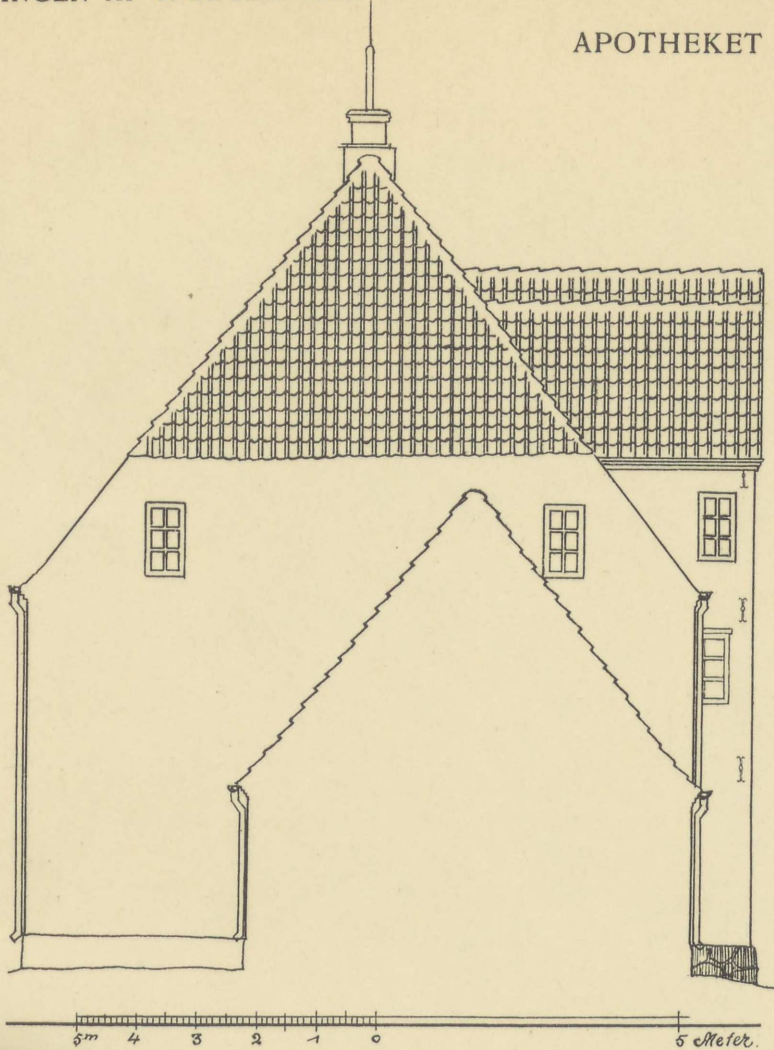

APOTHEKET I ÆRØSKØBING.

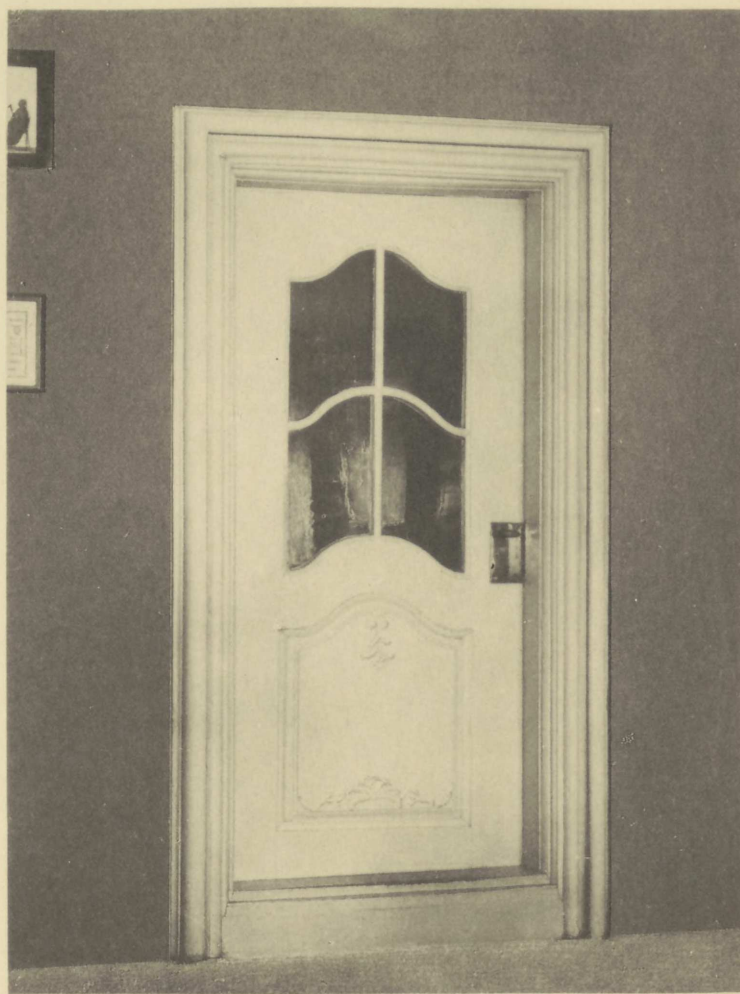

APOTHEKET I ÆRØSKØBING.

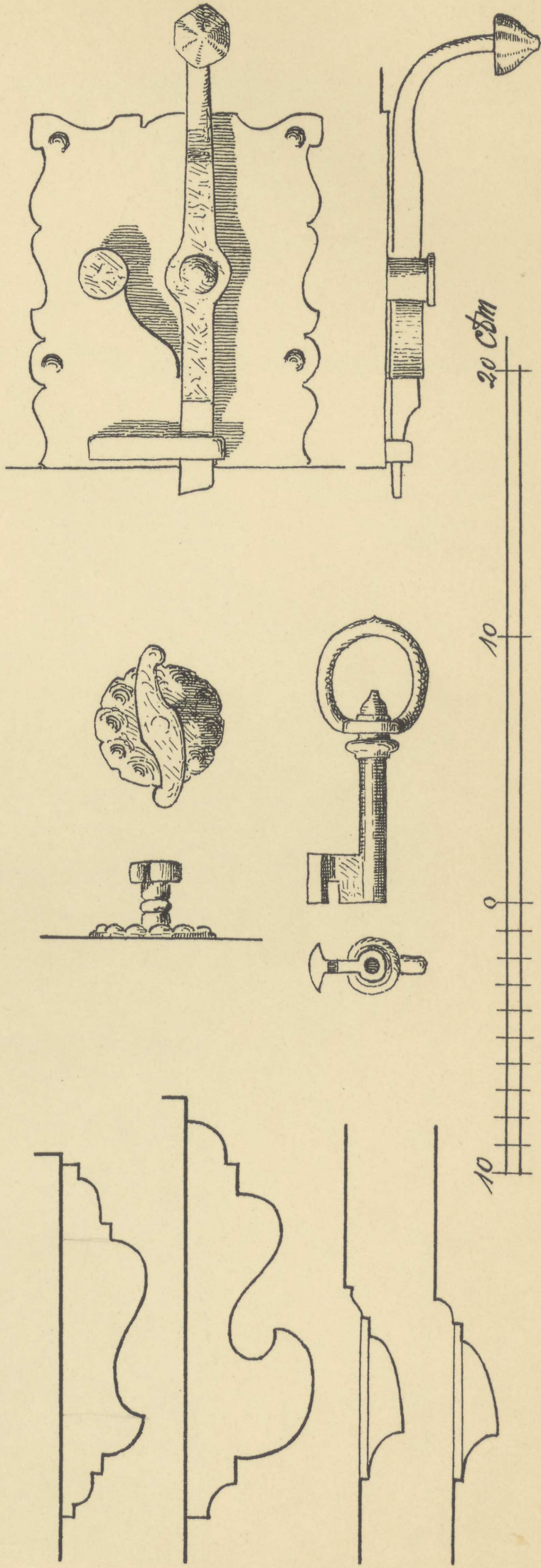
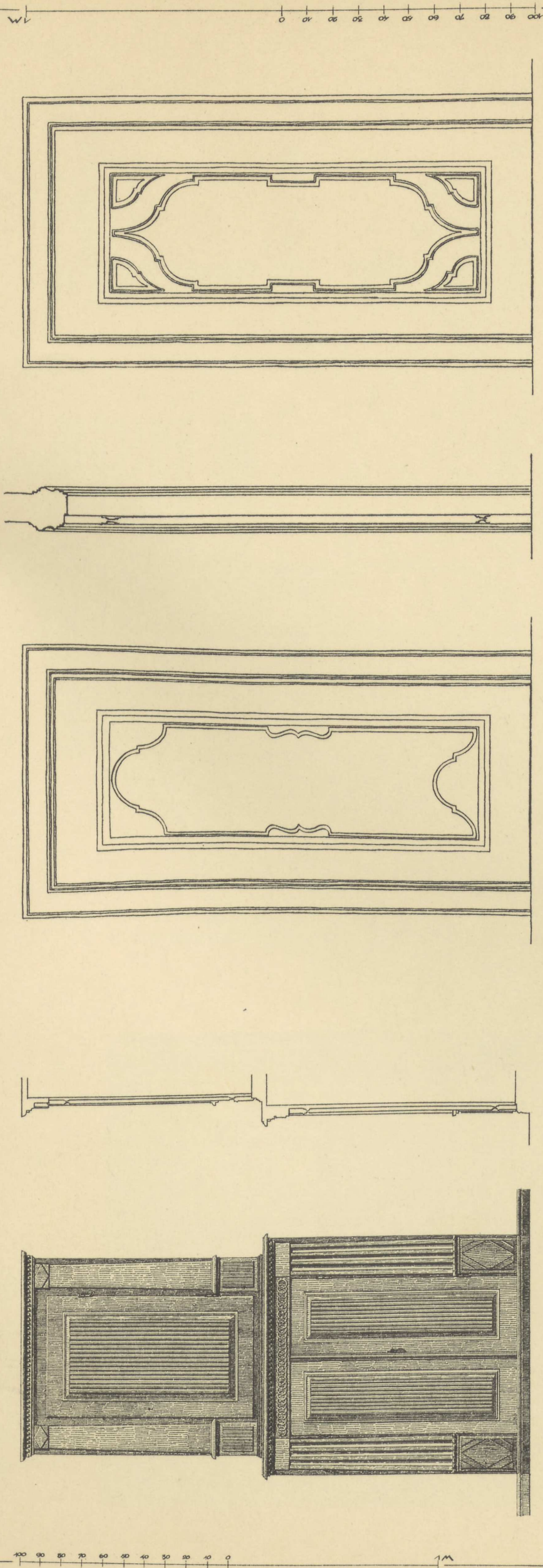

Matr. Nr. 26 (hvori Apotheket forefindes), Vestergade i Ærøskøbing, er at dømme efter Murankrene i Karnappens Frontspids opført 1784, og Murankrene med Navnetrækkene A. I. R. og B. M. R. danner sandsynligvis Forbogstaverne til Bygherrens og hans Hustrus Navne, Albert Isaksen Riise og Bodil Marie Riise. I Aaret 1807 aabnedes Apothek i Bygningen. En af de betydeligste Forandringer, der er sket i Tidens Løb ved Bygningen, er Tilmuringen af de to Porte,

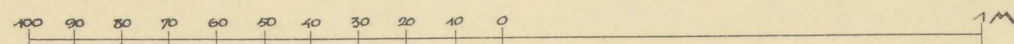
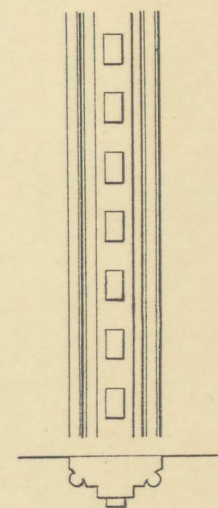
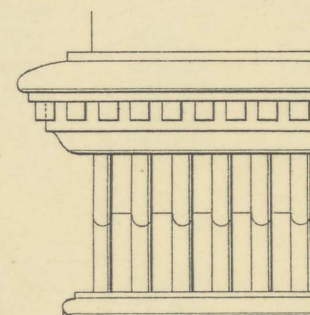
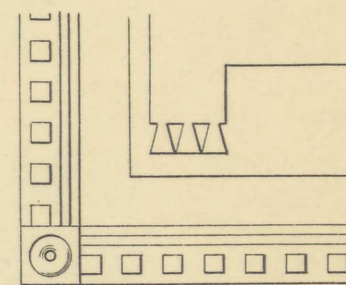
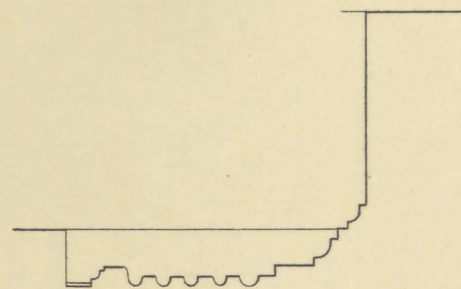
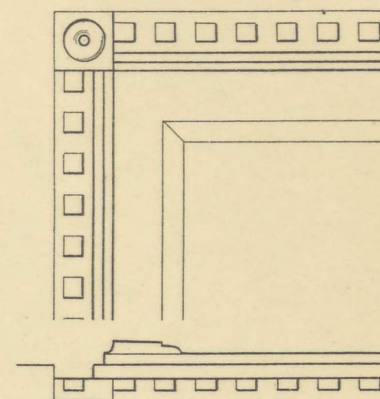
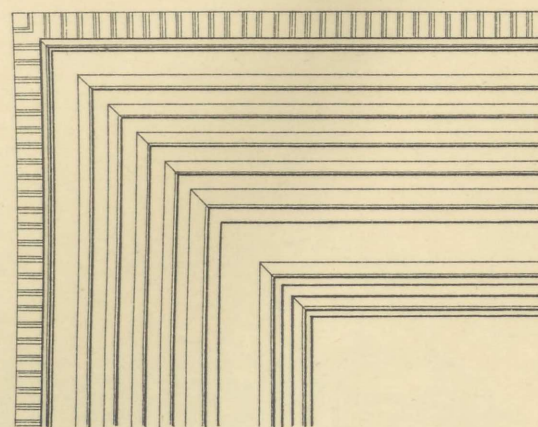
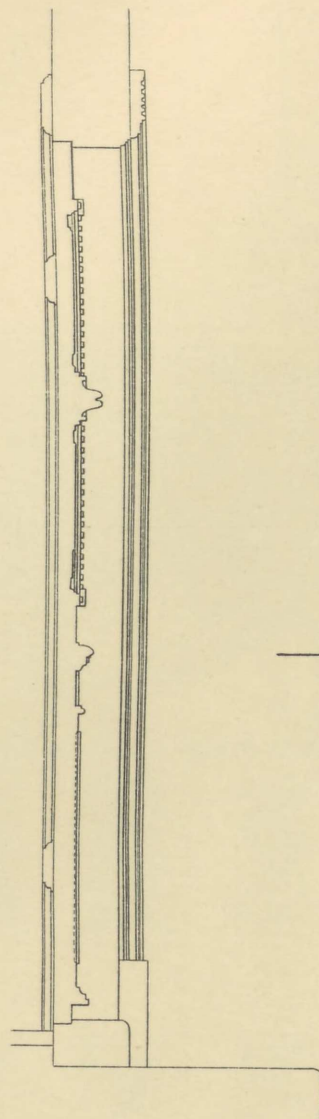
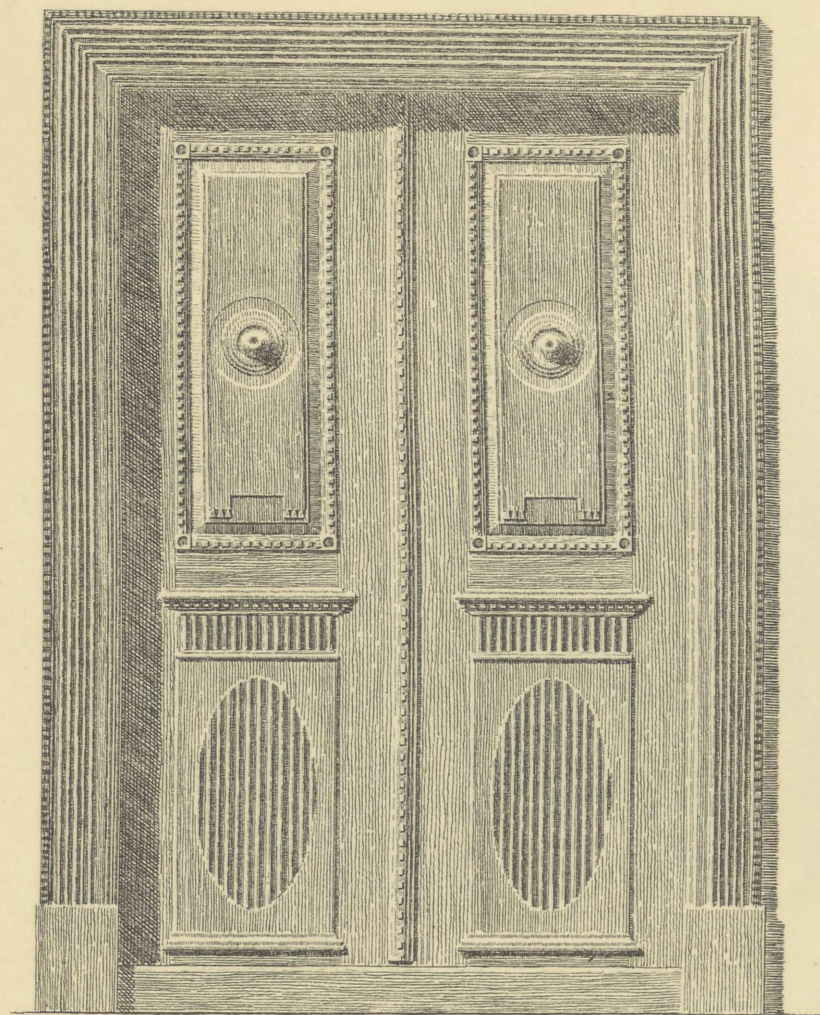
der fandtes i denne og i Søsterhuset. Største Delen af Husets smaarudede Vinduer er erstattede med større, og intetsteds er de blyindfattede Ruder bevarede. — Matr. Nr. 25 er sandsynligvis bygget af Lauritz Nielsen Kock, hvilket Navn passer med Navnetrækket i Murankeret i Frontspidsen. — Det indre af Bygningen er gentagne Gange undergaaet gennemgribende Forandringer, og en større Restaurering har fundet Sted 1911.

APOTHEKET I ÆRØSKØBING.
ENKELTHEDER.

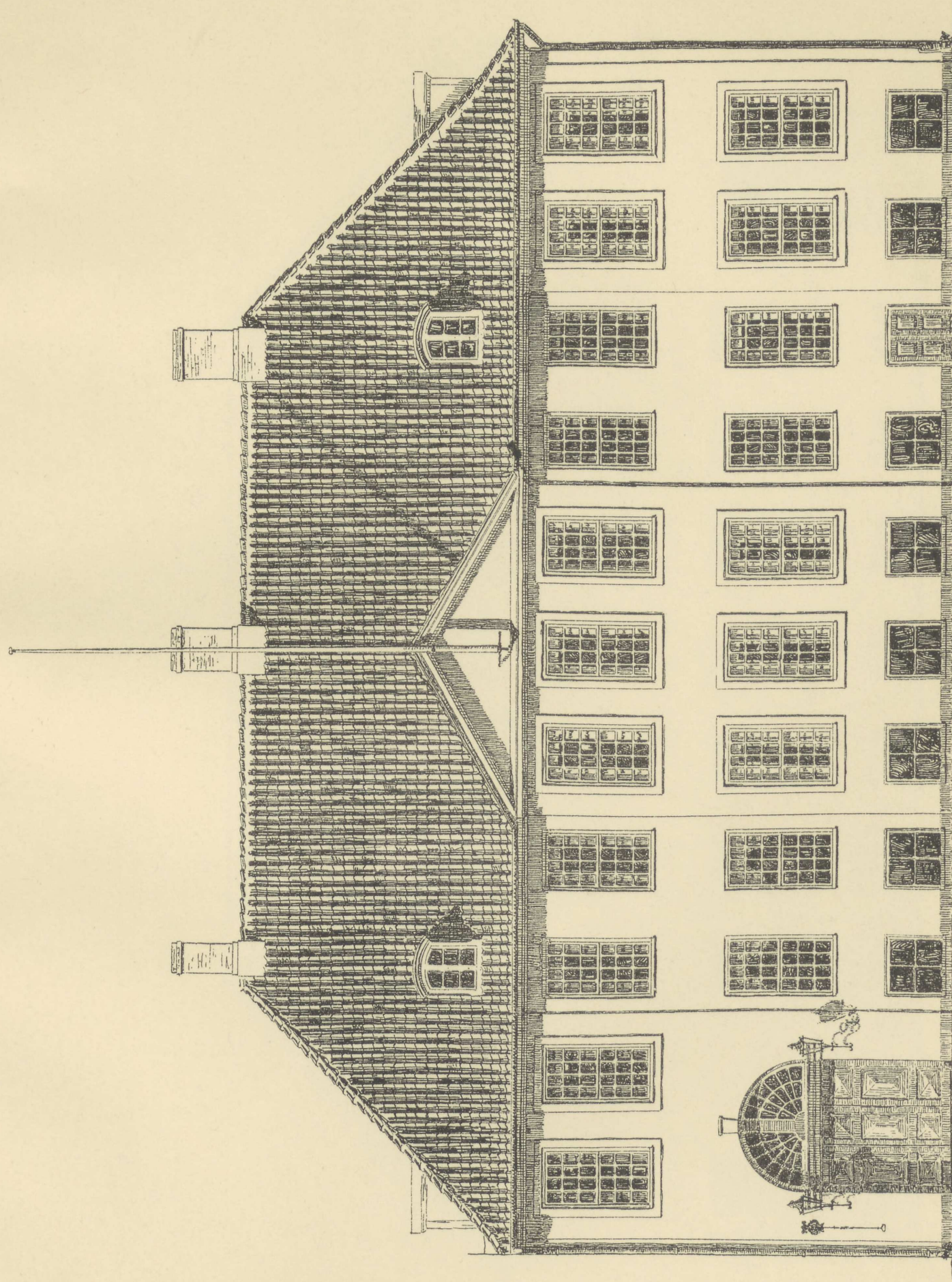

DØR FRA OUSTED KRO.

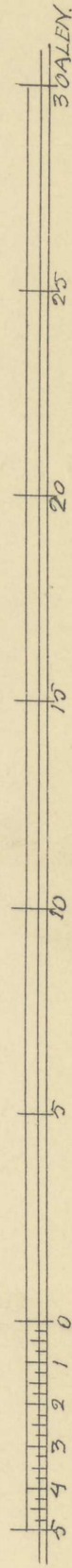

ENKELTHEDERNE ER 1:4 V. ST.

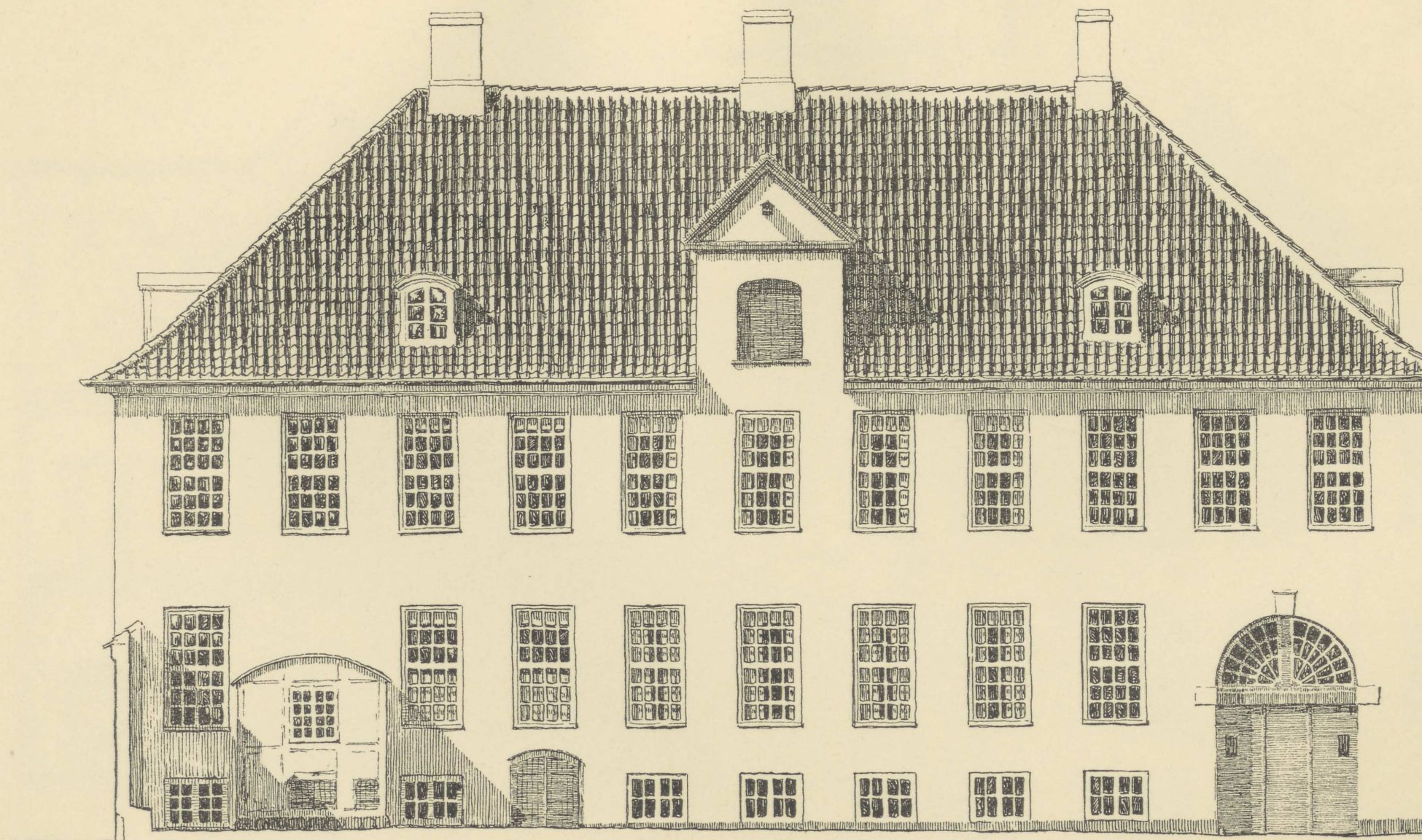
DET HANSENSKE PALÆ I HELSINGØR

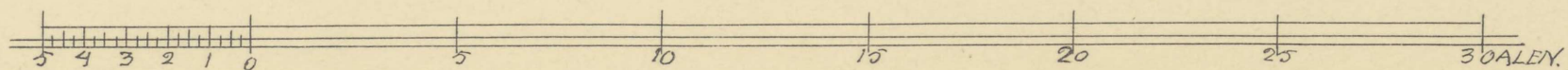
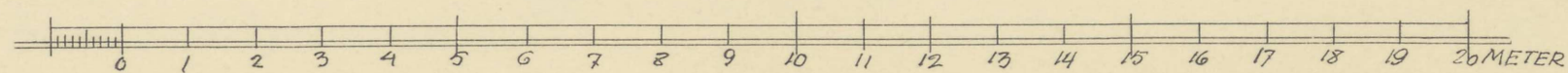
SIDE MOD STRANDGADE

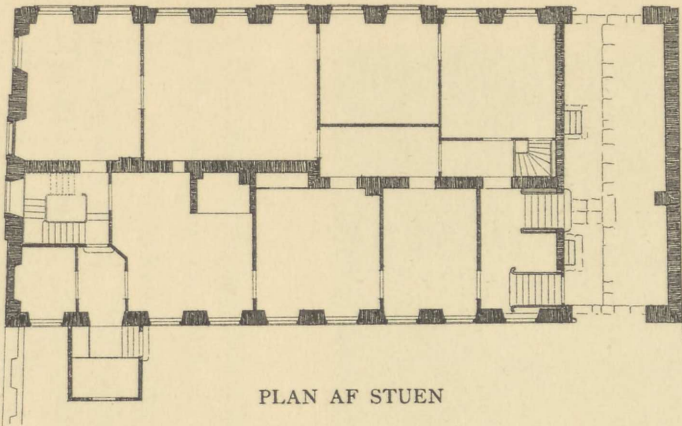
DET HANSENSKE PALÆ I HELSINGØR

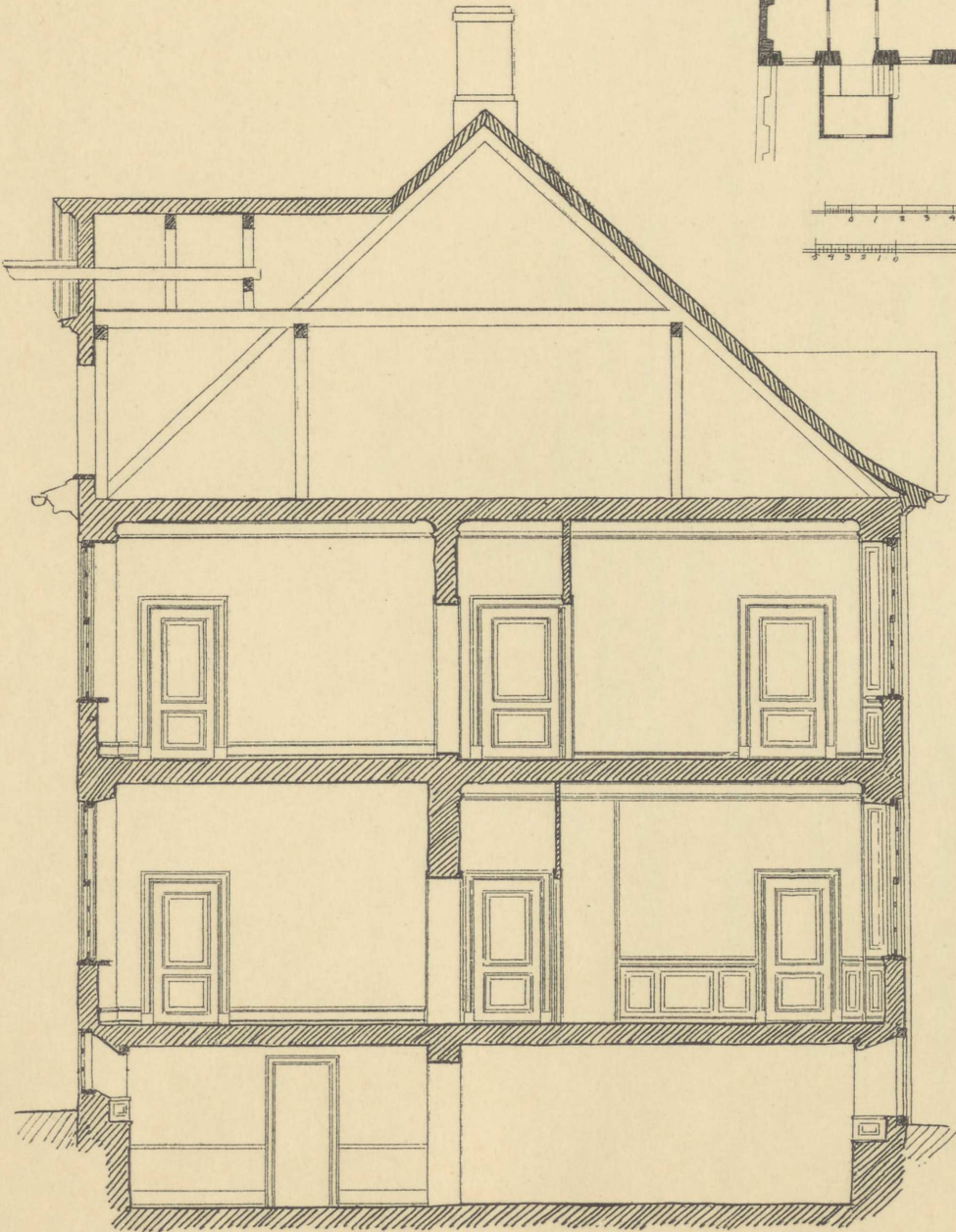
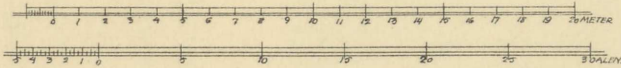
GAARDSIDE

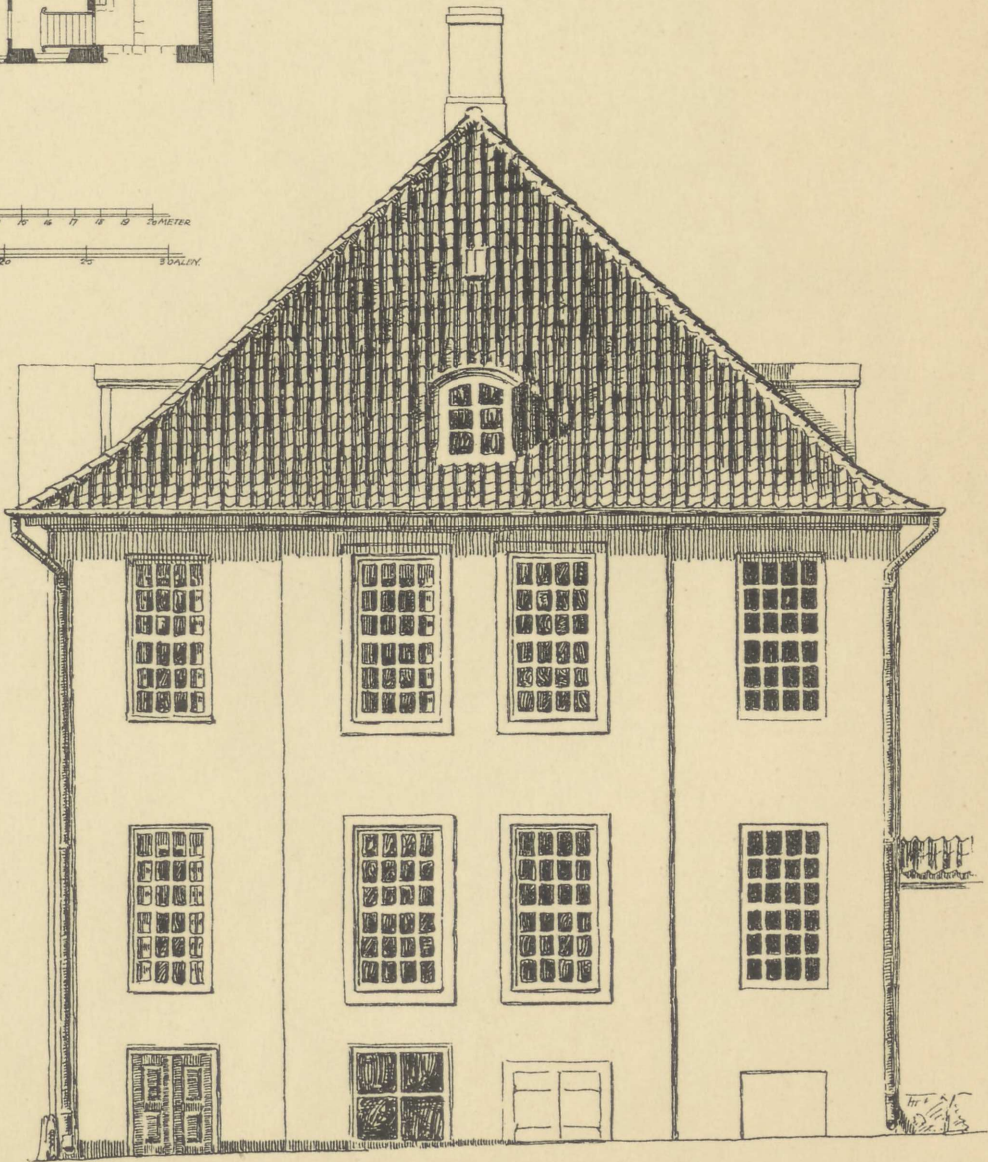
DET HANSENSKE PALÆ I HELSINGØR

PLAN AF STUEN

TVÆRSNIT

GAVL MOD NORD

DET HANSENSKE PALÆ

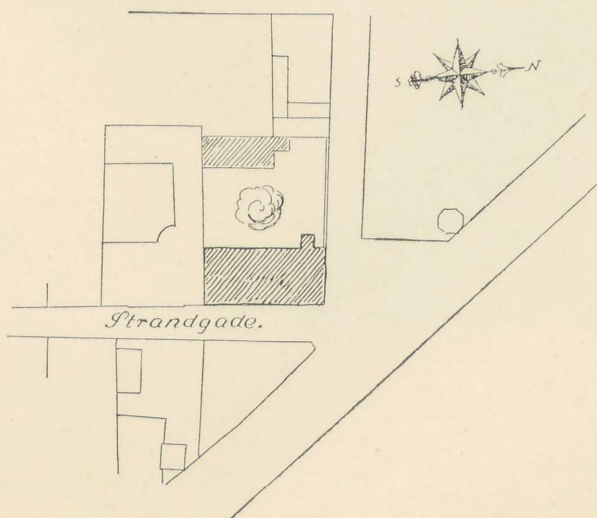
i Helsingør, beliggende i Strandgade, er opført 1759–61 af Overkrigskommisær Stephan Hansen.

Bygningen er pudset, Gadesiderne oliemalede i en lys grønlig Tone, de arkitektoniske Led i en mørkere gullig Tone, Vinduerne hvide, Porte og Døre mørkebrune. Gaardsiden er kalket graa. Hovedgesimsen er af Træ, Slutsten og Kragsten ved Porten af Sandsten, Taget dækket med sorte, glasserede Tegl. Ved Porten sidder smukke, smedede Lygtearme og Klokketræk.

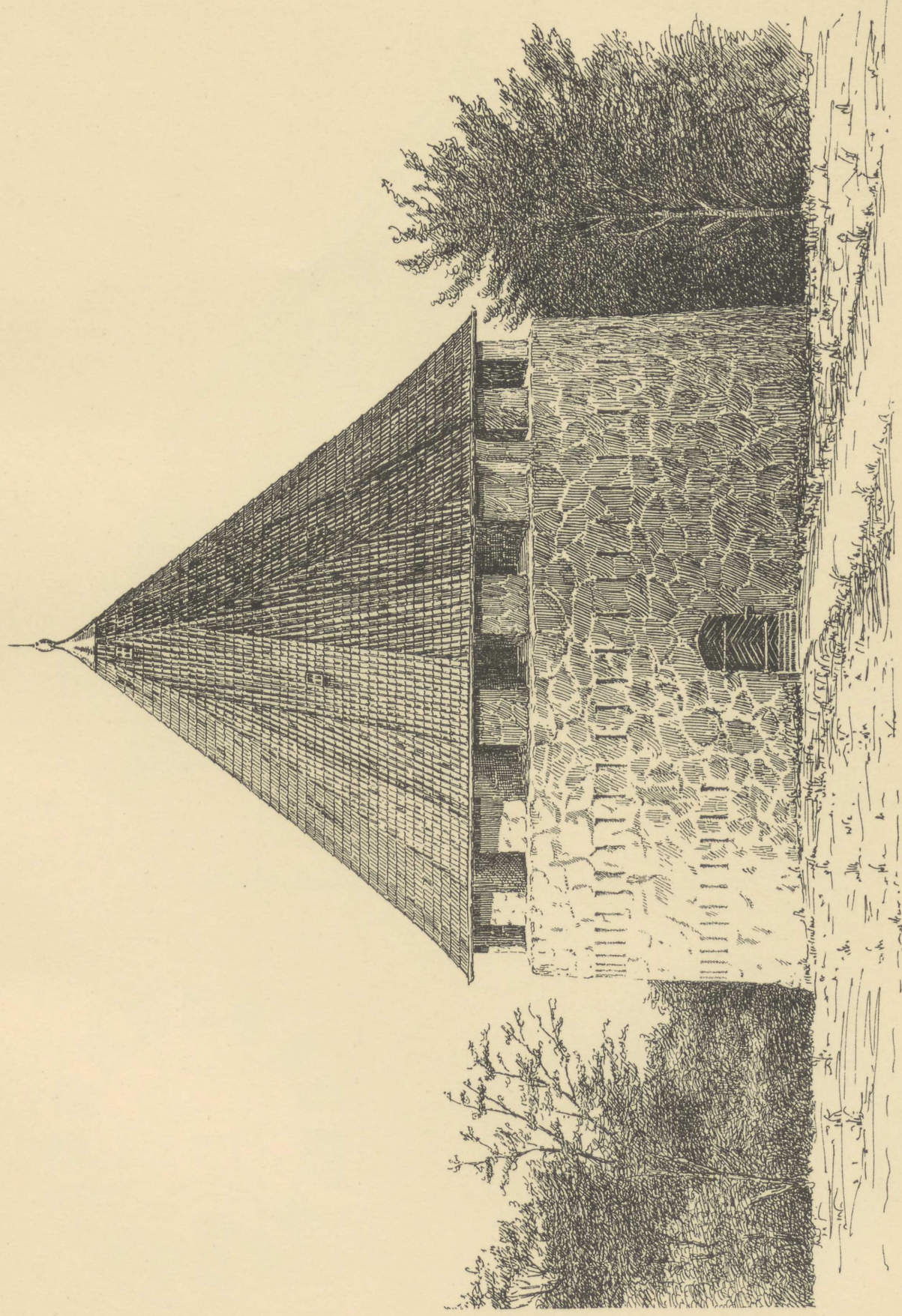
Huset er bygget for een Familie, men senere Tiders forandrede Beboelsesforhold har forstyrret Planen en Del.

Det Hansenske Palæ er et Led i Rækken af fornemme Patricierhuse (Øst for laa det gamle Toldkammer) i Strandgade fra Helsingørs Velmagtsdage.

Literatur: »Foreningen til gamle Bygningers Bevaring« Hefte III.

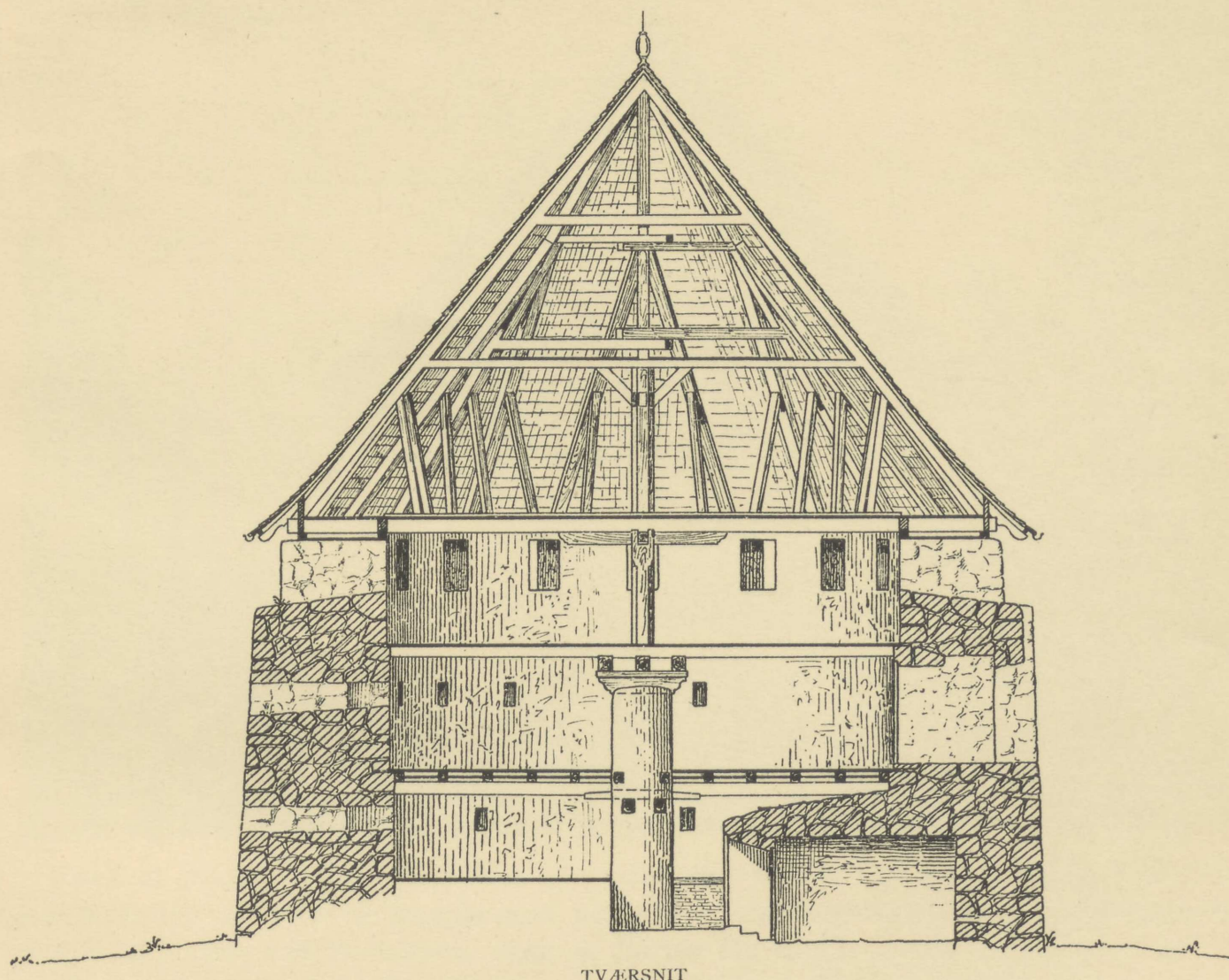

KASTELLET I RØNNE

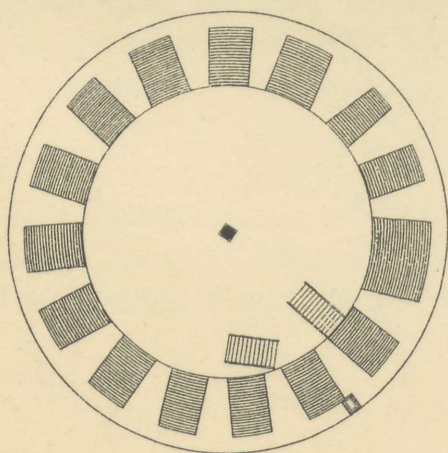
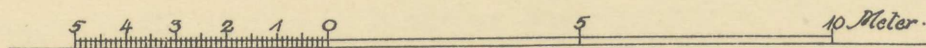

5 4 3 2 1 0 5 10 Meter.

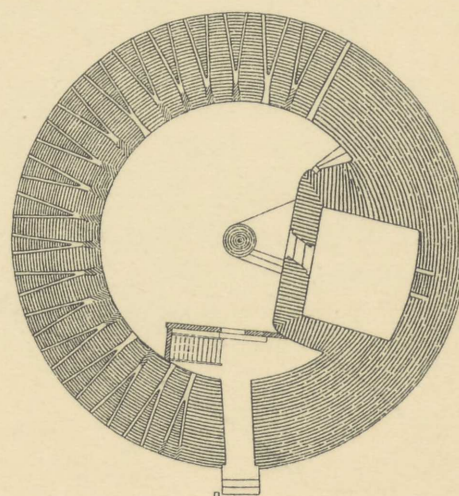
KASTELLET I RØNNE

TVÆRSNIT

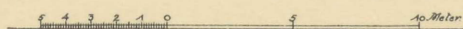
PLAN AF 3^{DIE} STOKVÆRK

GRUNDPLAN

SYD

NORD

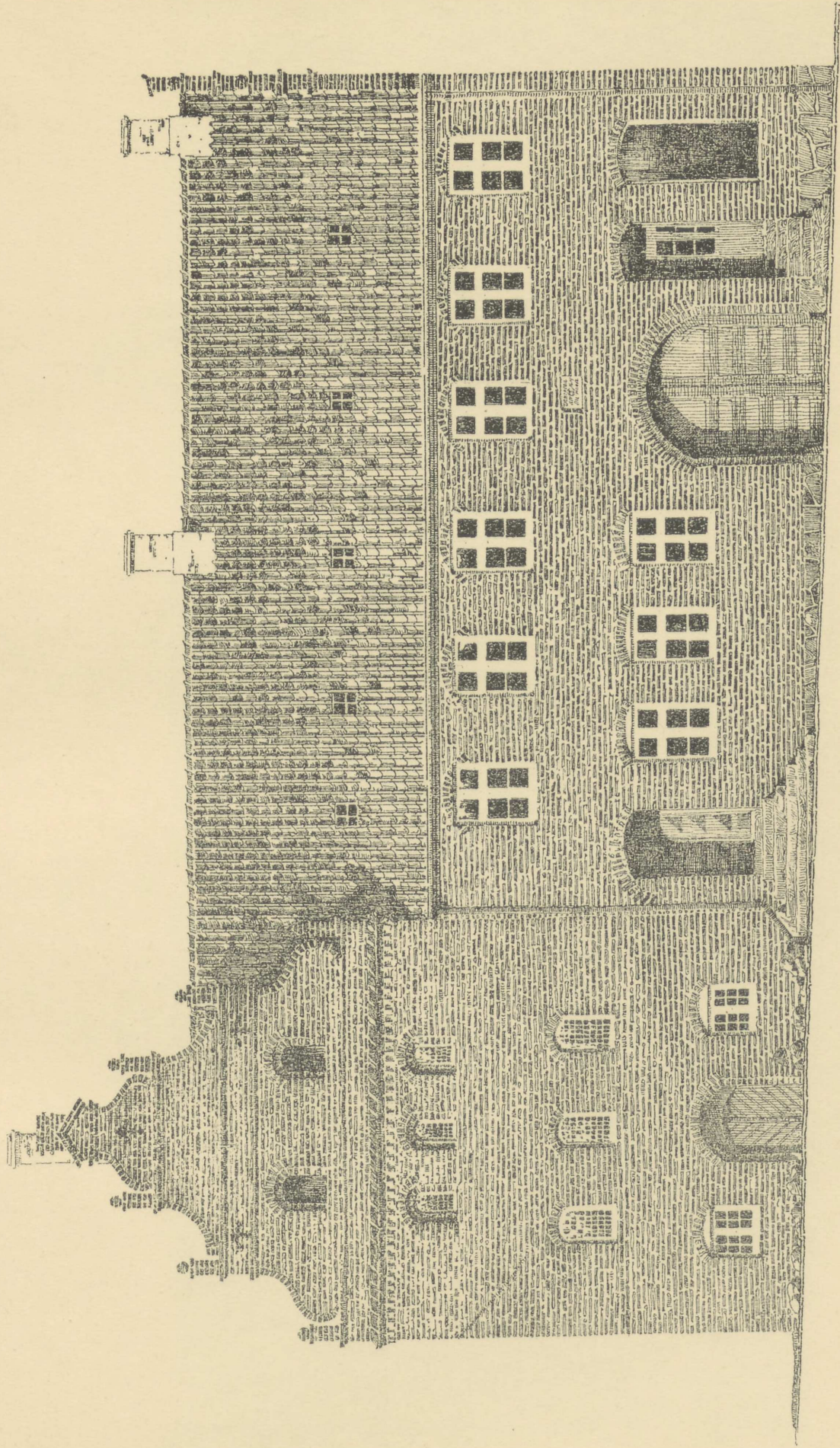

Efter at Hammershus i det 17de Aarhundrede delvis var nedlagt som Fæstning og nærmest blev anvendt til Statsfængsel, besluttede Regeringen at anlægge Fæstningsværker paa Ertholmene ved Bornholm, samt at Rønne By skulde sættes i Forsvarsstand.

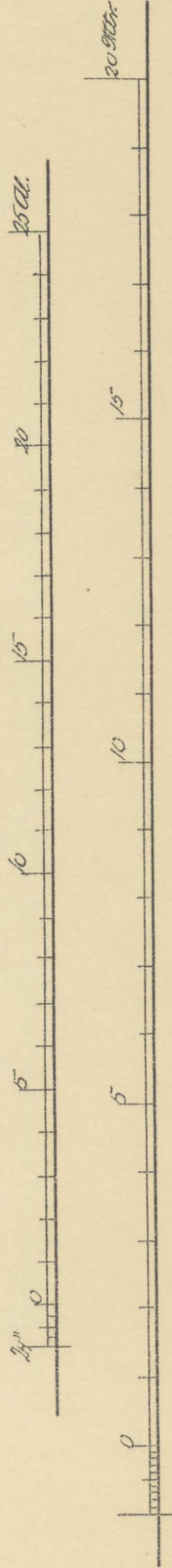
Chefen for Landets Fortifikation, Peter Poulsen Arboe, rejste i den Anledning over for at anlægge Volde og Grave omkring Byen og for at lede Arbejdet ved Opførelsen af et Forsvarstaarn »Kastellet« sønden for Byen. I dette Taarn, der fuldendtes Aar 1689, indrettedes de to nederste Etager med Skydeskaar for Geværskytter, medens den øverste anlagdes som Kanonbatteri; i den nederste Etage var tillige Fangehullet anbragt under den daværende murede Trappe.

Det paatænkte stærke Forsvarsanlæg omkring Byen blev imidlertid aldrig til noget; Voldene og Gravene, som man endnu enkelte Steder kan finde ubetydelige Rester af, blev aldrig fuldførte, og Bestemmelsen med Kastellet ændredes. I Stedet for at det skulde have været Fæstningstaarn, skulde det nu benyttes til Oplagssted for Ammunition og Mundering. Kastellet i Rønne, et lille Taarn paa Christiansø samt Krudttaarnet i Frederikshavn er de sidste, vi har tilbage af den Slags Fæstningstaarne.

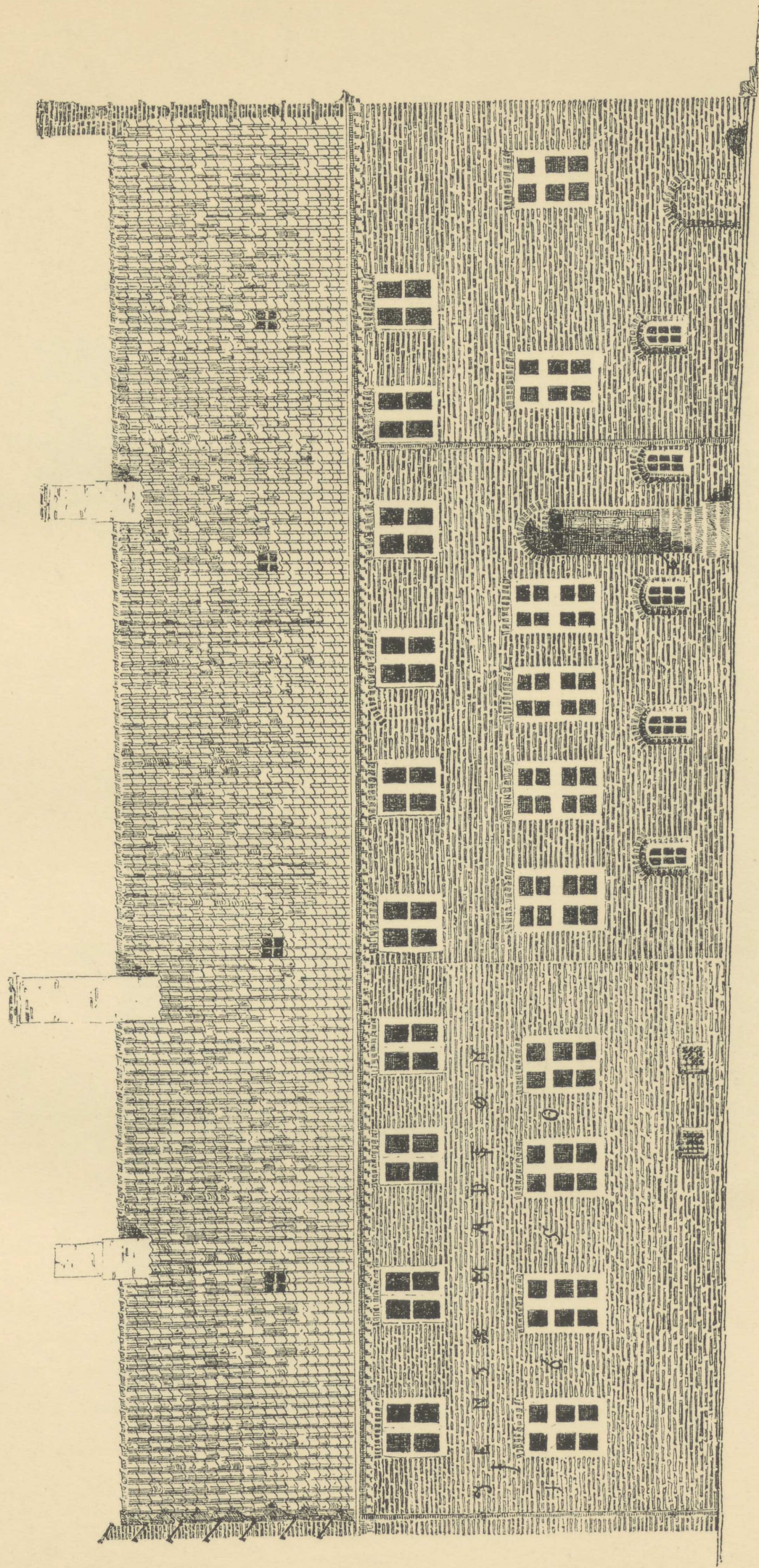
KORSBRØDREGAARDEN I NYBORG

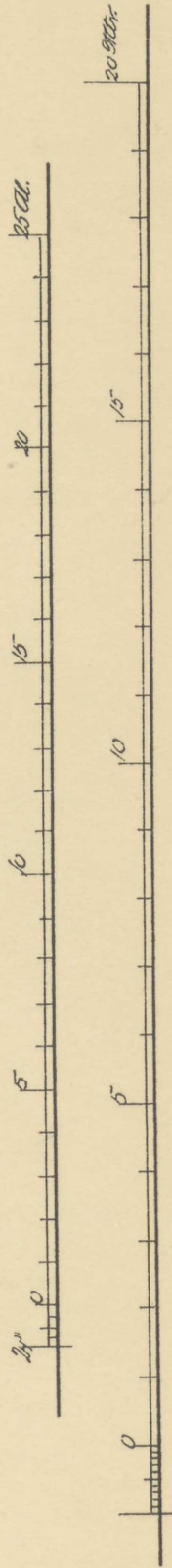
SIDE MOD ADELGADEN

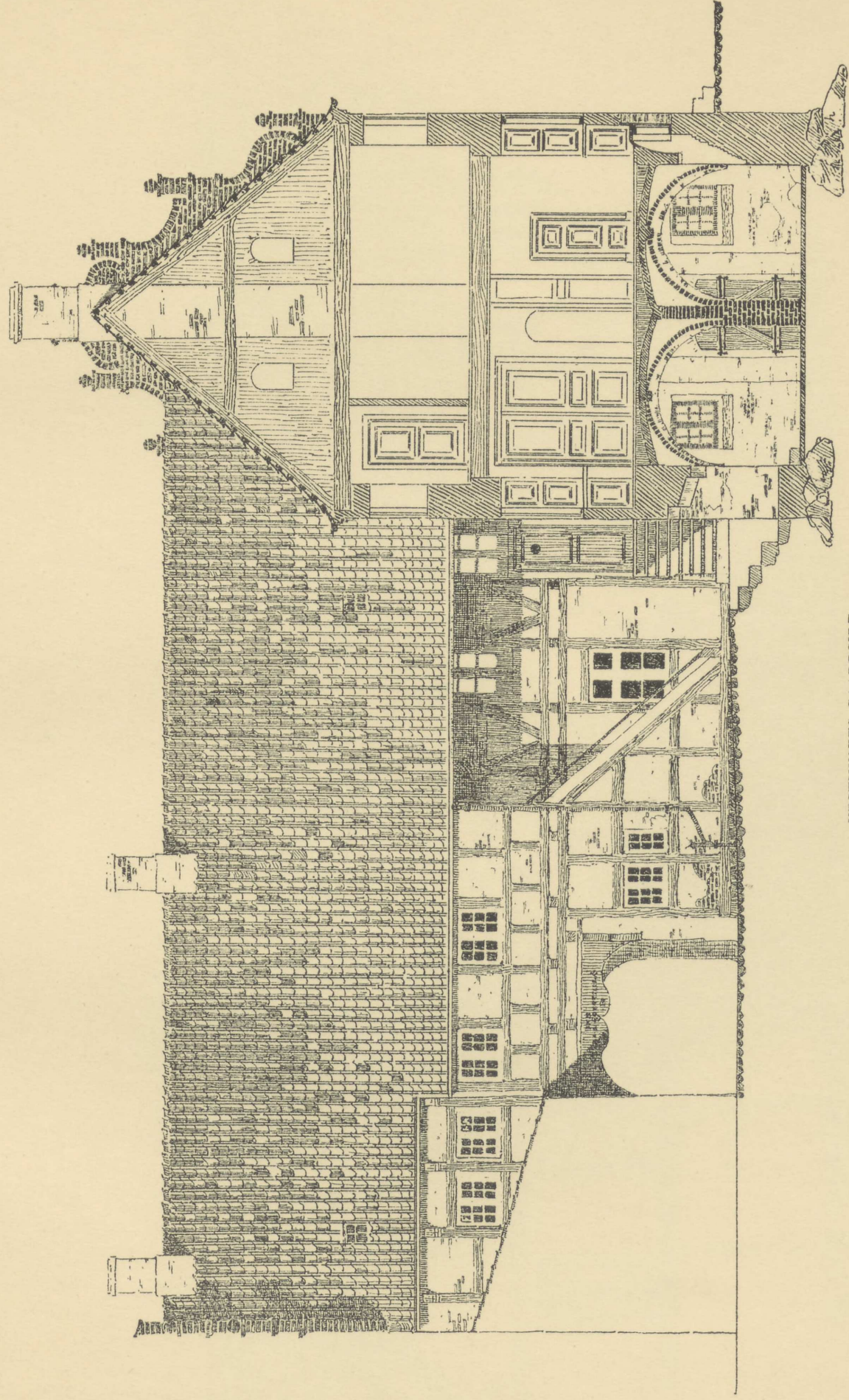
KORSBRØDREGAARDEN I NYBORG

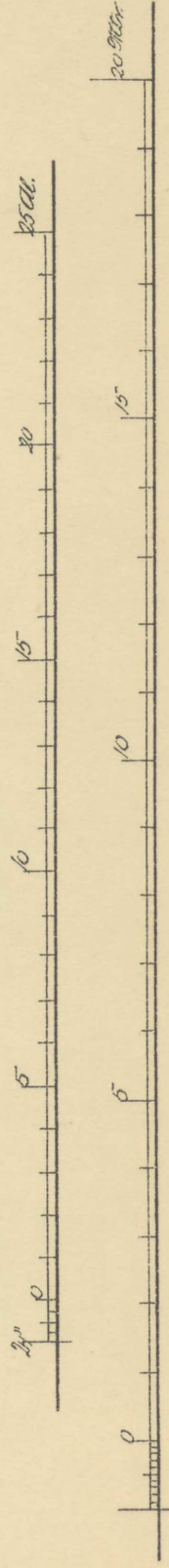
NORDHUSETS NORDSIDE

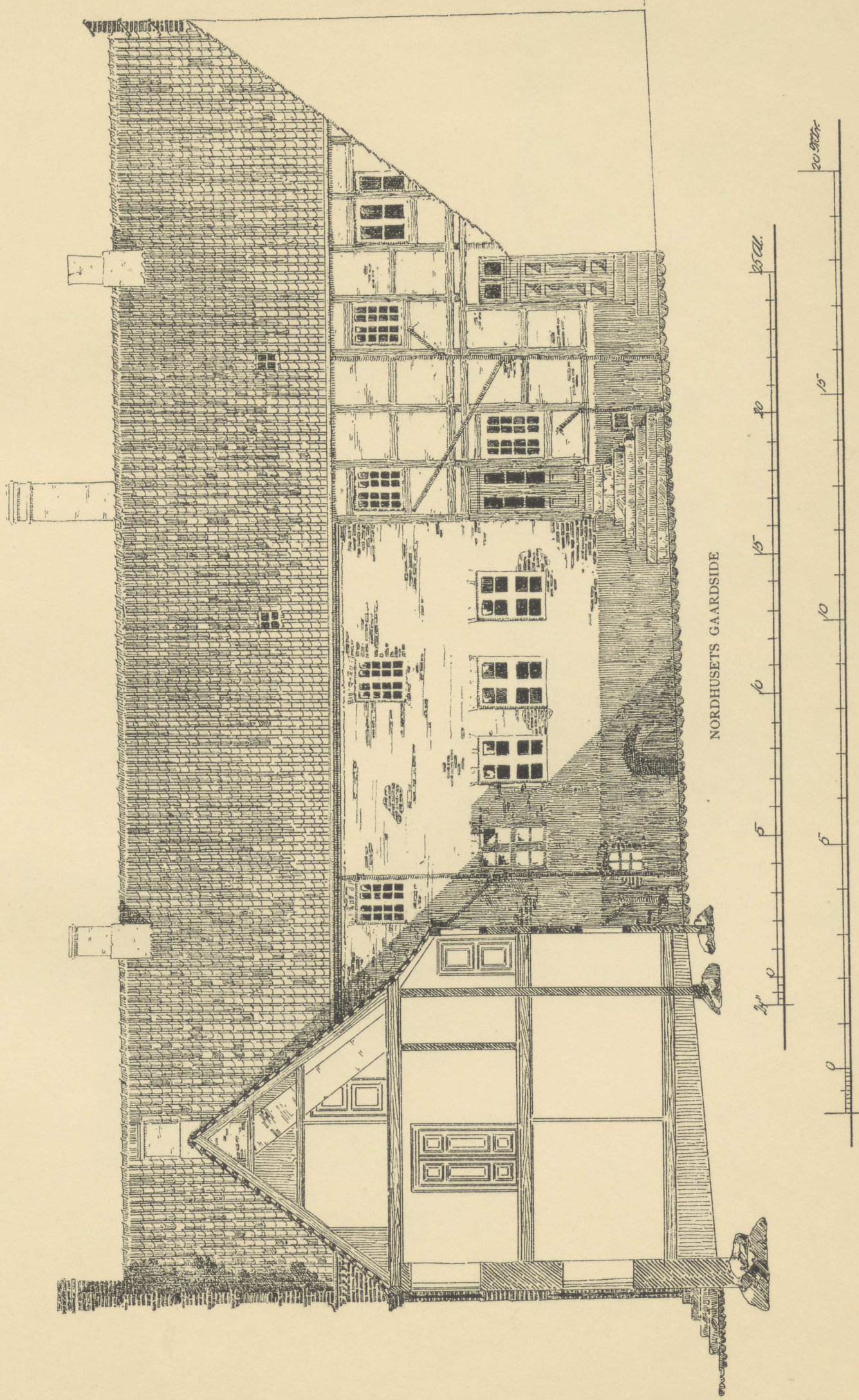
KORSBRØDREGAARDEN I NYBORG

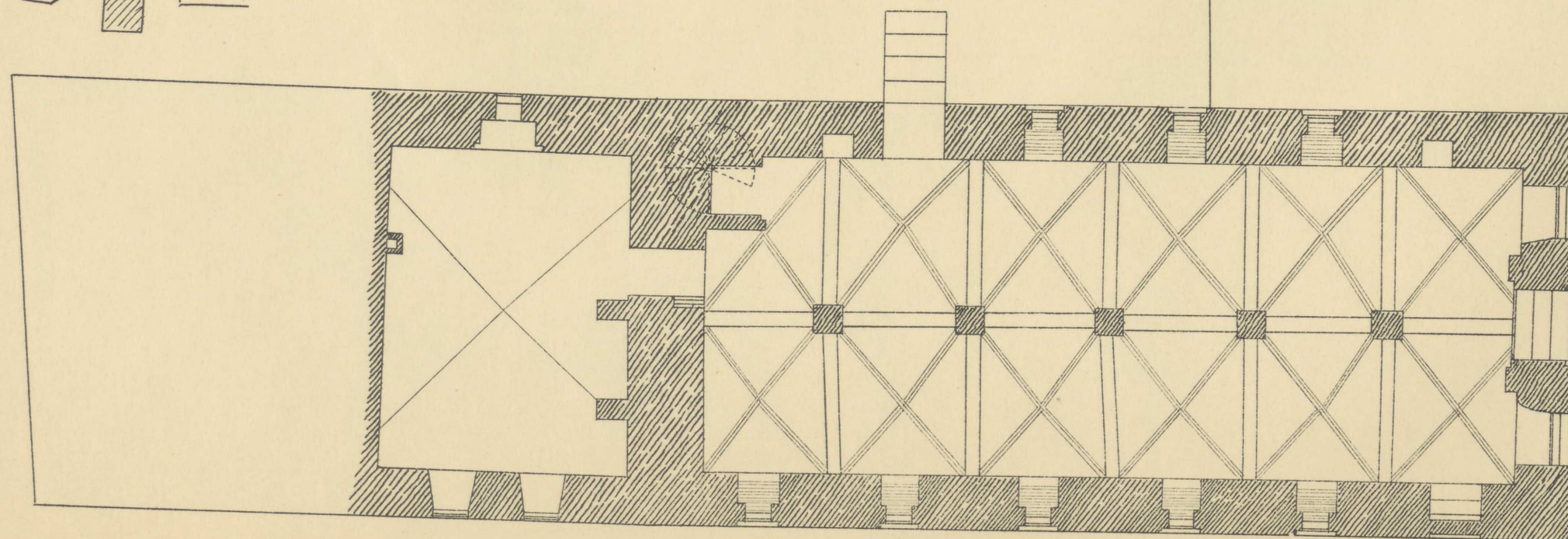
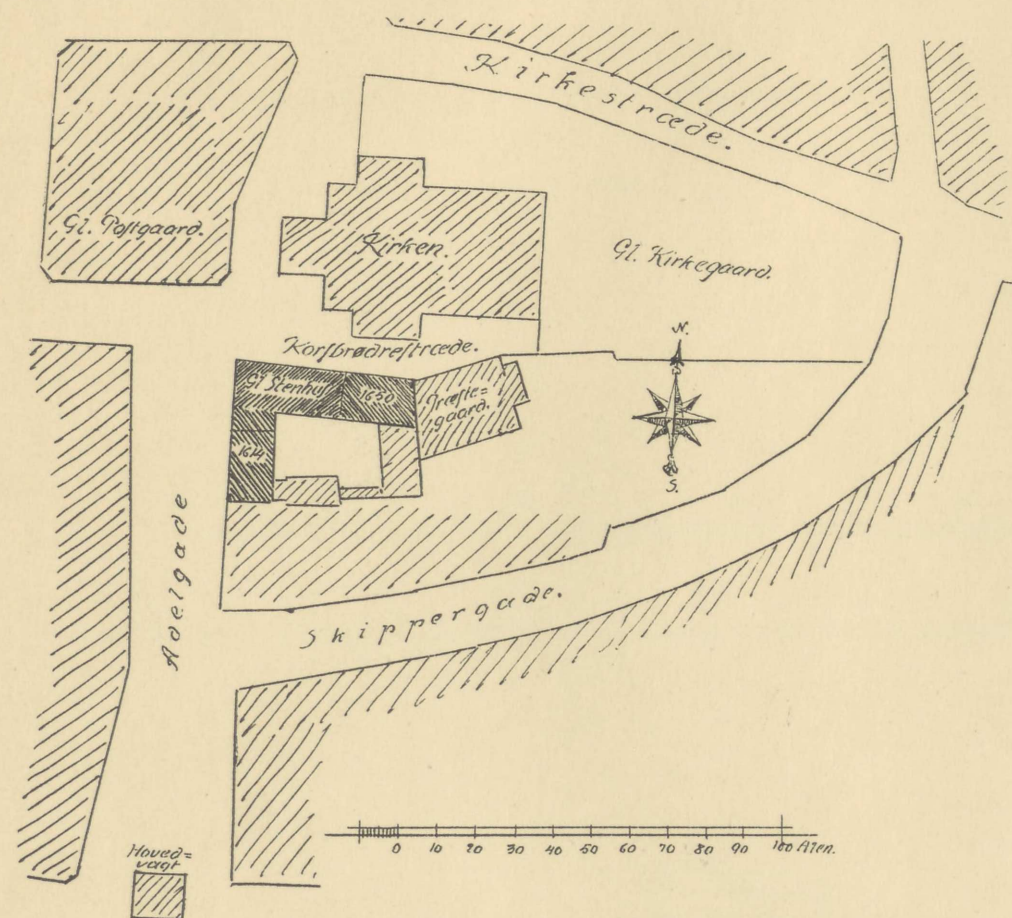
VESTHUSETS GAARDSIDE

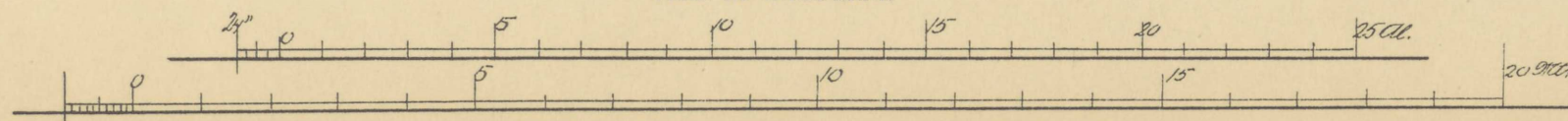
KORSBRØDREGAARDEN I NYBORG

KORSBRØDREGAARDEN I NYBORG

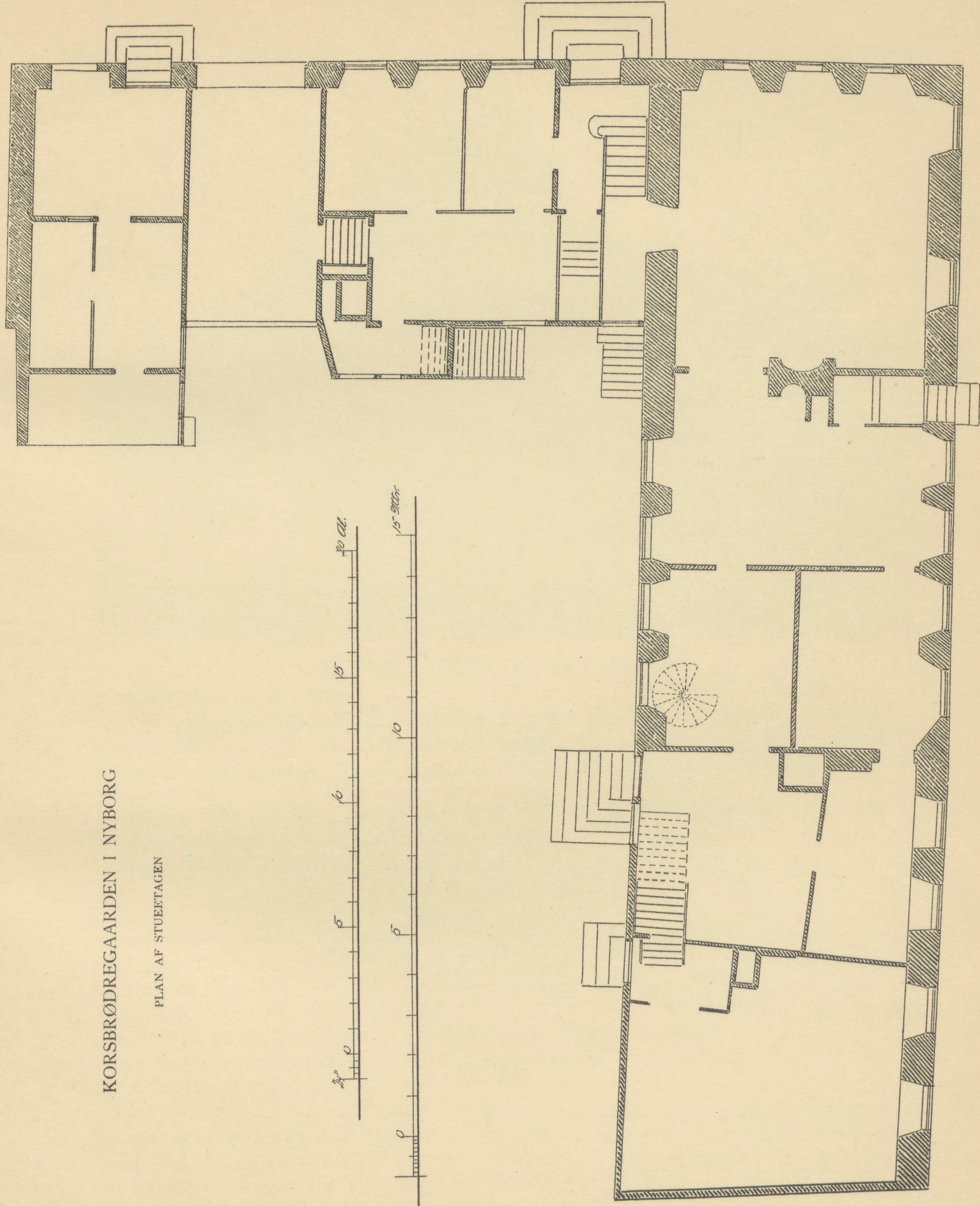
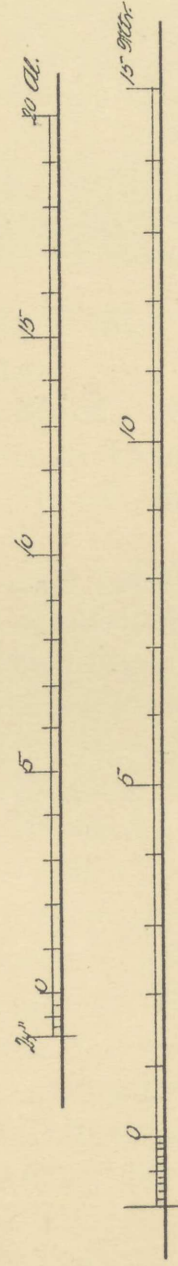
PLAN AF KÆLDERNE

Aug. Colding.

KORSBRØDREGAARDEN I NYBORG

PLAN AF STUEETAGEN

KORSBRØDREGAARDEN I NYBORG

er opført i forskellige Tider.

Selve Hjørnebygningen af røde Munkesten og med den hvælvede Kælder er et middelalderligt Stenhus, som efter at have været i privat Eje gik over i Antvorskov Klosters Besiddelse 1441. I denne Periode faar den Navnet »Korsbrødregaarden«, som den har beholdt siden.

Omkring 1560 gik den over i Statens Eje og tjente som »Toldergaard« indtil 1614, da den kom paa Raadmand Anders Hansens Hænder.

Denne Mand opførte Fløjen mod Syd langs Adelgade med Gadesiden og Gavlen af Grundmur samt byggede den svungne Gavl mod Vest paa det gamle Stuehus. Han benyttede til Tilbygningen Tidens sædvanlige røde Mursten, som var mindre end Munkestenene, hvorved man tydeligt ser, hvor de to Bygninger støde sammen. Over Porten mod Gaden satte han en Tavle, hvorpaa gengives: et Anker, Solen, Maanen, *ANNO 1614* og Navnet, *ANDERS HANSSØNDT*. Herover læses: *DANTE DEO INVIDIÆ NON EST VIS ILLA NEC VIÆ*, forneden læses: *W. A. G. M. G. F. S.* Gaardsiden af Tilbygningen opførte han af Bindingsværk. Langs hele øverste Stokværk løb en Svalegang, som dog senere er bleven meget omdannet. Porthammeren mod Gaardsiden bærer Jesu Monogram, derunder læses: *CHRISTUS PORTA SALVTIS 1614*.

Efter denne Tid er der paabygget det gamle Stenhus en Karnap paa Nordsiden mod Kirken; som en firkantet Udbygning strakte den sig op forbi begge Stokværk og afsluttedes med et Spir. Om Anders Hansen (død 1626) eller den følgende Ejer har bygget Karnappen vides ikke. 1647 kom Gaarden i Borgmester Jens Madsens Eje. Han forlængede Stenhuset mod Øst hen til Præstegaarden og byggede ligesom Anders Hansen Gadesiden

JOHNSTON'S ISLAND

Johnston's Island is a small, uninhabited island in the Pacific Ocean, located about 1,680 miles from the Hawaiian Islands. It is a small, low-lying island with a few buildings and a small airstrip. The island is named after John S. Johnston, a U.S. Navy officer who was the first to claim it for the United States in 1868. The island is now a part of the Line Islands National Monument, which is managed by the U.S. Navy. The island is a popular destination for birdwatchers and sailors. It is also a good place to see some of the most beautiful sunsets in the world. The island is a small, peaceful place with a lot of history. It is a good place to visit if you are looking for a quiet getaway. The island is a small, beautiful place with a lot of history. It is a good place to visit if you are looking for a quiet getaway.

og Gavlen af Grundmur og Gaardsiden af Bindingsværk. Mellem Stue og Iste Sal satte han i Murankre sit Navn og Aarstallet 1650.

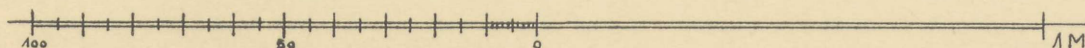
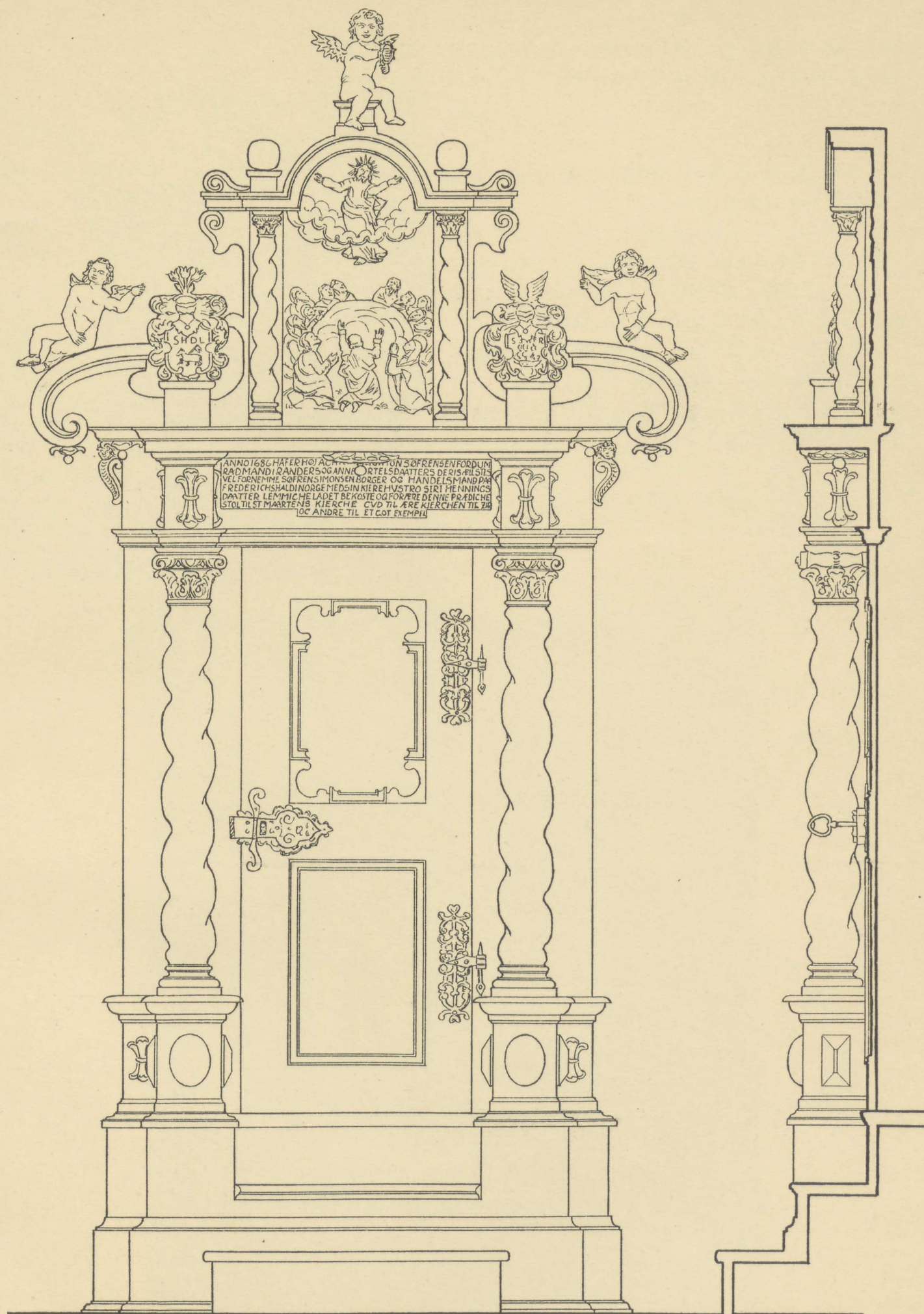
Bygningen stod nu i denne Skikkelse i det væsentlige uforandret til 1850, da Karnap-taarnet mod Nord nedbrødes, fordi det befandtes brandfarligt for Kirken.

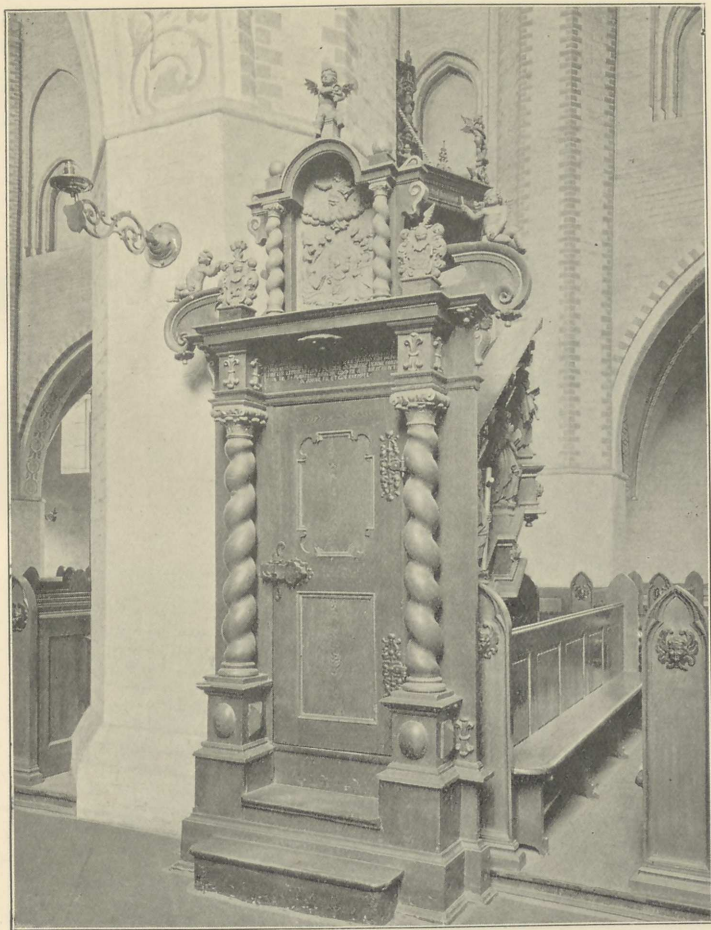
1903 har Bygningen gennemgaaet en Hovedstandsættelse.

Literatur: Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie 1902.

INDGANGSDØR TIL PRÆDIKESTOL I SCT. MORTENS KIRKE I RANDERS.

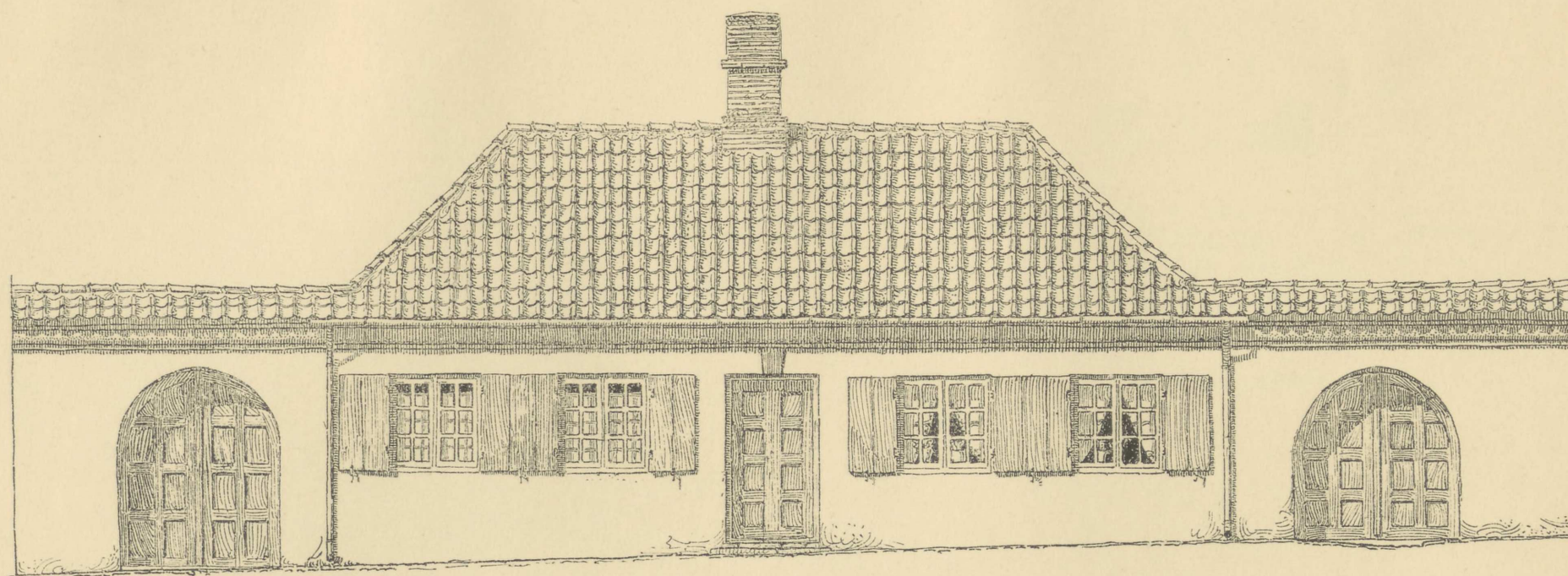

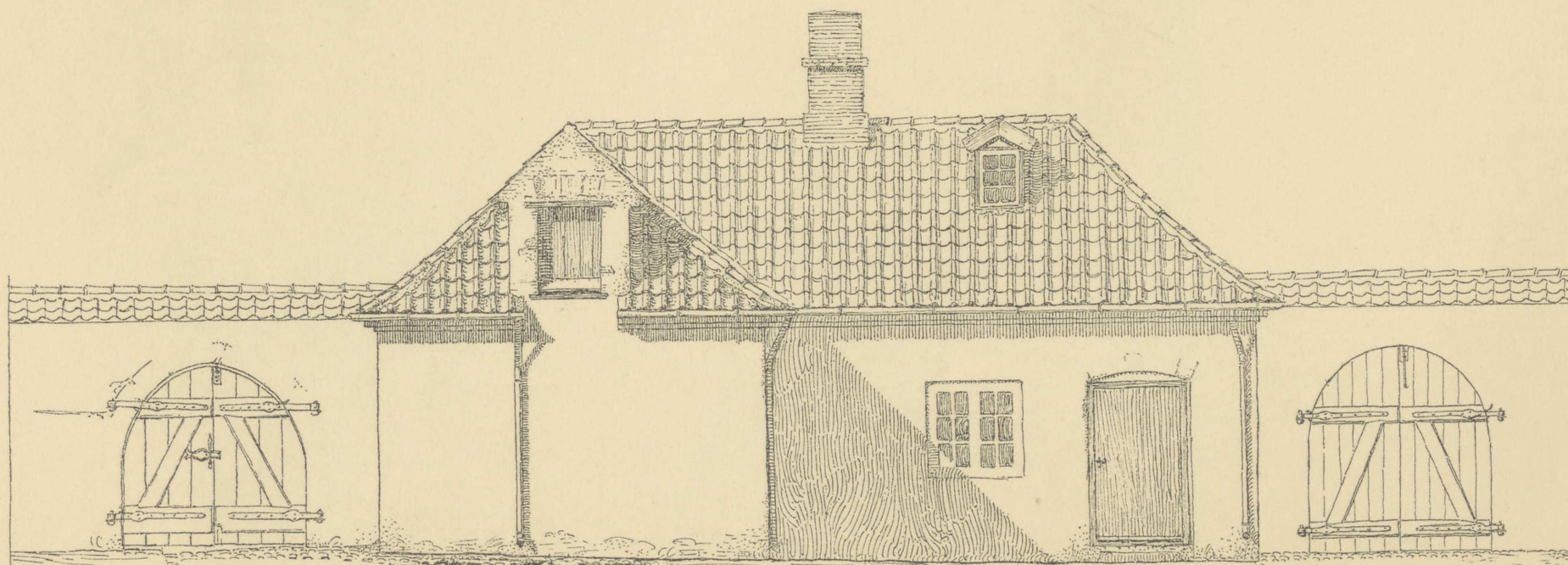
Det opmaalte Dørparti staar ved Opgangen til Prædikestolen i St. Mortens Kirken i Randers. Det er udført i Egetræ og for Tiden egetræsmalet med Forgyltning. Over Døren staar:

ANNO 1686 HAER HØIACHTBARE
SIMON SØFRENSSEN FORDUM
RAADMAND I RANDERS OC ANNE
BERTELSDAATTERS DERIS ÆILSTE SØN
VEL FORNEMME SØFREN SIMONSØN
BORGER OC HANDELSMAND PAA
FRIDERICHSHALD I NORGE MED SIN
KIERE HUSTRO SIRI HENNINGS
DAATTER SEMMICHE LADET BEKOSTE
OC FORÆRE DENNE PRÆDICHE-
STOL TIL ST. MAARTENS KIERCHE
GUD TIL ÆRE KIERCHEN TIL ZIIR
OC ANDRE TIL ET GOT EXEMPEL.

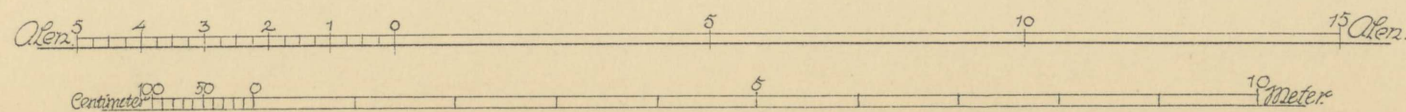

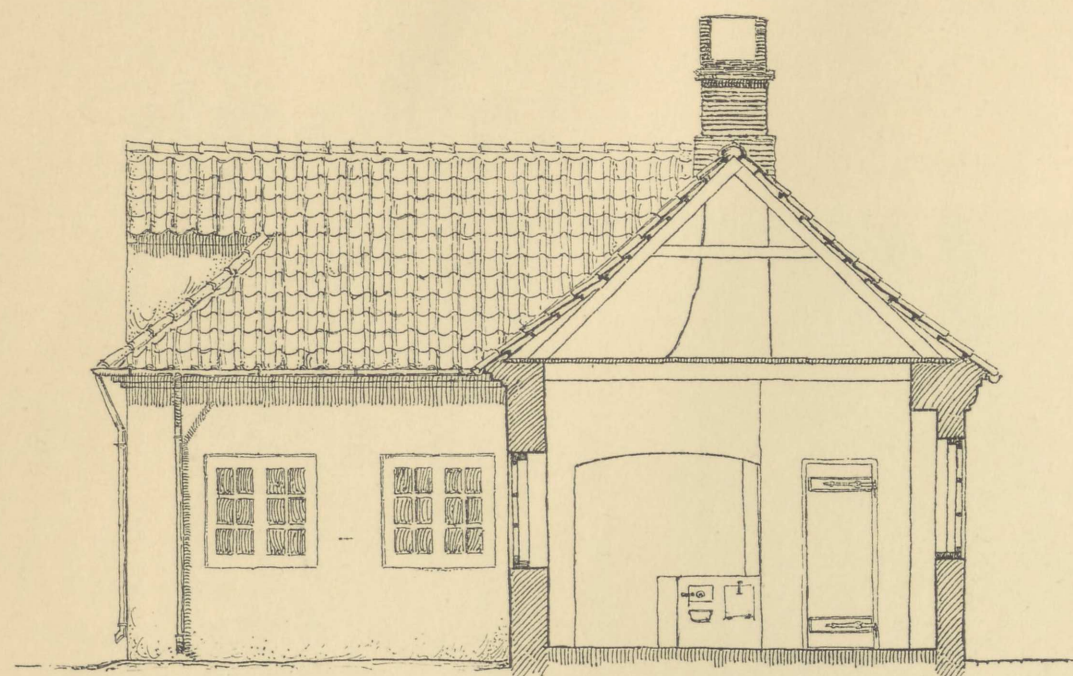

SIDE MOD PROVIANTGAARDEN.

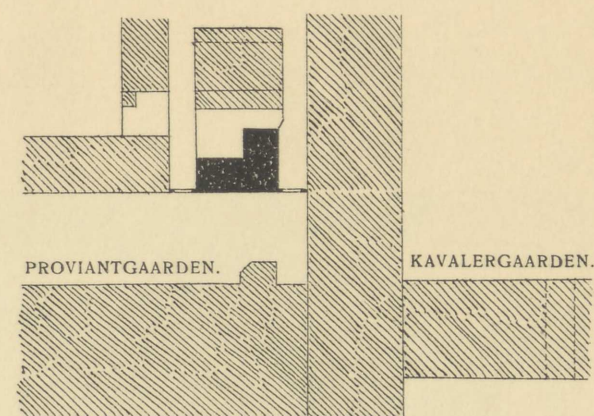

SIDE MOD TEATERMUSÆET.

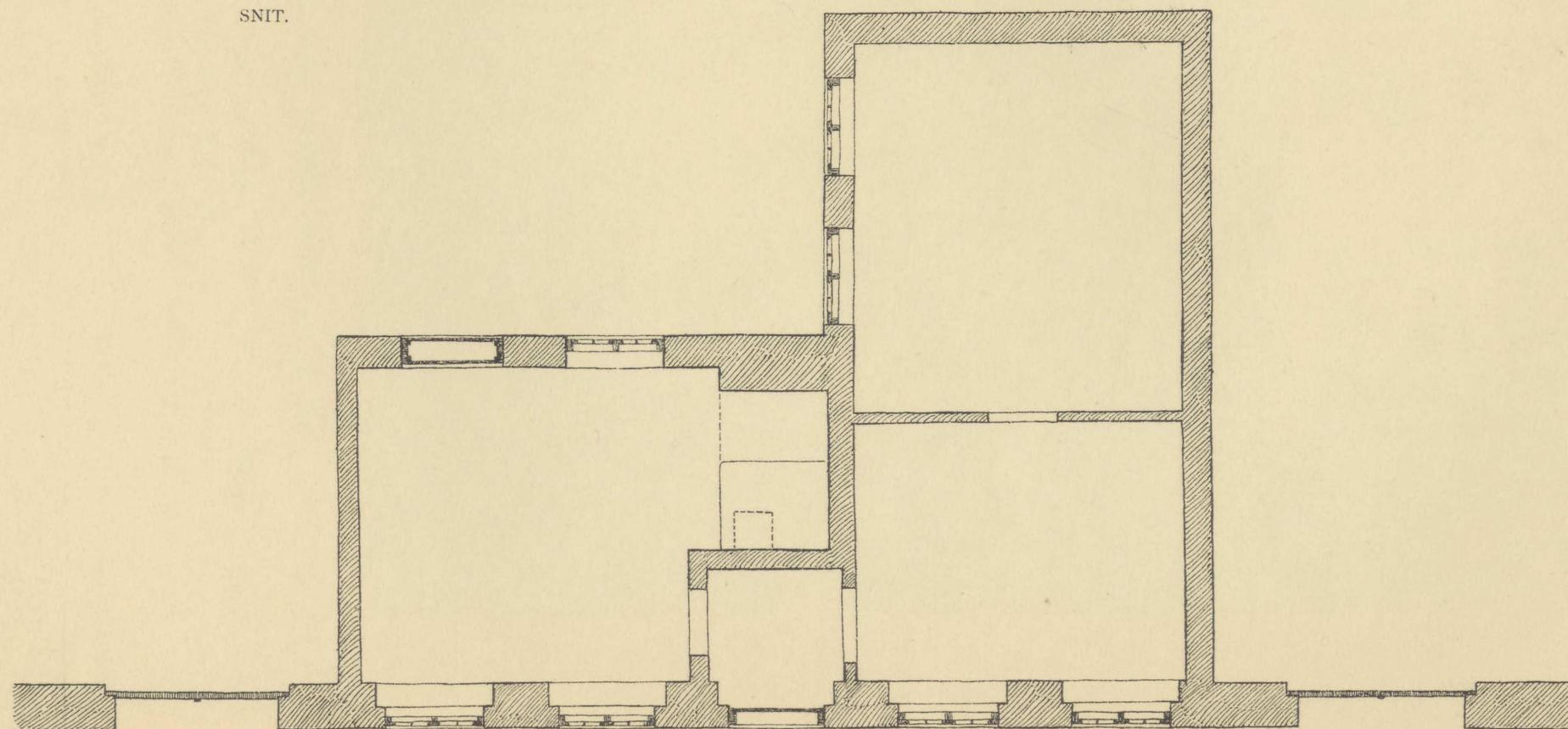

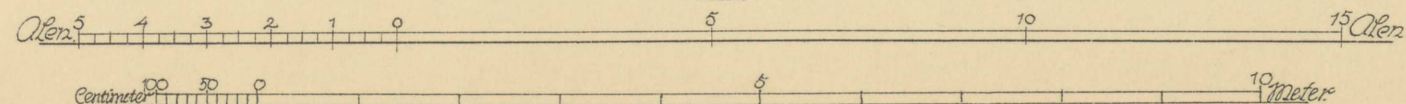
SNIT.

BELIGGENHEDSPAN 1:1000.

PLAN.

VAGTBYGNING VED PROVIANTGAARDEN

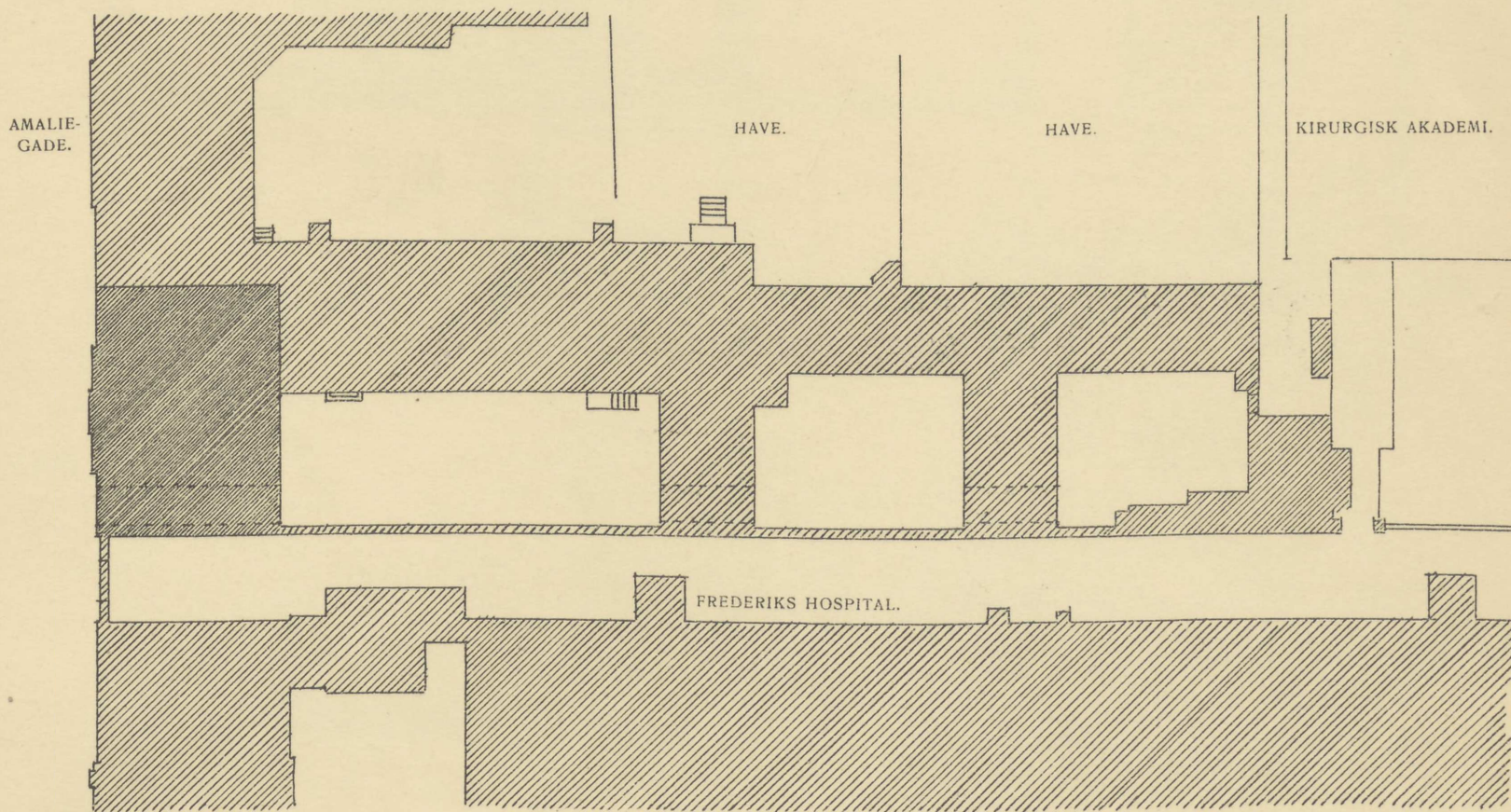
Den maalte Bygning er beliggende i det nordlige Hjørne af den store Plads mellem Christiansborg Slot og Havnen, hvis største og midterste Del tidligere udgjordes af et Bassin, i hvilket Orlogsskibene lagde ind for at modtage Proviant fra de omkringliggende Magasiner.

De to forreste Rum i Huset, der — som Aarstallet i Slutstenen over Hoveddøren viser — er opført i 1818, har oprindelig været benyttet til Marketenderi for Proviantgaardens Arbejdere, hvorimod Rummet til Gaarden har tjent til Kontor for den Vagt, der førte Kontrol med Ind- og Udførsel af Varer. Efter 1867—68, da Bassinet blev fyldt op og Proviantgaarden nedlagdes som saadan, er Huset blevet brugt til Bolig for en Opsynsmand.

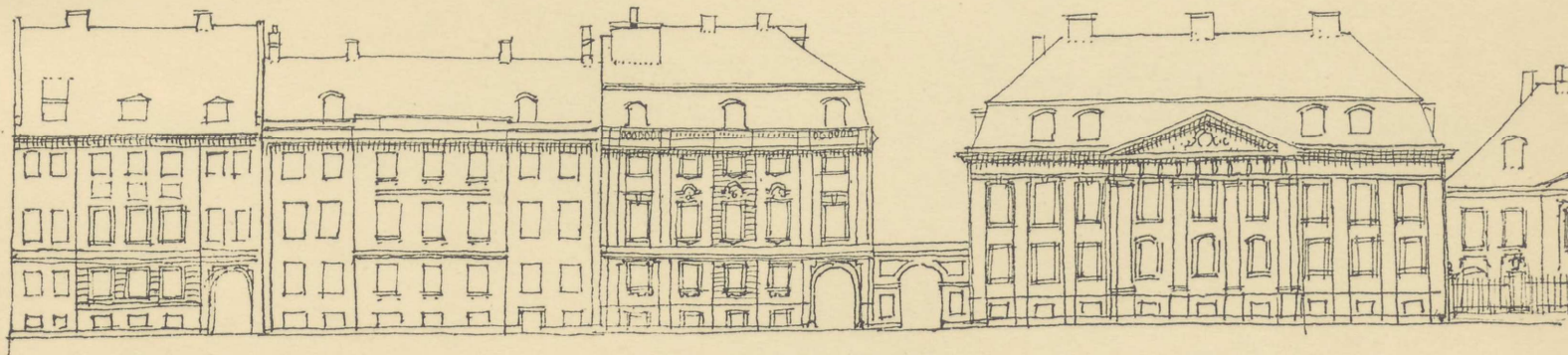
AMALIEGADE 25
(DEN TIDLIGERE FØDSELSSTIFTELSE).

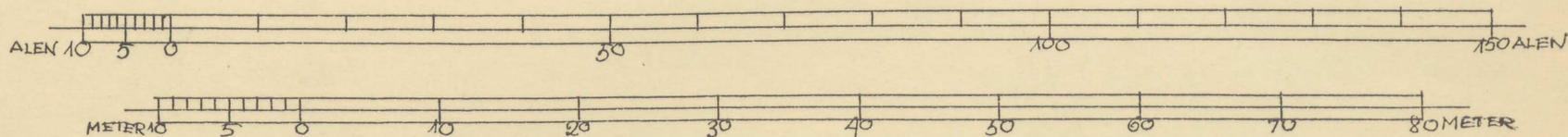
SIDE MOD FREDERIKS HOSPITAL.

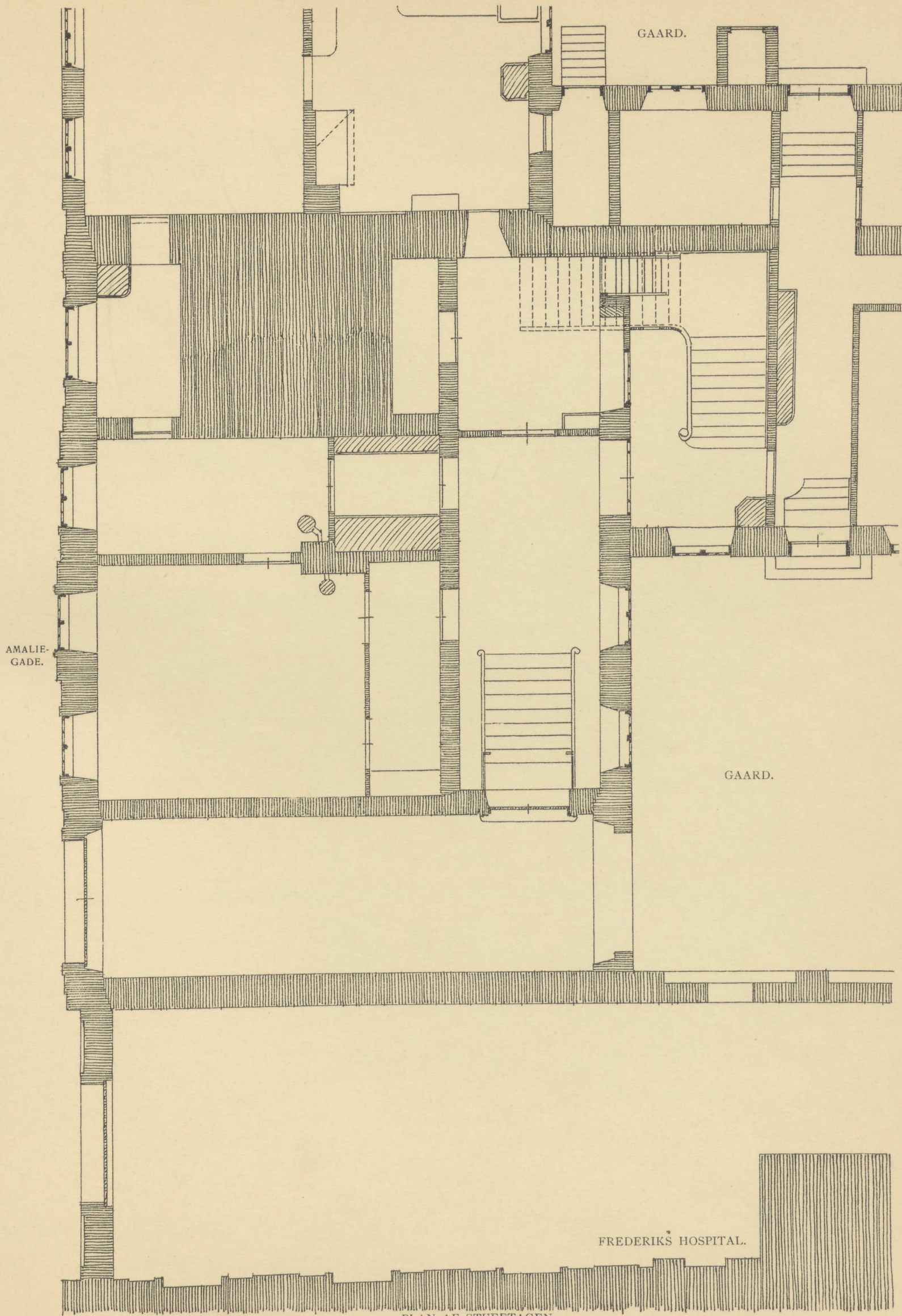
BELIGGENHEDSPAN

SIDE MOD AMALIEGADE.

MAALT OG TEGNET AF GEORG GØSSEL OG THOMAS HAVNING.

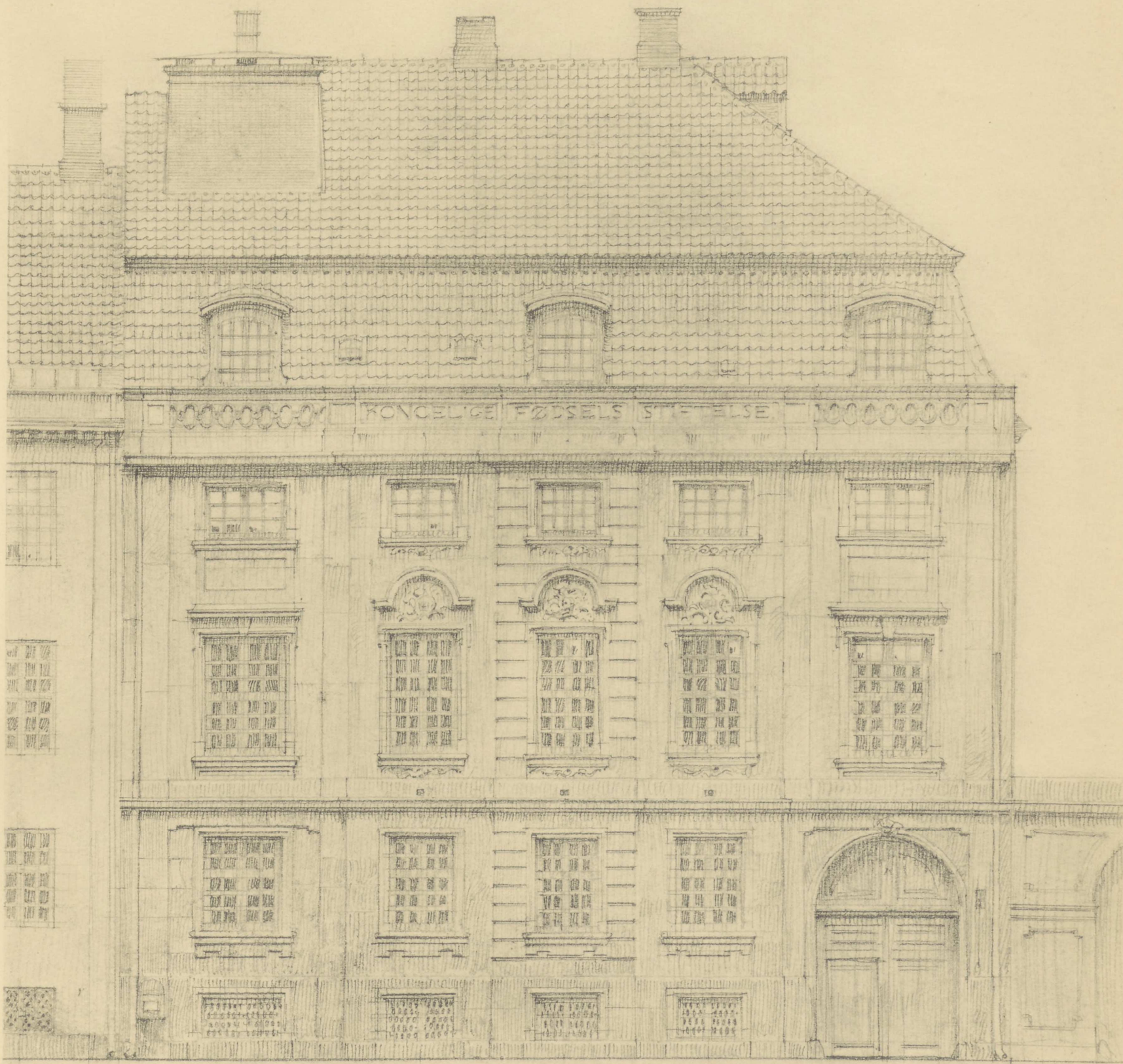
ALEN 5 4 3 2 1 0 5 10 15 20 ALEN

FOTOLITH. PACHT & CRONE

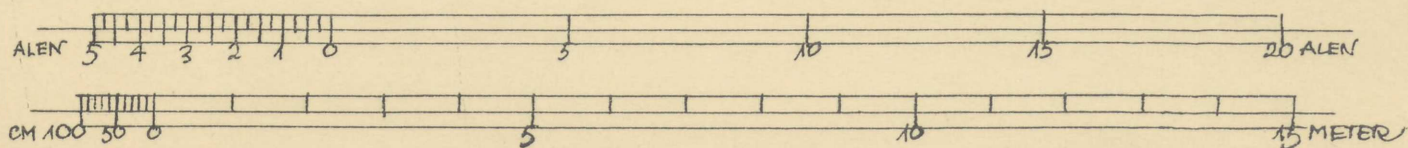
CM 100 50 0 5 10 15 20 METER

MAALT OG TEGNET AF GEORG GØSSEL OG THOMAS HAVNING.

AMALIEGADE 25
(DEN TIDLIGERE FØDSELSSTIFTELSE).

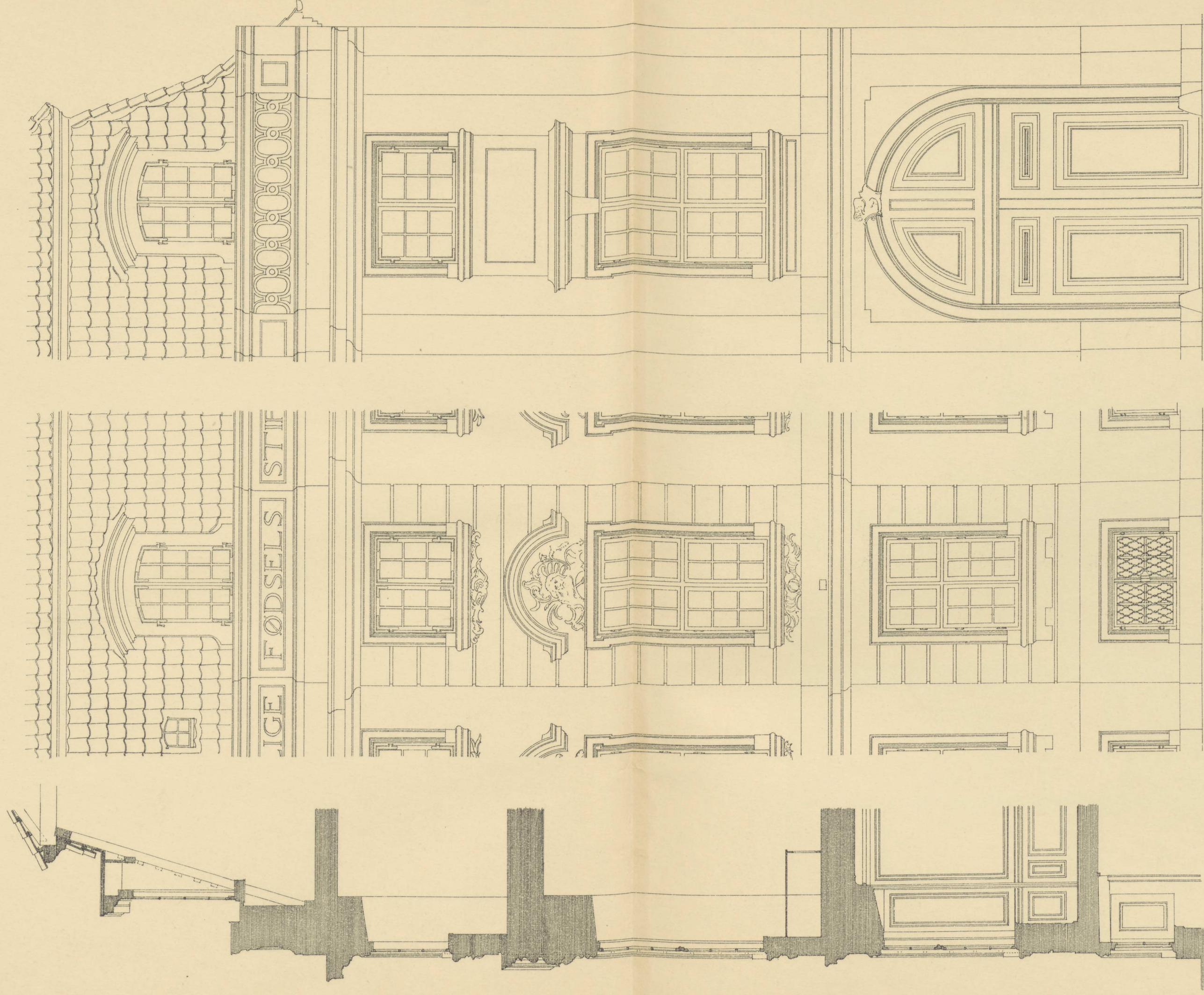

SIDE MOD AMALIEGADE.

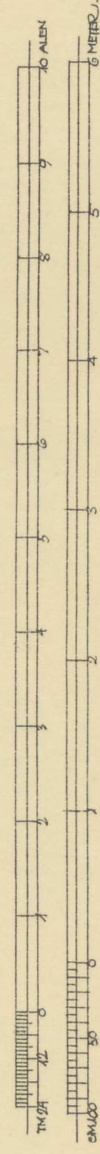

MAALT OG TEGNET AF GEORG GØSSEL OG THOMAS HAVNING.

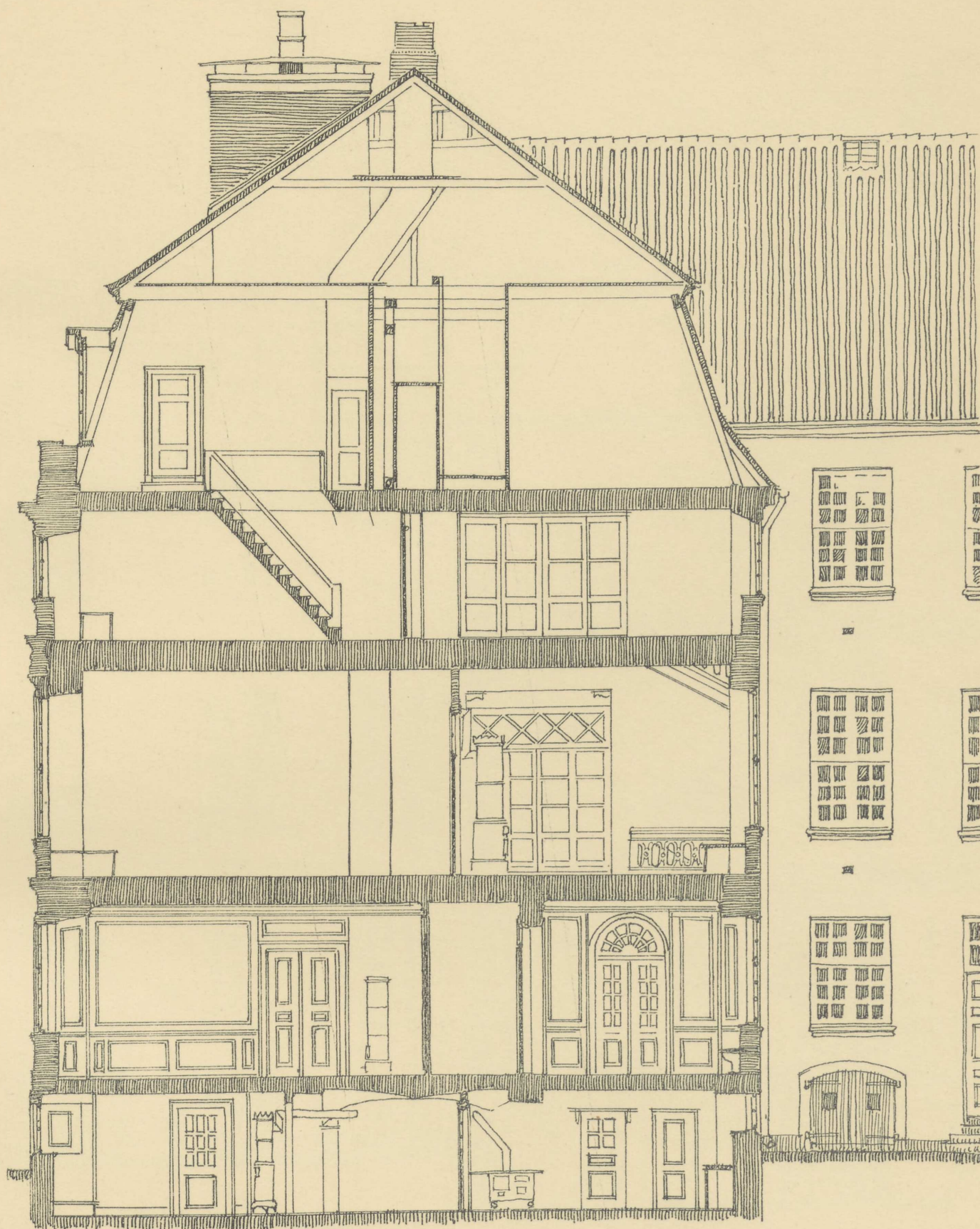
AMALIEGADE 25
(DEN TIDLIGERE FØDSELSSTIFTELSE).

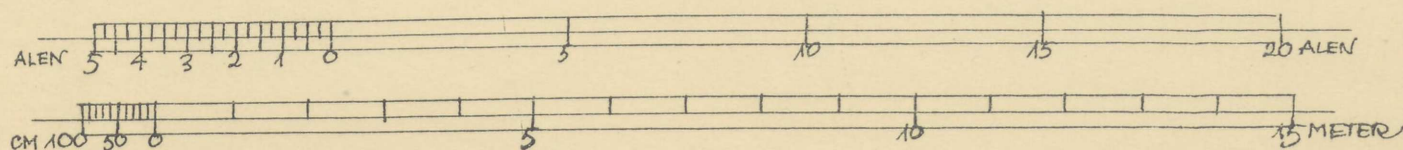
ENKELTHEDER AF SIDEN MOD AMALIEGADE.

AMALIEGADE 25
(DEN TIDLIGERE FØDSELSSTIFTELSE).

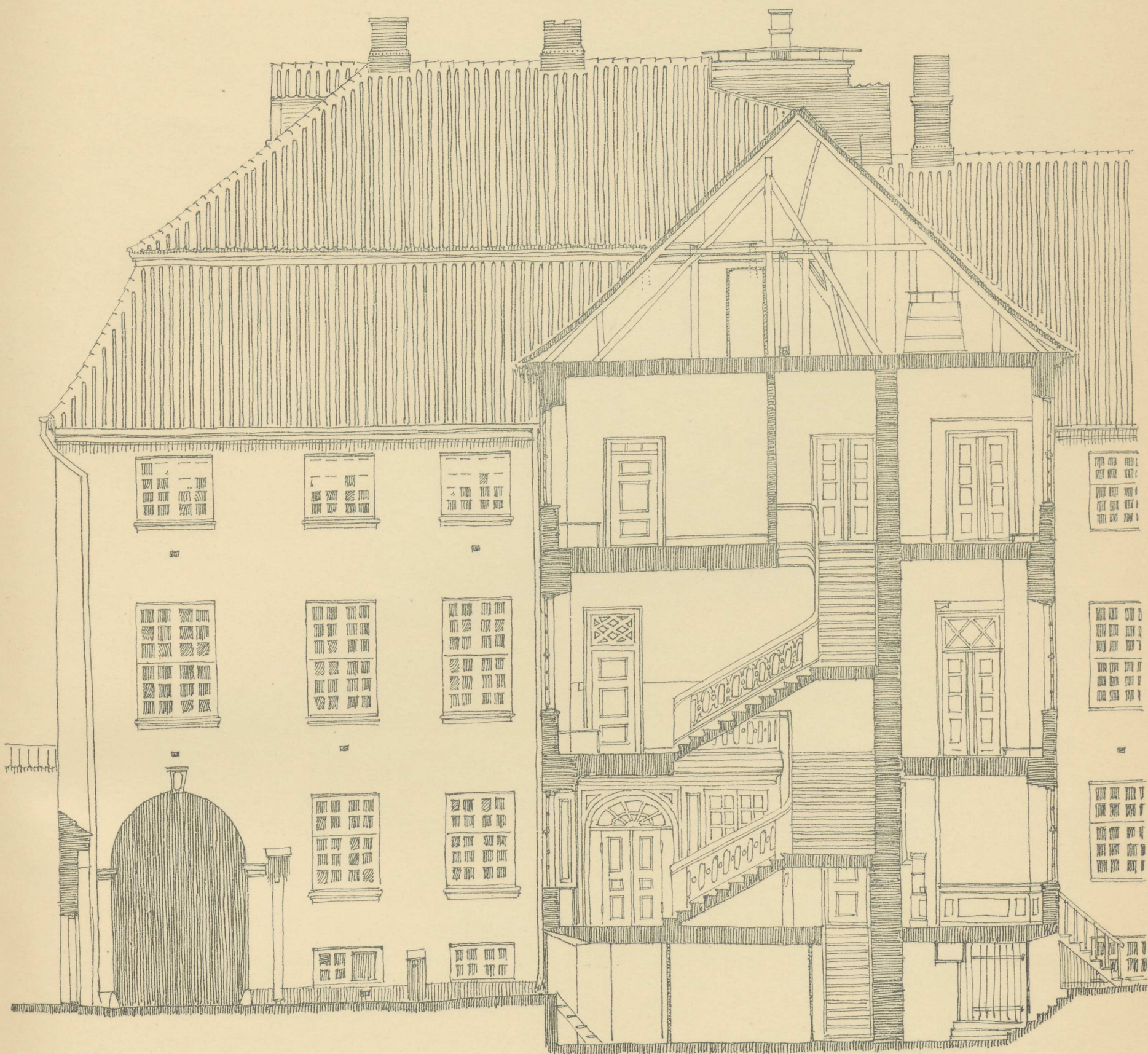

TVÆRSNIT.

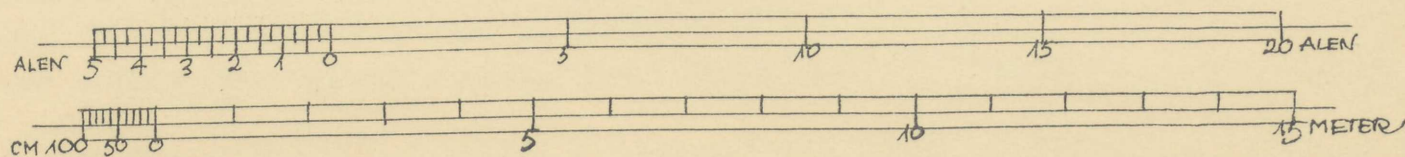

MAALT OG TEGNET AF GEORG GØSSEL OG THOMAS HAVNING.

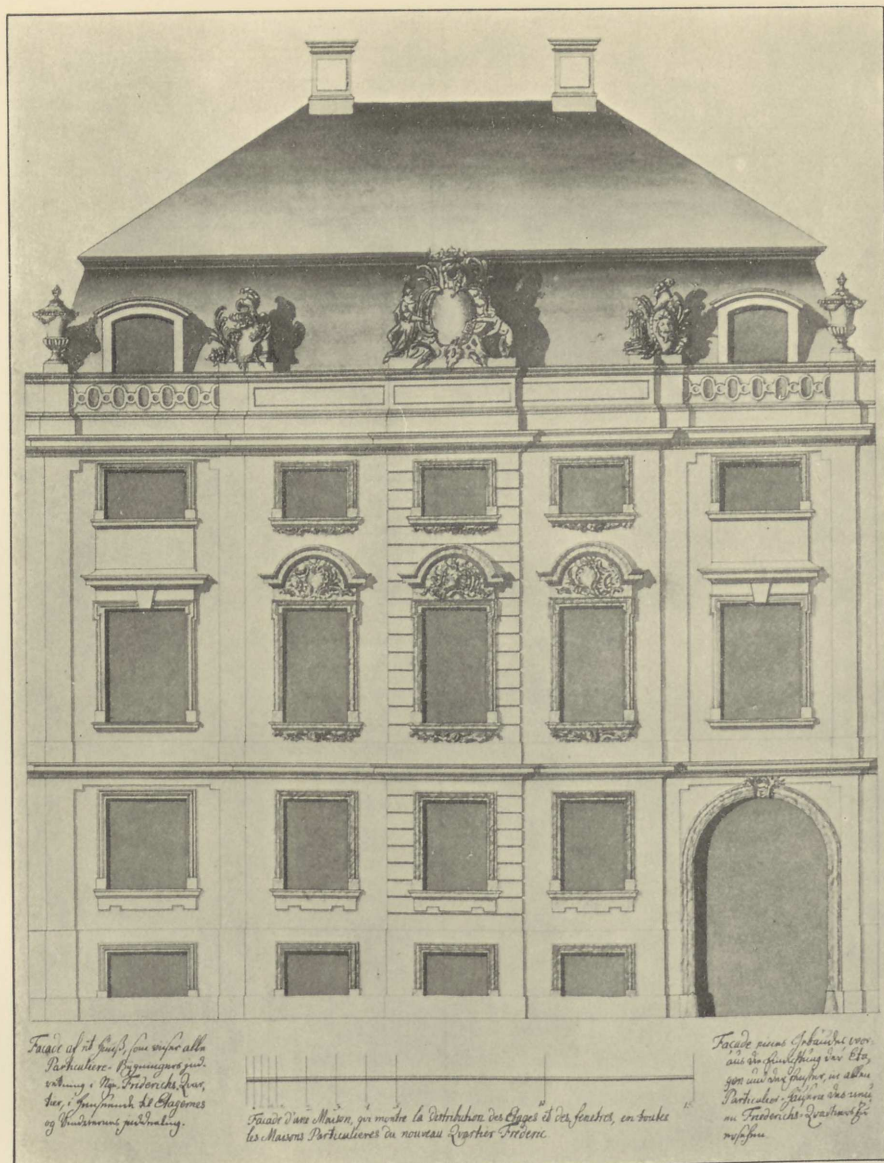
AMALIEGADE 25
(DEN TIDLIGERE FØDSELSSTIFTELSE).

SIDE MOD GAARDEN.

MAALT OG TEGNET AF GEORG GØSSEL OG THOMAS HAVNING.

AMALIEGADE 25 (DEN TIDLIGERE FØDSELSSTIFTELSE)

Den Bygning i Amaliegade, i hvilken den kongelige Fødselsstiftelse havde til Huse fra sin Oprettelse i 1785 indtil de nye Bygninger ved Rigshospitalet for faa Aar siden blev taget i Brug, er opført i de første Aar efter 1750 af Architekten Laurids de Thurah som Privatbolig for ham selv. Den hører til de Huse, som paa Frederik den Femtes Opfordring rejste sig paa det tidligere som Exercerplads og Have benyttede Terrain mellem Bredgade og Havnen, og Højderne i Façaden er som Følge heraf de, der ved kongelig Forordning var fastsat for Privatbygninger i dette Kvarter. (Se Æ. N. Arch. III S, 4'R. 6 og 9 og 3' Decbr. 2' Bind 1902 7—8).

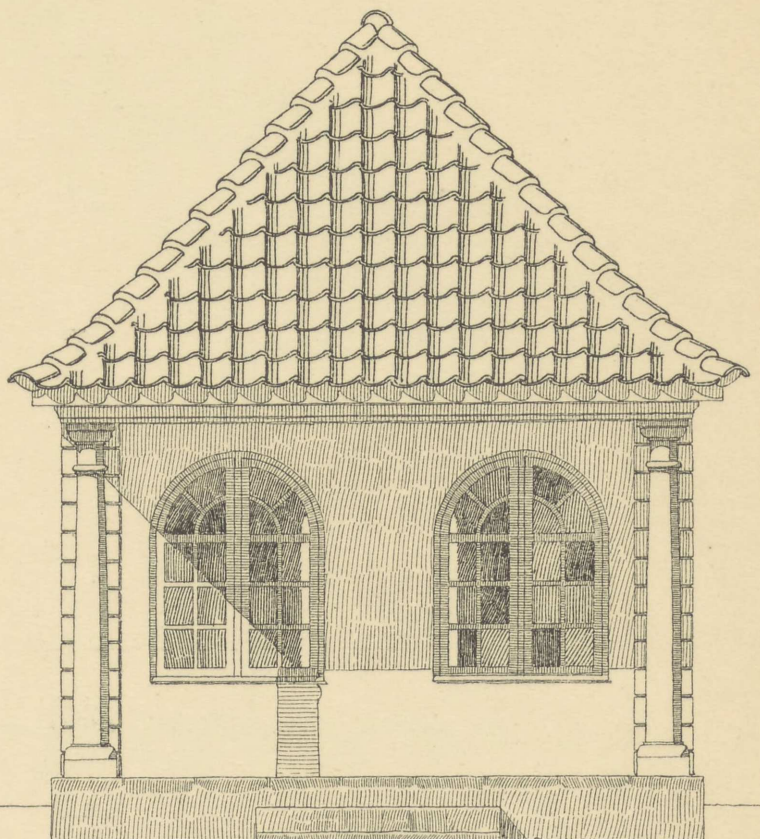
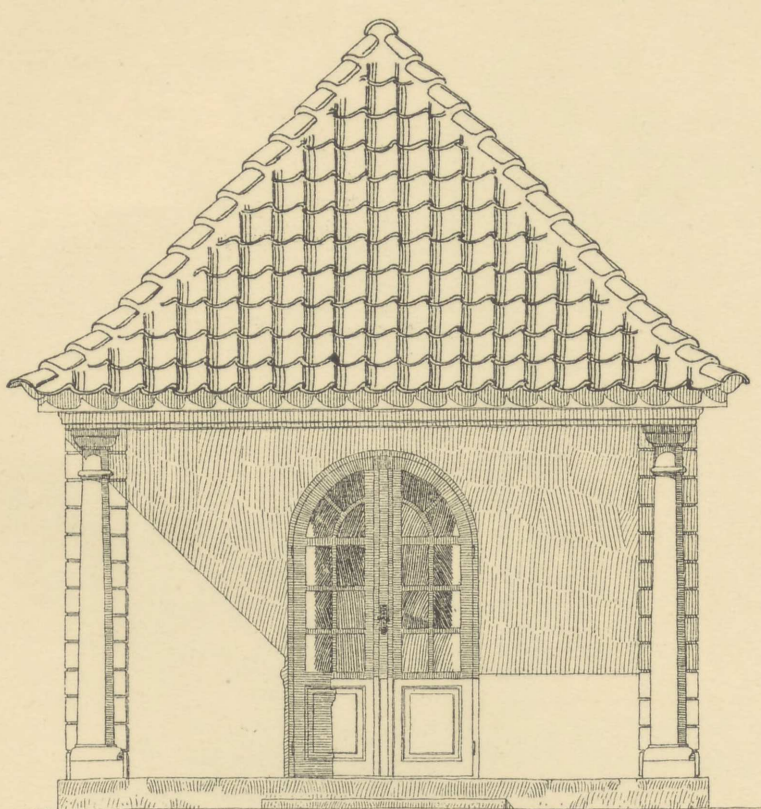
I Manuskriptet til det ikke udkomne tredje Bind af Thurahs »Danske Vitruvius«, der indeholder Forandringer i København efter 1750, findes en tuscheret Tegning af Hovedfaçaden, saaledes som denne oprindelig maa antages at have været tænkt udført. Tegningen, der har skullet tjene til Oplysning om, hvorledes den anordnede Façadeinddeling i »Nye-Friderichs-Quartier« saa ud, ledsages af en kort Tekst, i hvilken Thurah blandt andet oplyser, at »denne Façade, som her forestilles, er egentlig af en Gaard, som jeg selv til min egen Beboelse har ladet bygge og indrette. Samme er af hugne Sandsteen til Gaden opført og Ornamenterne omkring Vinduerne og Indkiørsels Porten af poleeret norsk Marmor, som foraarsager et herligt Siun og Anseelse«.

At dømme efter denne Tegning synes Bygningens Ydre ikke at have gennemgaaet

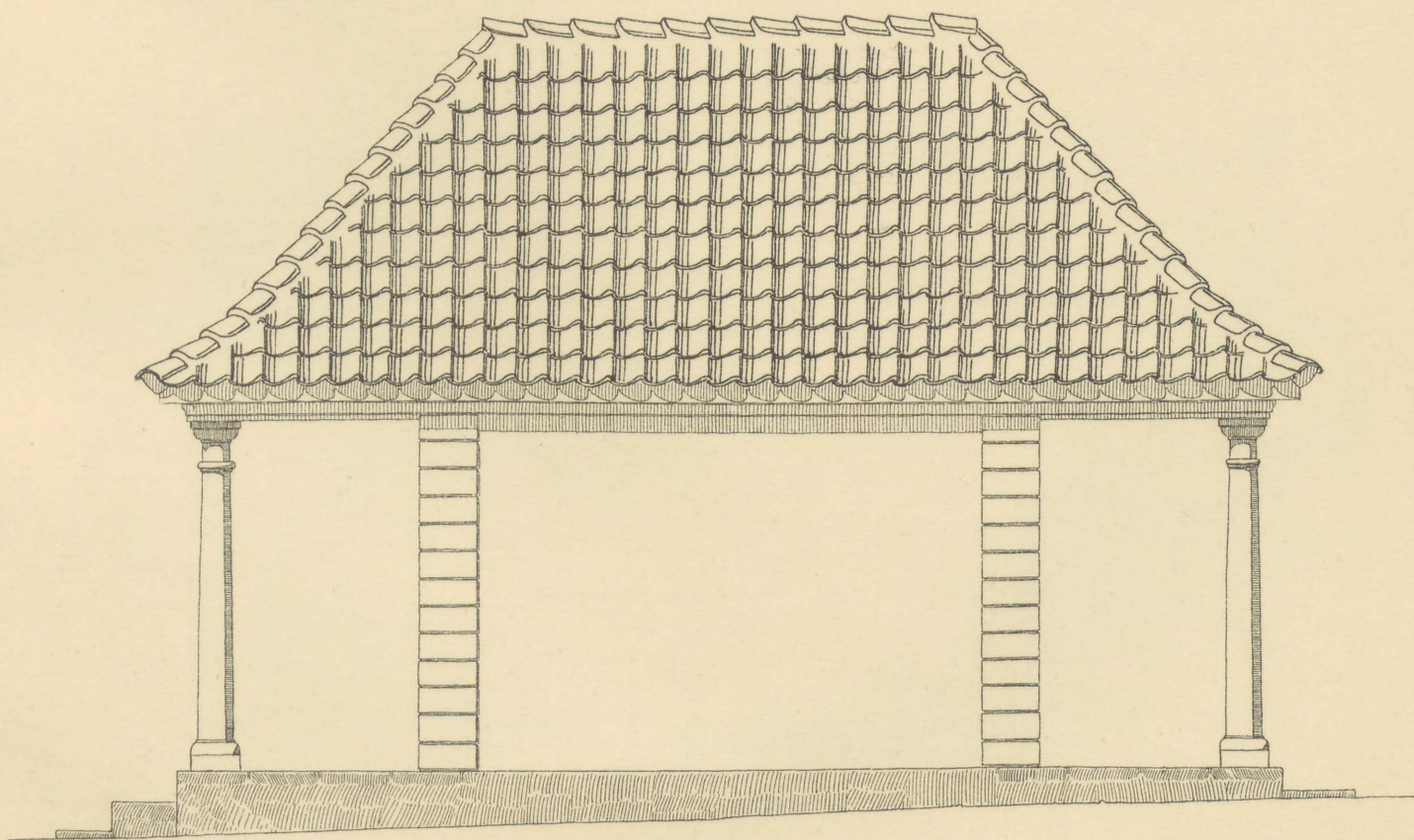

væsentlige Forandringer; mest afviger dens nuværende Udseende fra det i Tegningen angivne derved, at Taget ikke er afvalmet til begge Sider, og at Figurene paa Attikaen mangler. I det Indre er Bygningen derimod meget forandret gennem Tiderne; navnlig første og anden Sal, der er omdannet til Hospitalsbrug med en Korridor til Gaarden og Sygestuer til Gaden. I Stueetagen, hvor flere Skillerum synes oprindelige, findes en Vestibule, hvis Vægge til dels er beklædt med Porcelænsfliser. Kælderen har endnu enkelte flade Krydshvælvinger, af hvilke der tilsyneladende har været tre i Dybden for hvert Fag af Façaden. I Tagetagen ved Gavlen mod »Plejestiftelsen«, ses endnu en Del af de underste Spær til den paa Thurahs Tegning viste Afvalmning (se Snittet ved Gaardsiden). Iøvrigt synes Tagværket uberørt, naar undtages den Forstyrrelse, der her, som i de øvrige Etager, er forvoldt ved Opførelsen af den store, til Destruktion benyttede, Skorsten.

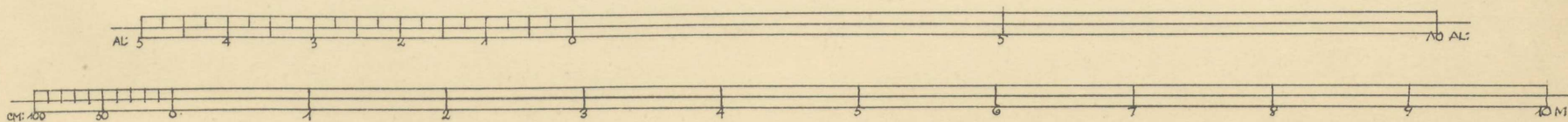
LYSTHUS I STEGE.

GAVLSIDER.

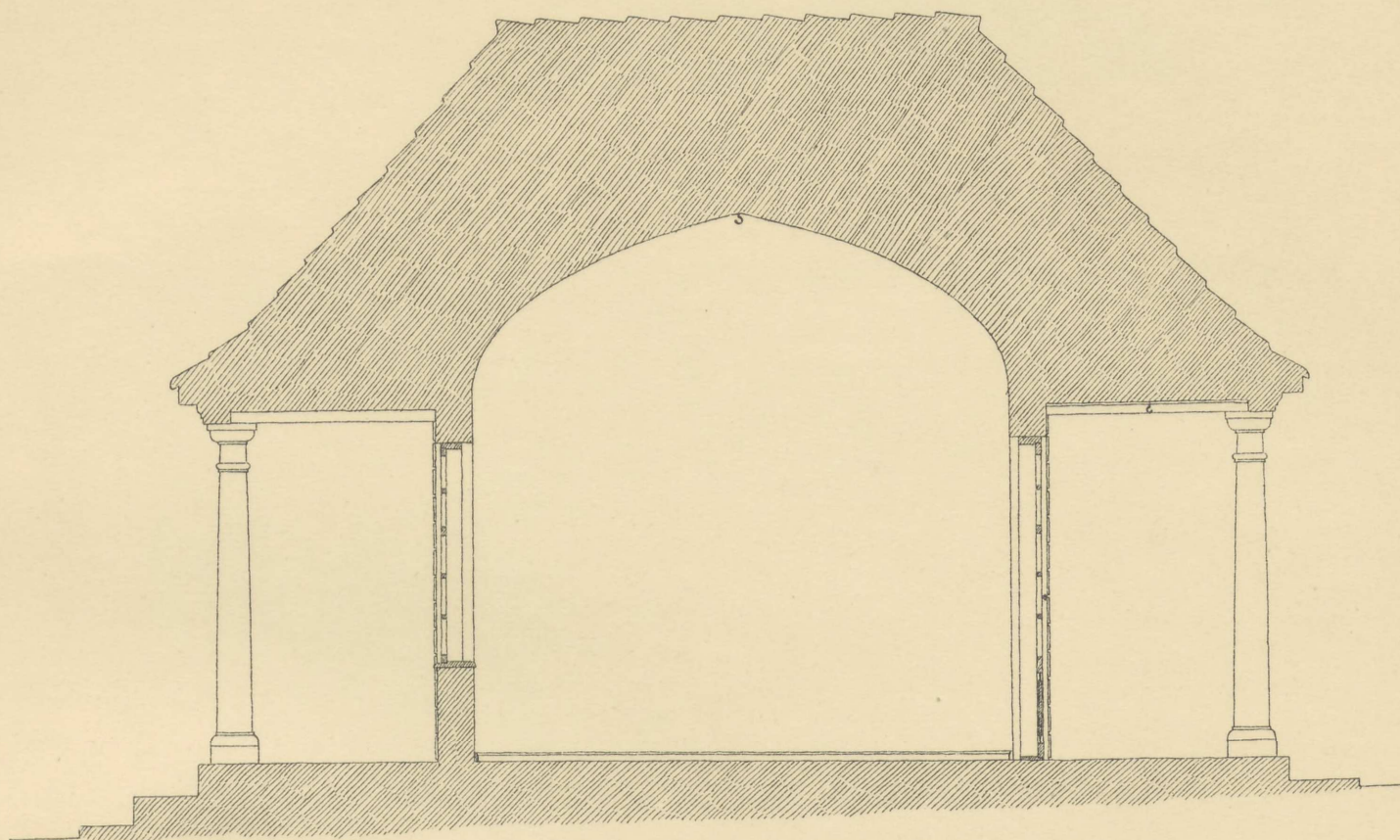

LANGSIDE.

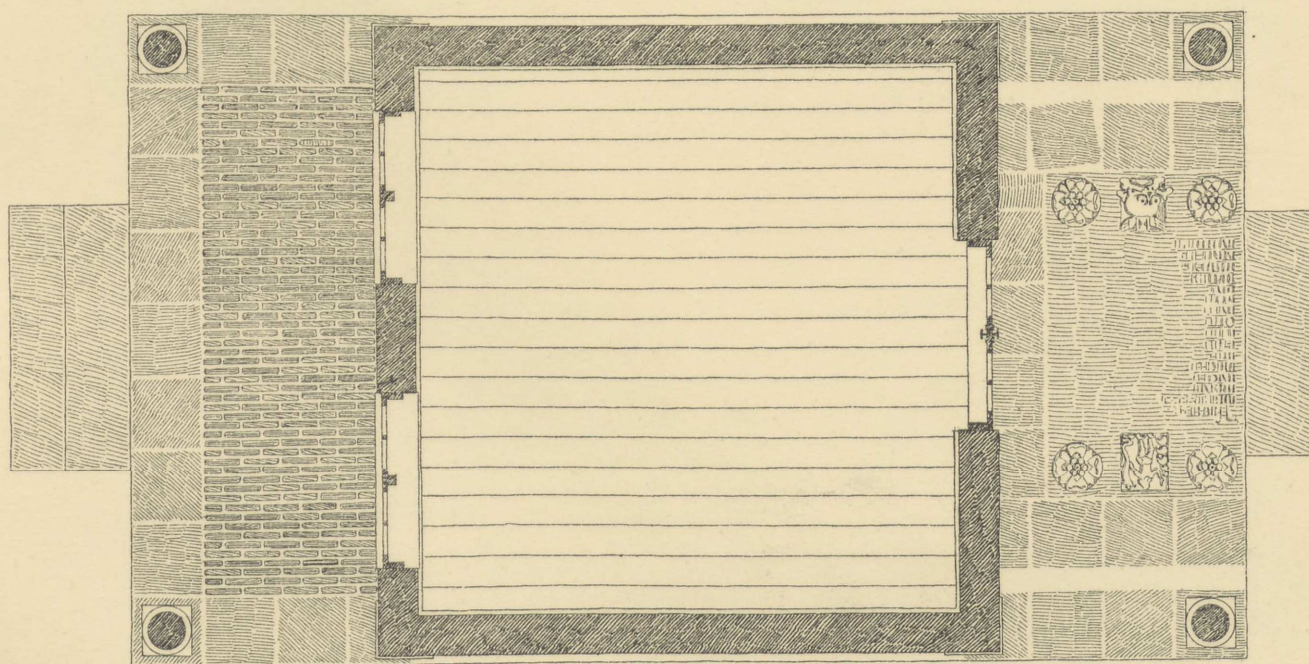

MAALT OG TEGNET AF HANS TVEDE OG GUDMUND HOLME.

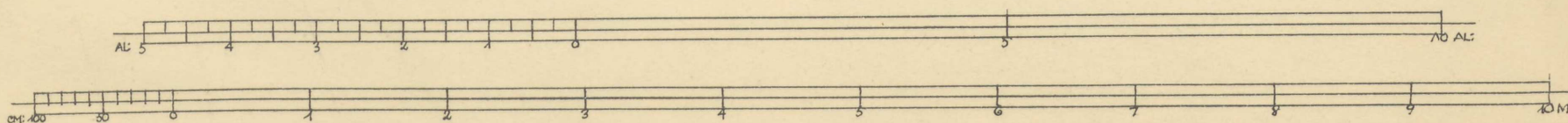
LYSTHUS I STEGE.

LANGSNIT.

PLAN.

MAALT OG TEGNET AF HANS TVEDE OG GUDMUND HOLME.

DEN NORDRE PORTAL PAA ØRSTED KIRKE (ROUGSØ HERRED, RANDERS AMT).

LYSTHUS I STEGE

I en lang og smal, gammel Have mellem Torvet og Noret ligger det maalte Lysthus. Det ligger i Havens nederste Ende med sine Vinduer ud mod Noret. Døren vender ind mod Haven og en lang Havegang fører ned til den oppe fra Beboelseshuset ved Torvet. Lysthuset er opført af Mursten og har rødt Tegltag. Det var tidligere gulkalket med hvide Pilastre; nu er det strøget over med Oliefarve. Søjlerne er af Træ og graamalede ligesom Dør og Vinduer. Hvornaar Lysthuset er opført, vides ikke, men det er rimeligvis fra omkring Aar 1800.

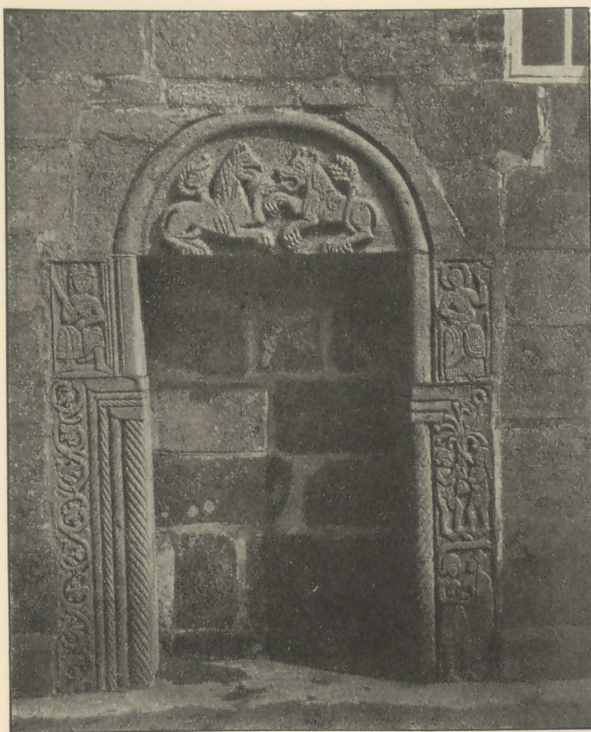

ØRSTED KIRKE
(ROUGSØ HERRED, RANDERS AMT)

Ørsted Kirke er en ret stor romansk Granitkirke, hvis to velbevarede Portaler begge er prydede med Relieffer og tilhører en Type, som kun findes repræsenteret i to andre Kirker: Rimsø og Vejlby, der begge ligeledes ligger i Randers Amts østlige Del. Af Syddøren paa Vejlby Kirke — Ørsteds Nabosogn mod Syd — findes en Opmaaling i 2. Bind 1900 Nr. 8.

Foruden af Portalerne prydes Kirkens Ydre af et Relief, fremstillende fem Helgenfigurer, der er indhugget i en af Kvadrene i Korets Sydside.

I den maalte nordre Portal, der nu danner Forbindelsen mellem selve Kirken og Vaabenhuset, er i ny Tid indsat en Dør af Eg med store Jærnbeslag.

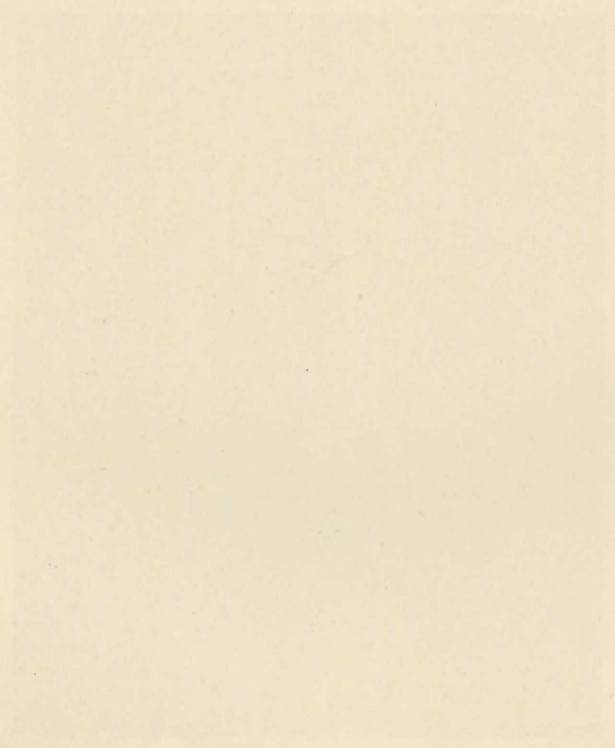

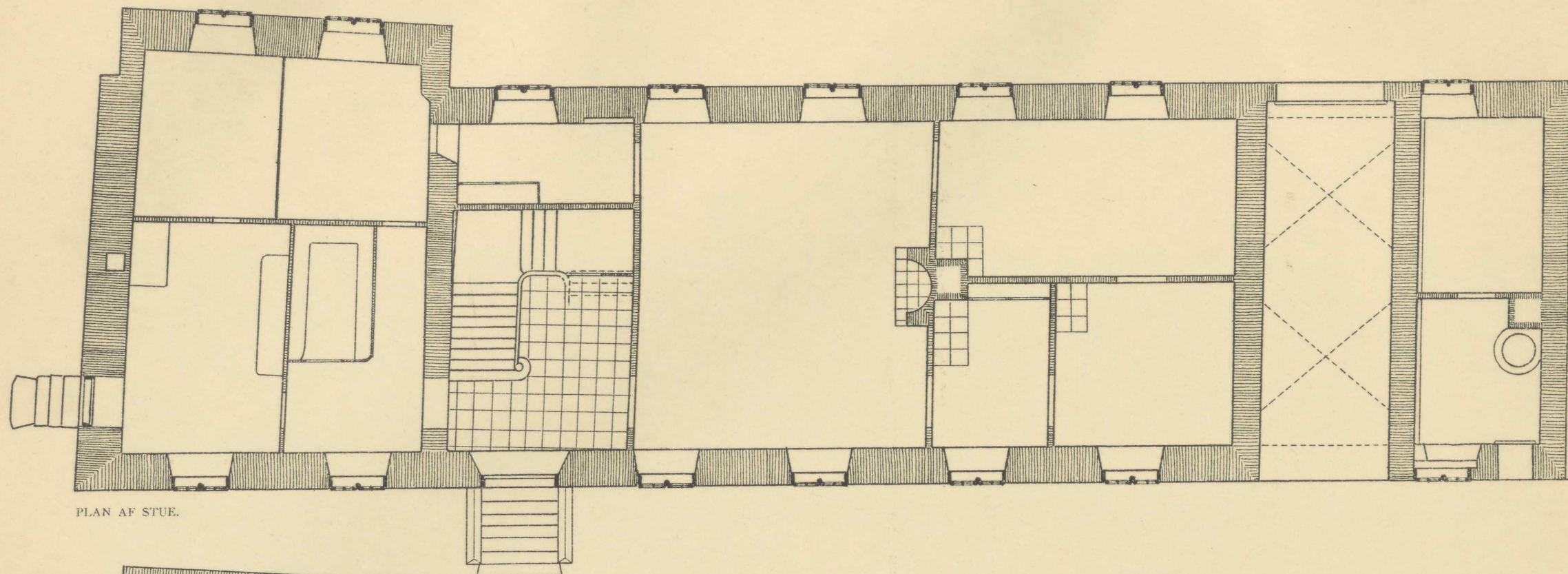
Syddøren.

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE PRESENT TIME
BY
JOSEPH NEALE
OF THE BOSTON BAR
IN TWO VOLUMES
VOL. II.
BOSTON: PUBLISHED BY
J. NEALE, AT THE
PRINTING OFFICE OF
J. NEALE, NO. 10, NASSAU ST.
1845.

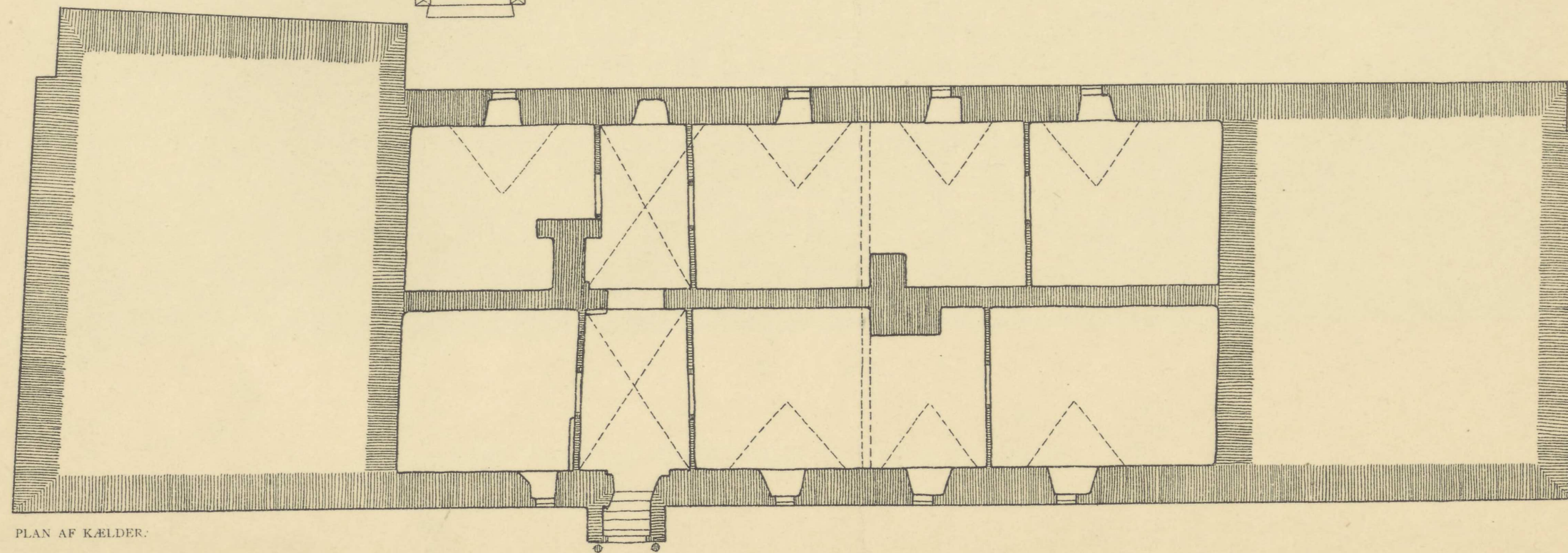
THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE PRESENT TIME
BY
JOSEPH NEALE
OF THE BOSTON BAR
IN TWO VOLUMES
VOL. II.
BOSTON: PUBLISHED BY
J. NEALE, AT THE
PRINTING OFFICE OF
J. NEALE, NO. 10, NASSAU ST.
1845.

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE PRESENT TIME
BY
JOSEPH NEALE
OF THE BOSTON BAR
IN TWO VOLUMES
VOL. II.
BOSTON: PUBLISHED BY
J. NEALE, AT THE
PRINTING OFFICE OF
J. NEALE, NO. 10, NASSAU ST.
1845.

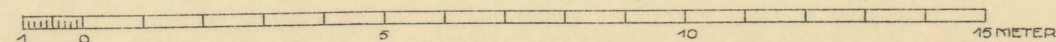

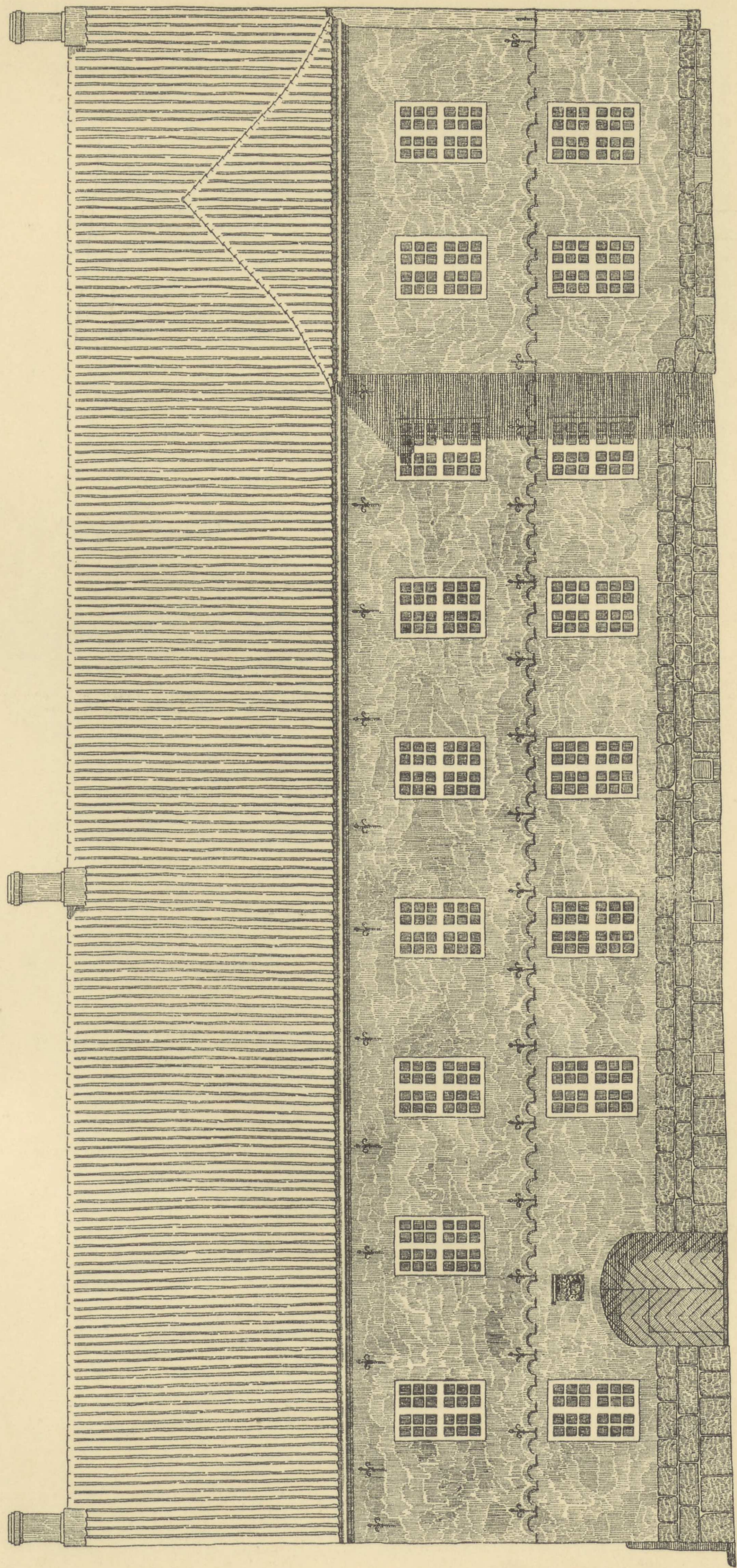

PLAN AF STUE.

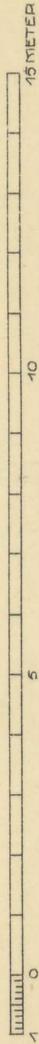

PLAN AF KÆLDER.

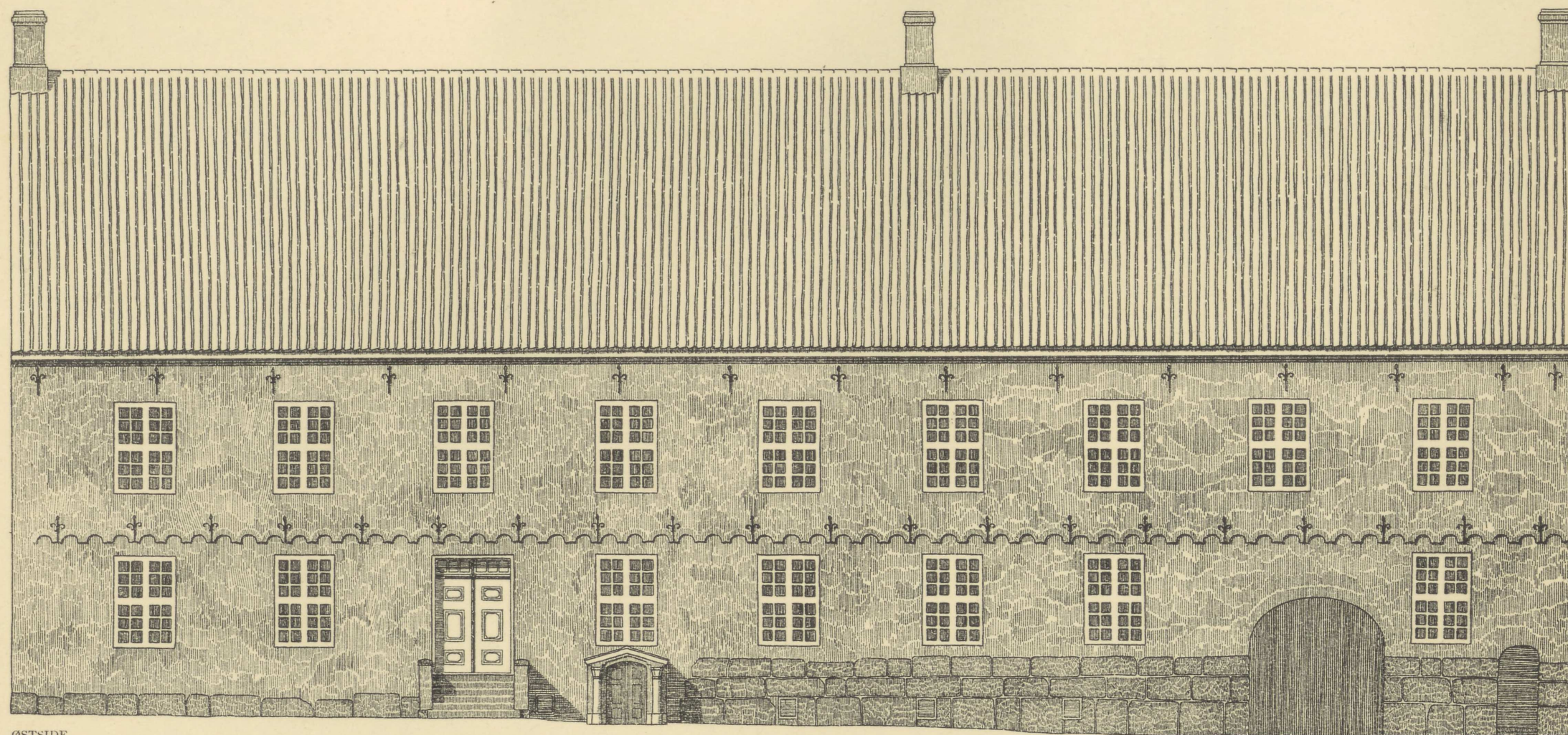

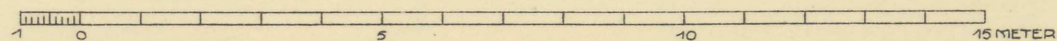
VESTSIDE

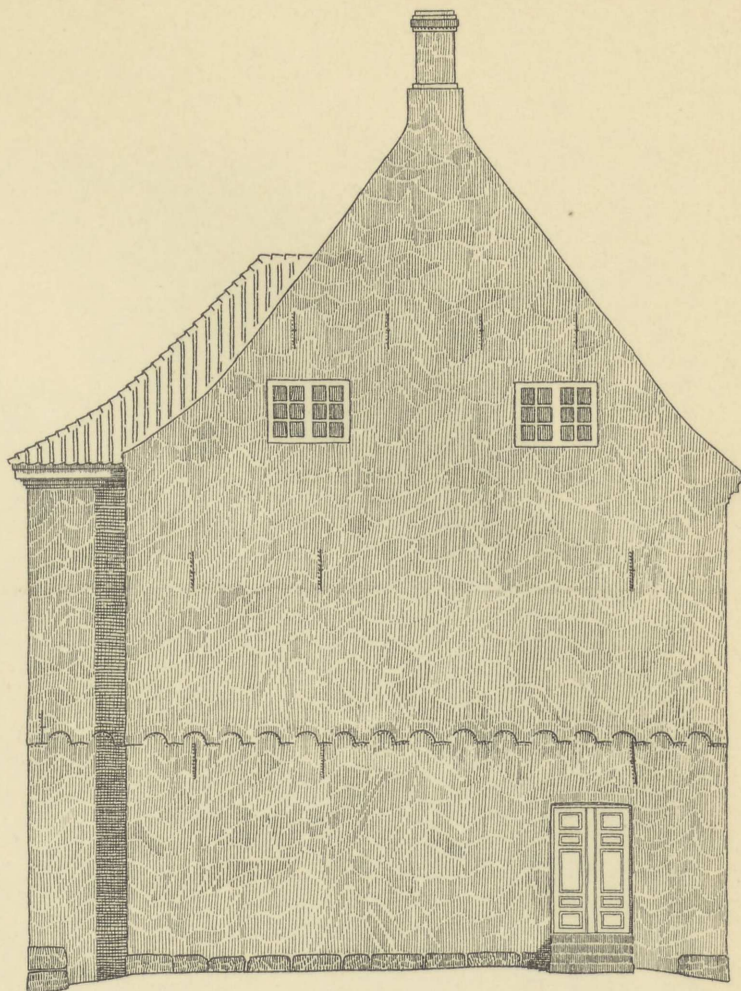
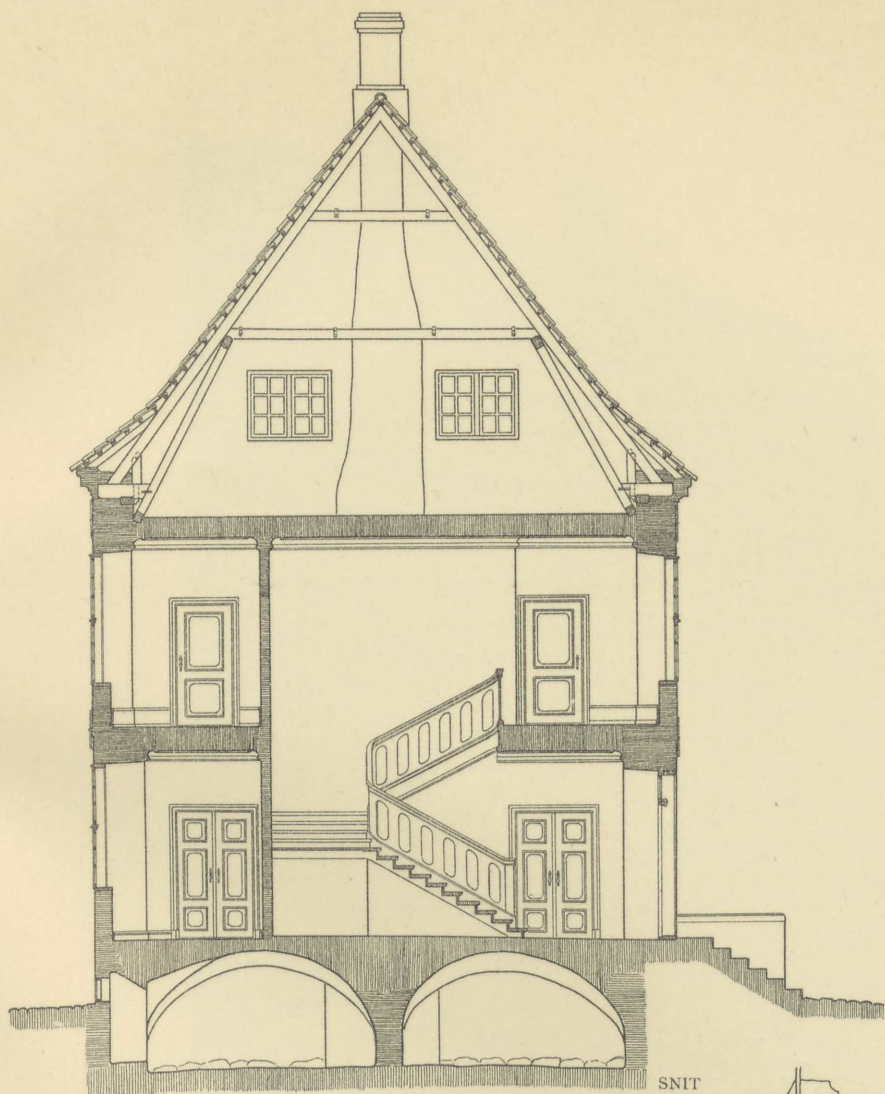

VOGNSERUP

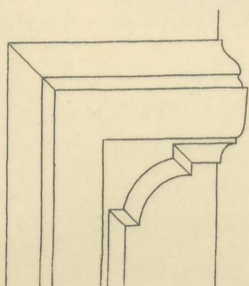
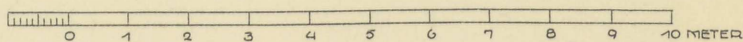

ØSTSIDE

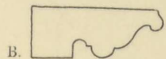

SYDGAFL

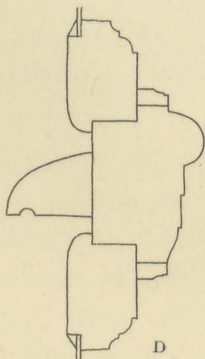
A.

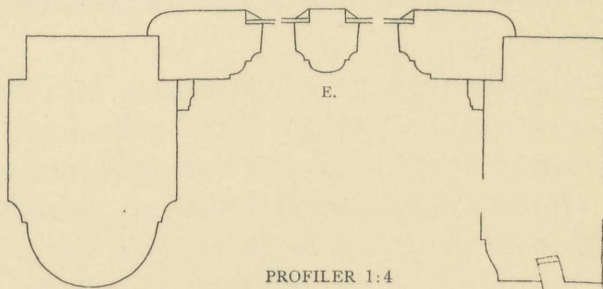
B.

C.

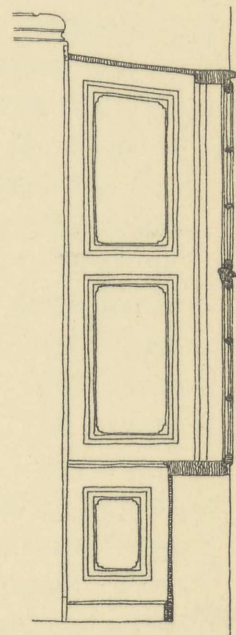
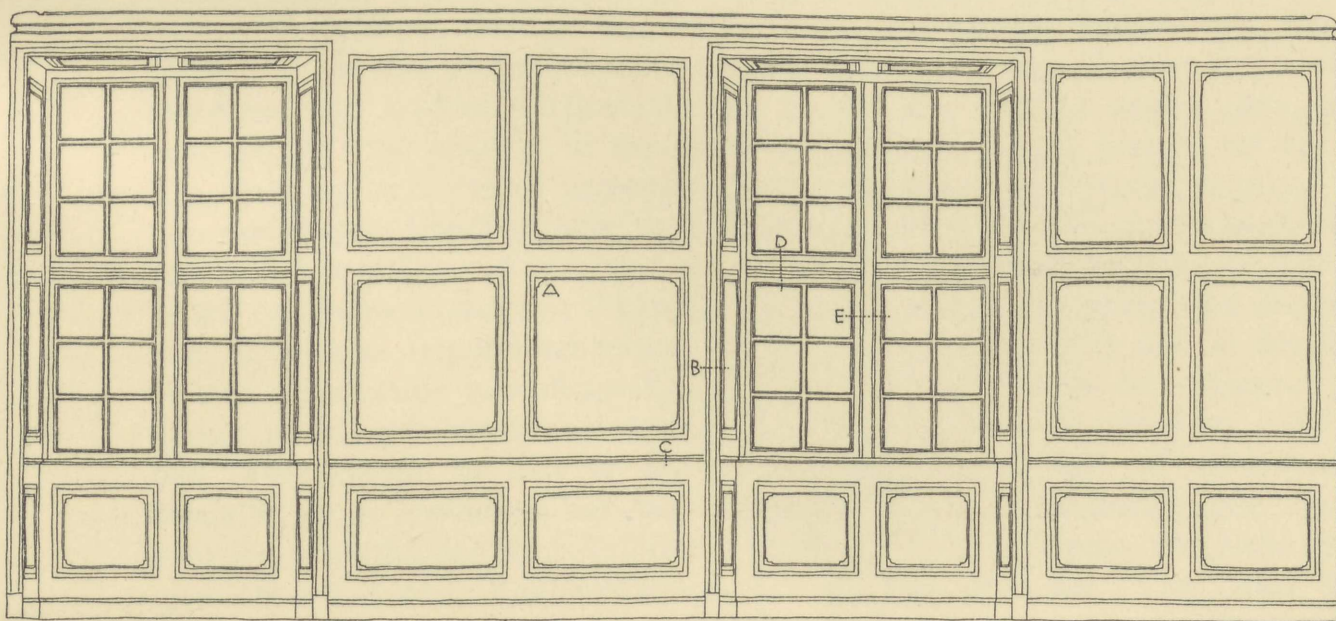

D.

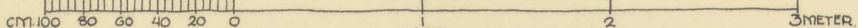
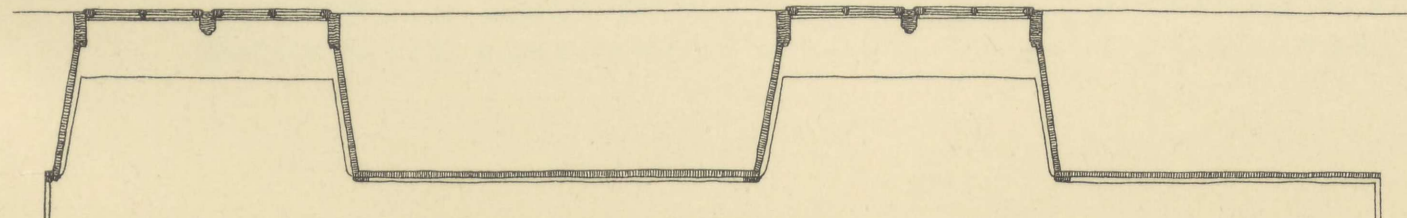

E.

PROFILER 1:4

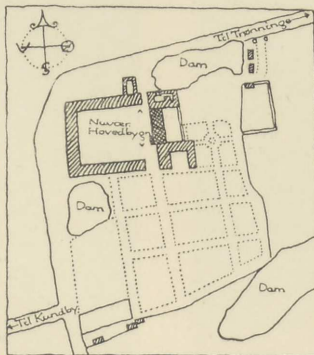
DEN STORE STUE
VÆG MOD VEST

VOGNSERUP

eller Vognstrup ligger i Kundby sogn, Holbæk amt. Navnet stammer fra en nu nedbrudt landsby og er formodentlig dannet af mandsnavnet Vagn eller Vogn og torp. Desværre findes der kun faa kilder til bestemmelse af gaardens historie. Man kan ganske vist føre ejerne tilbage til aar 1382, hvor Jacob Niælsen af Wagnsorp omtales, og man har adskillige personlige oplysninger om de senere ejere, men omtrent intet, der knytter sig til huset, de levede i. Den kendte danske adelsslægt Rud ejede gaarden gennem lange tider, indtil hr. Peder Rud døde 1559 og efterlod den til sin enke, fru Grethe Bryske. En samtidig optegnelse fortæller, „at den gang, da fruens mand døde, stod der et stort hus i den vestre del af gaarden, som kaldtes porthuset; dette kunde ikke staa til nogen gavn, eftersom det var ondt baade med hensyn til tømmeret og stenene; men i hendes tid var der sat et godt hus igen, og ligeledes et andet nyt hus sønden ud mod humlegaarden.“ Pladsen øst for den nuværende hovedbygning er brolagt, og indkørselen, der nu er mod vest gennem avlsgaarden, har tidligere været mod nord fra Trønningevejen, hvor der endnu staar to murede piller; den nuværende hovedbygningens plads kan saaledes betegnes som den vestre del af gaarden, og der kan næppe være nogen er den nuværende hovedbygning. denne altsaa tidsfæstes som byg-paa tyder ogsaa, at den er opbindelse, og at kælderen har tønngaarden af statholder Niels Trolles ejede den i 8 aar. Vaabenskjolporten, bærer indskriften: *NIELS DER FORDUM DANMARCHIS NORGE HILLE ROSENKRANS*

Efter et matrikulkort fra 1791. 1:8000.

tvivl om, at det først omtalte hus Da fru Grethe døde 1575, kan get mellem 1559 og 1575. Herført af munkesten i krydsfordehvælvinger. Aar 1672 købtes enke, fru Hille Rosenkrans, som det, som hun har opsat over *TROLLE TILL TROLHOLM RIDRIGSRAAD STADTHOLDER I TIL GAUFNØE.*

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE PRESENT TIME
BY
JOHN HUTCHINGS
OF THE BOSTON BAR
IN TWO VOLUMES
VOL. I.
BOSTON: PUBLISHED BY
J. B. LEECH, 1825.

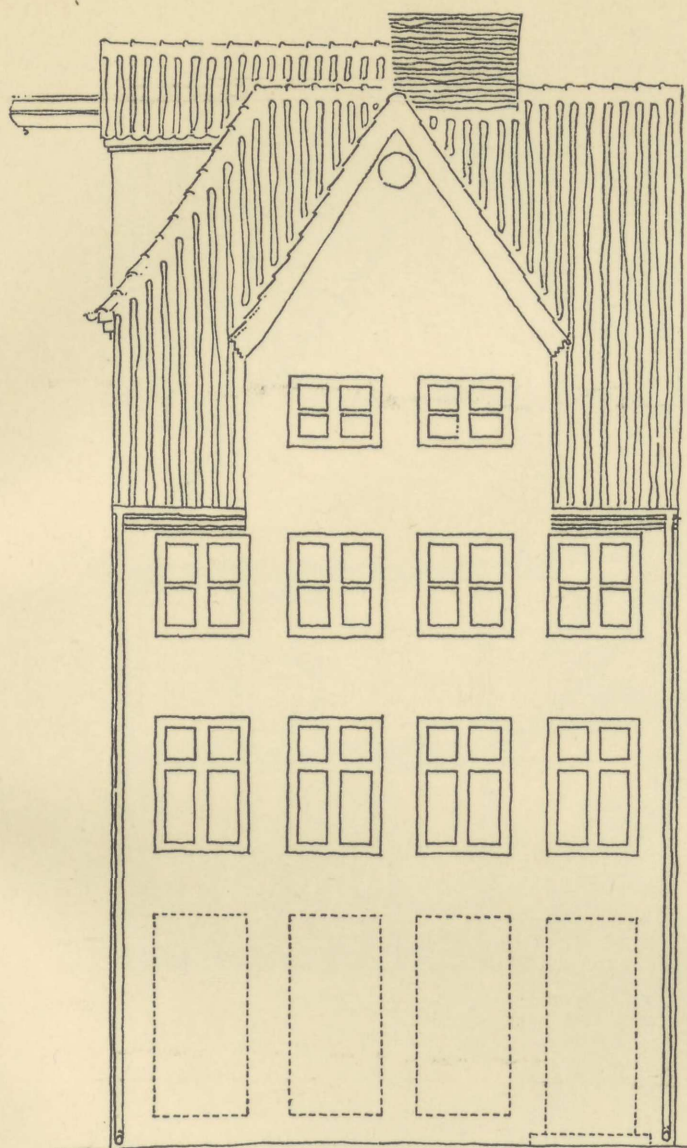
Efter en stedlig tradition har der tidligere været kirke i den del af bygningen, der ligger syd for det murede skillerum mod trappen; at der har fundet en del væsentlige ændringer sted kan maaske tyde paa det samme: risalitens øverste del er saaledes muret af flensborgsten, hanebjælkelaget ligger lavere, end i den øvrige del af bygningen, og i højde med første sals gulv findes i muren mod trapperummet en tilmuret, rundbuet aabning. Desuden findes i sydsiden af risaliten — i meget forskellig højde fra de nuværende vinduer — et lille, rundbuet stik, der tildels er blevet dækket ved en senere tids forøgelse af gavlmurens tykkelse, og som er det eneste spor af de oprindelige vinduer. Over de nuværende vinduer findes ingen stik.

En tegning i Richardt og C. E. Secher: Danske Herregaarde, 18' bind, viser mod syd en lavere fløj af bindingsværk — sandsynligvis det hus, der er omtalt i den ovennævnte optegnelse, og som blev nedrevet omkring 1850.

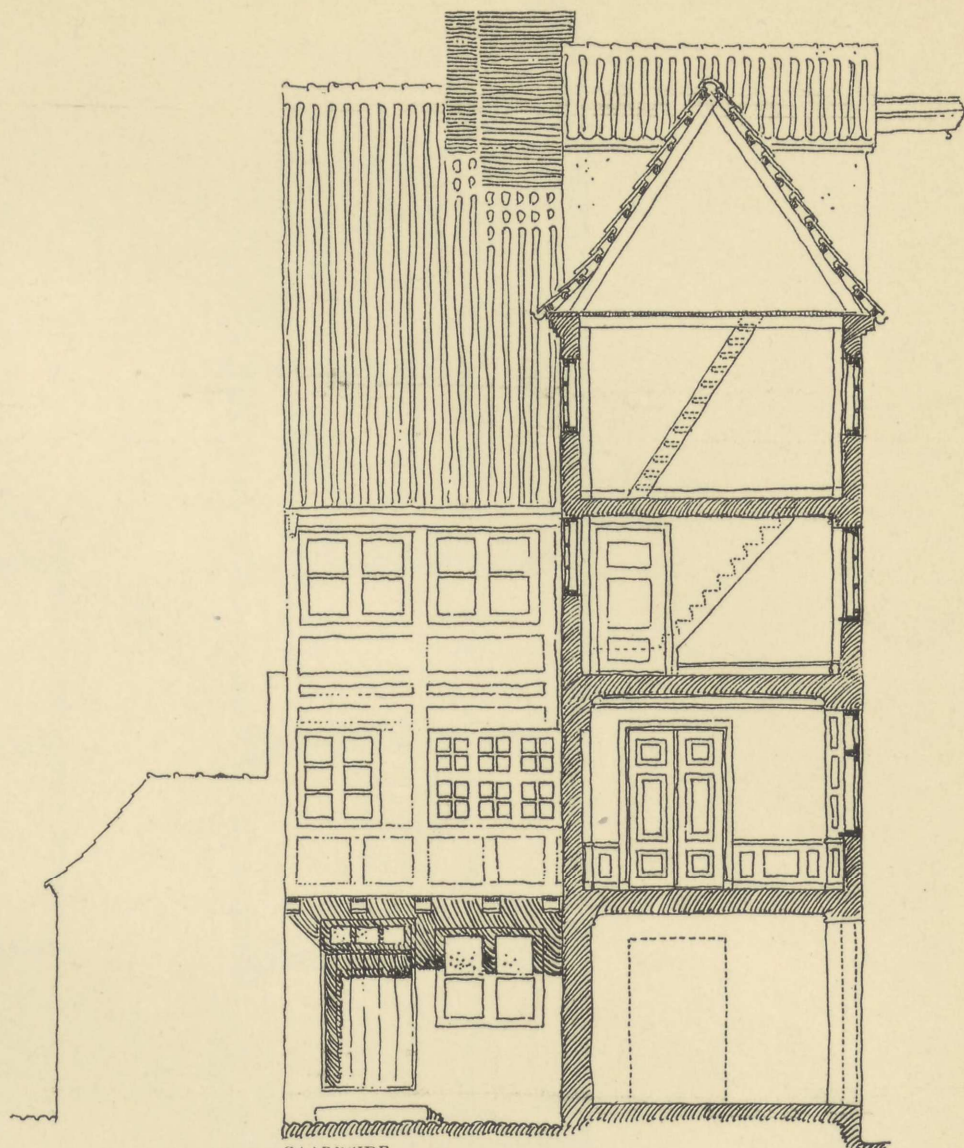
Murene er nu kalkede i en frisk, stærk rød farve, hvis virkning forøges af forvitringens gule og grønne toner. Gesimsen er hvidkalket og bestaar væsentlig af kridtsten; kun de nederste smaa led og enkelte dele af hængepladen er murede.

I 1750 købtes gaarden af baron Severin Løvenskjold, der senere indlemmede den i baroniet Løvenborg.

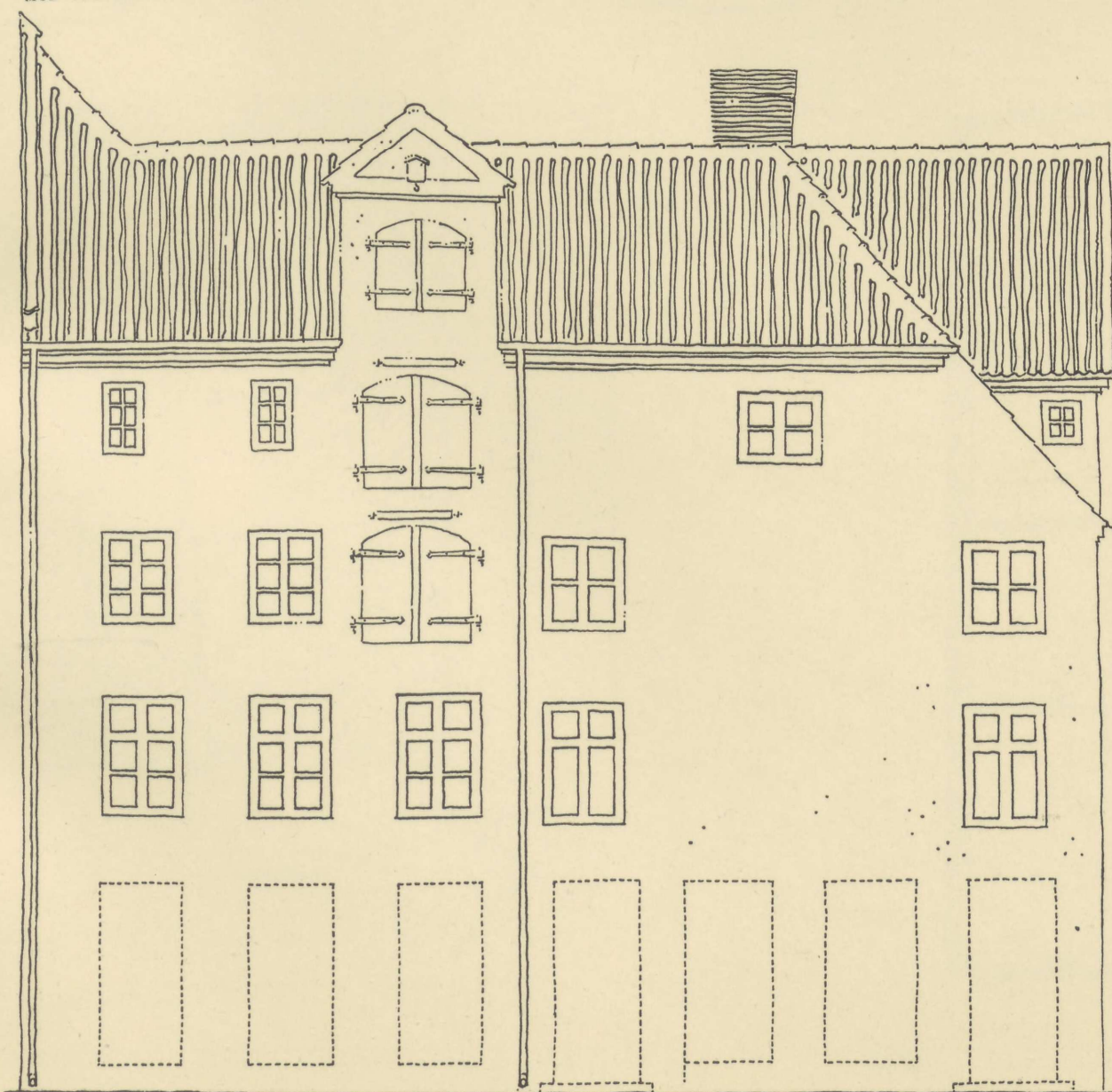

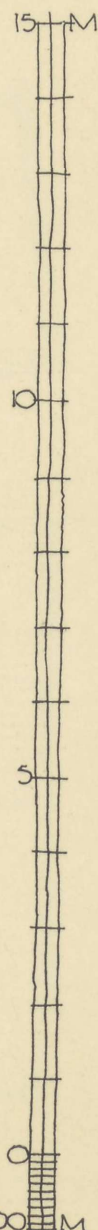
MOD VOGNUMAGERGADE

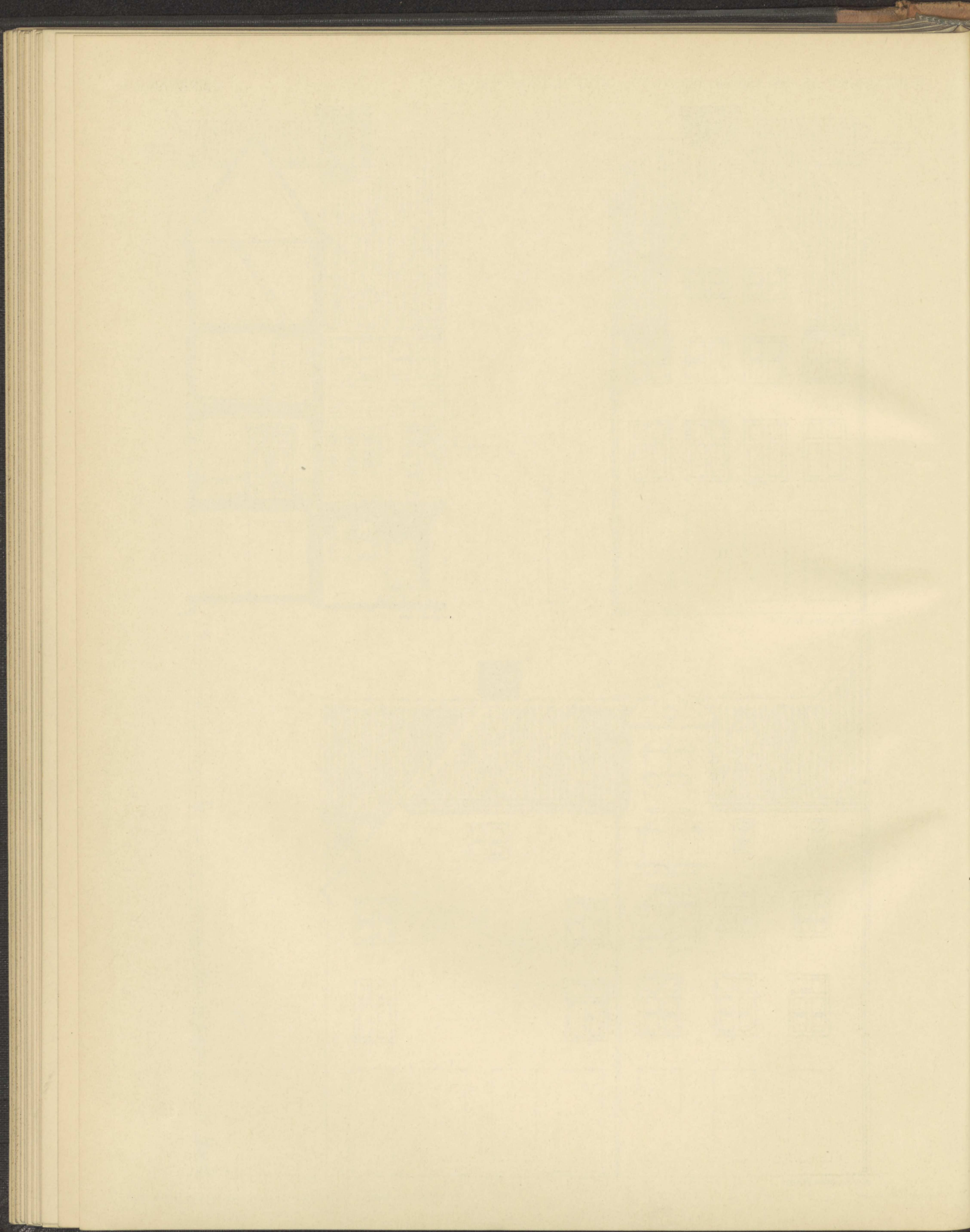
GAARDSIDE

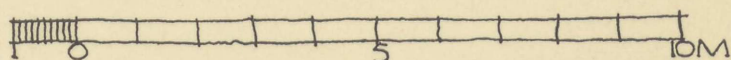
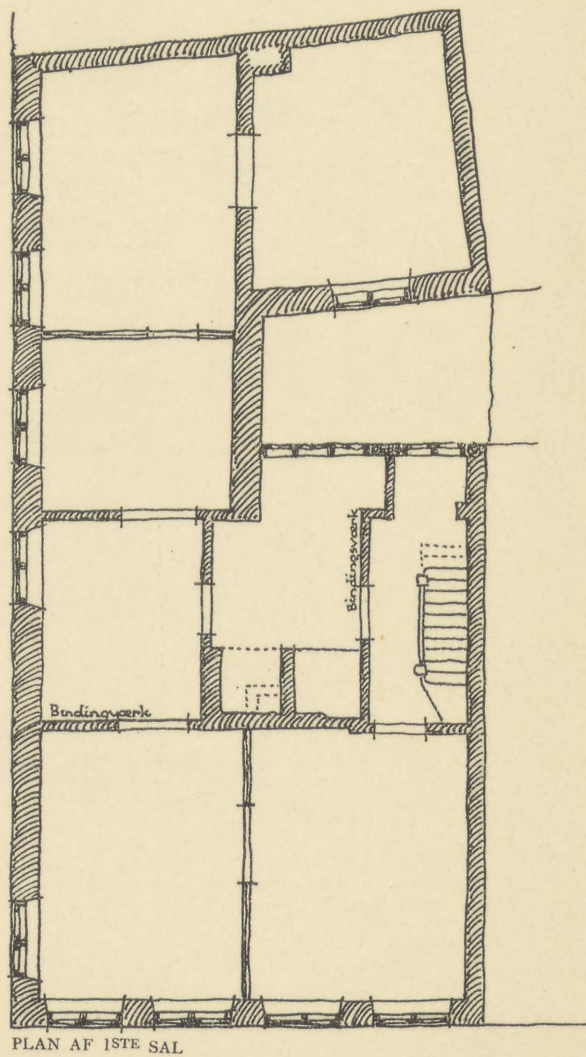
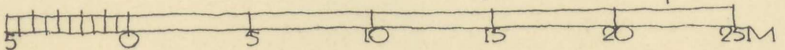
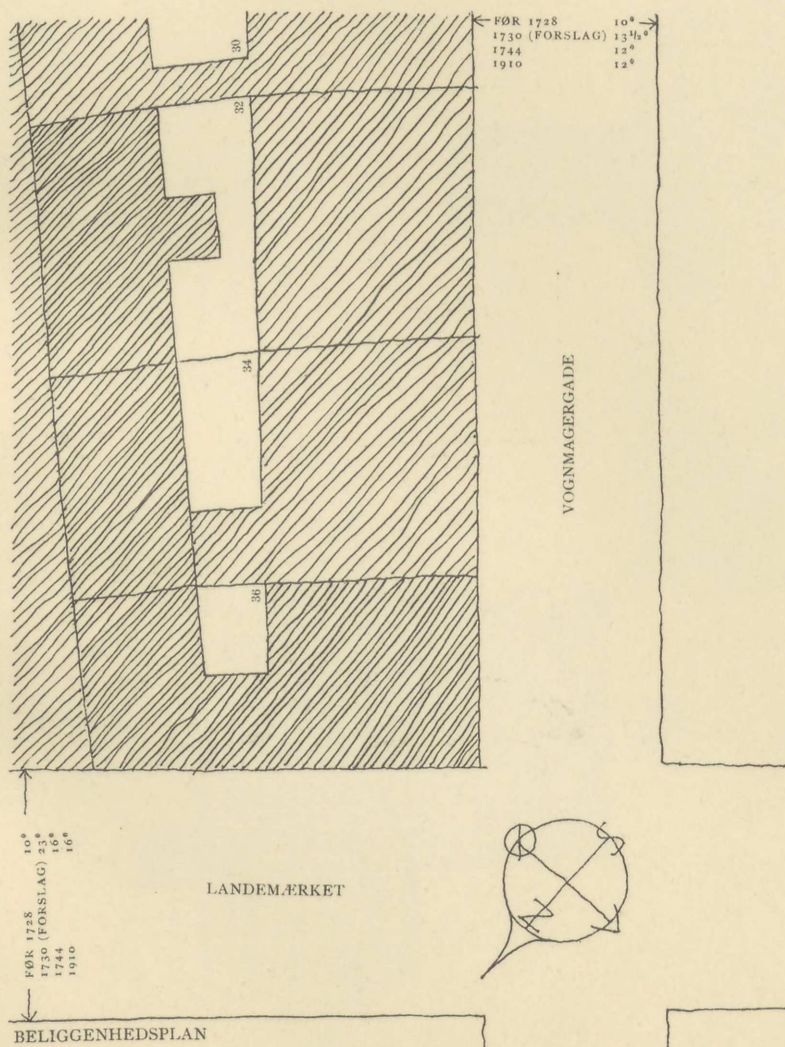
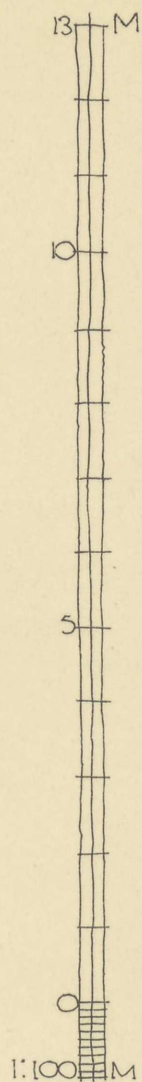
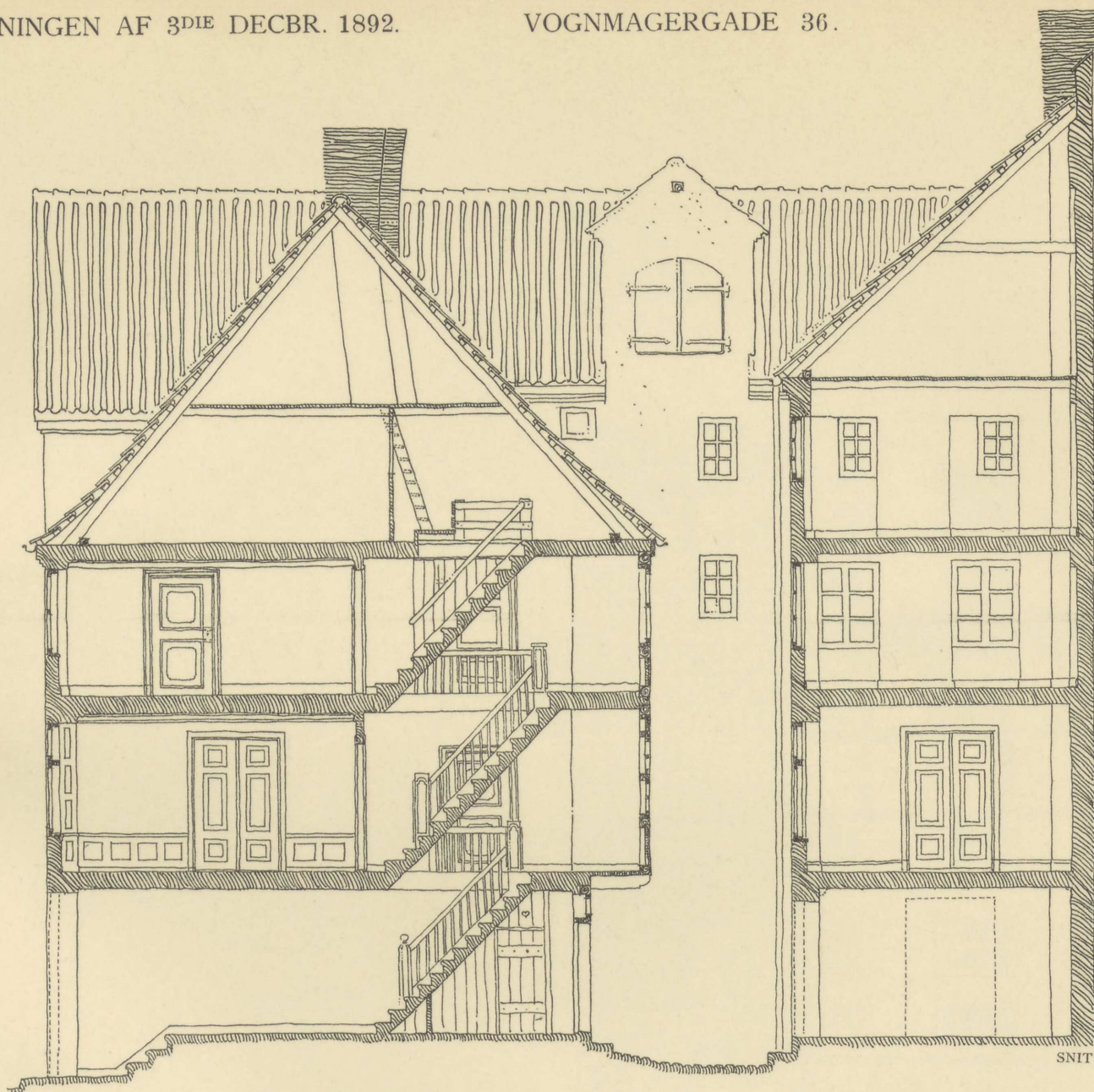

MOD LANDEMÆRKET

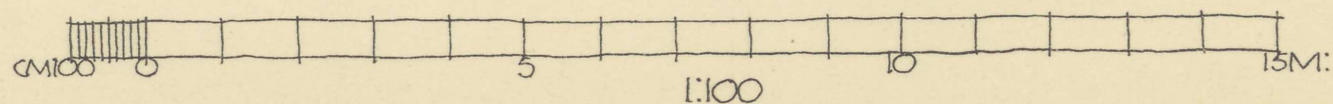
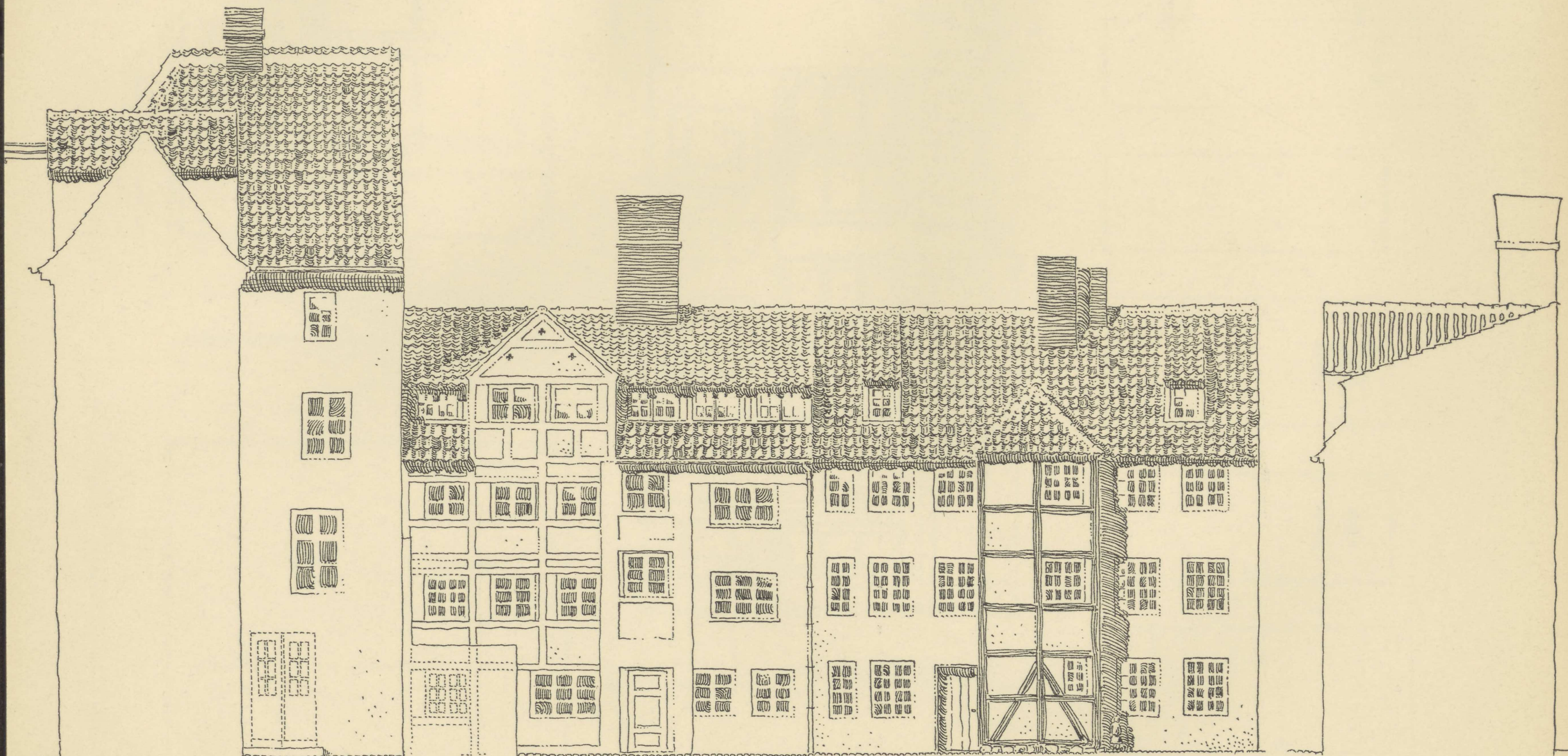

1:100 M

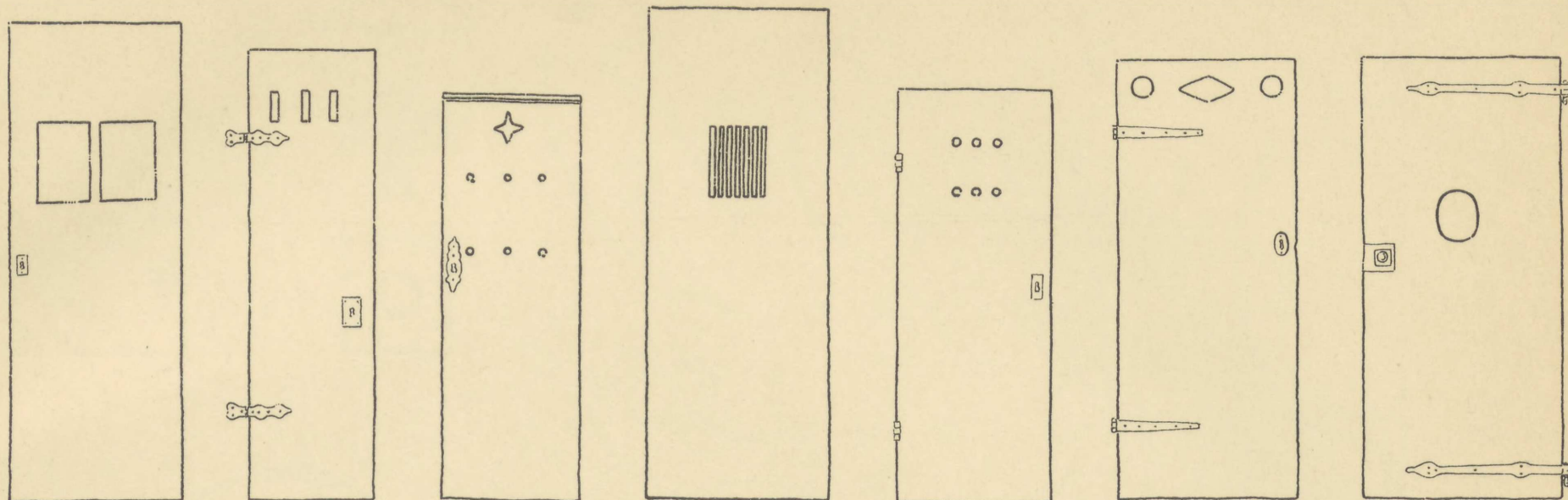

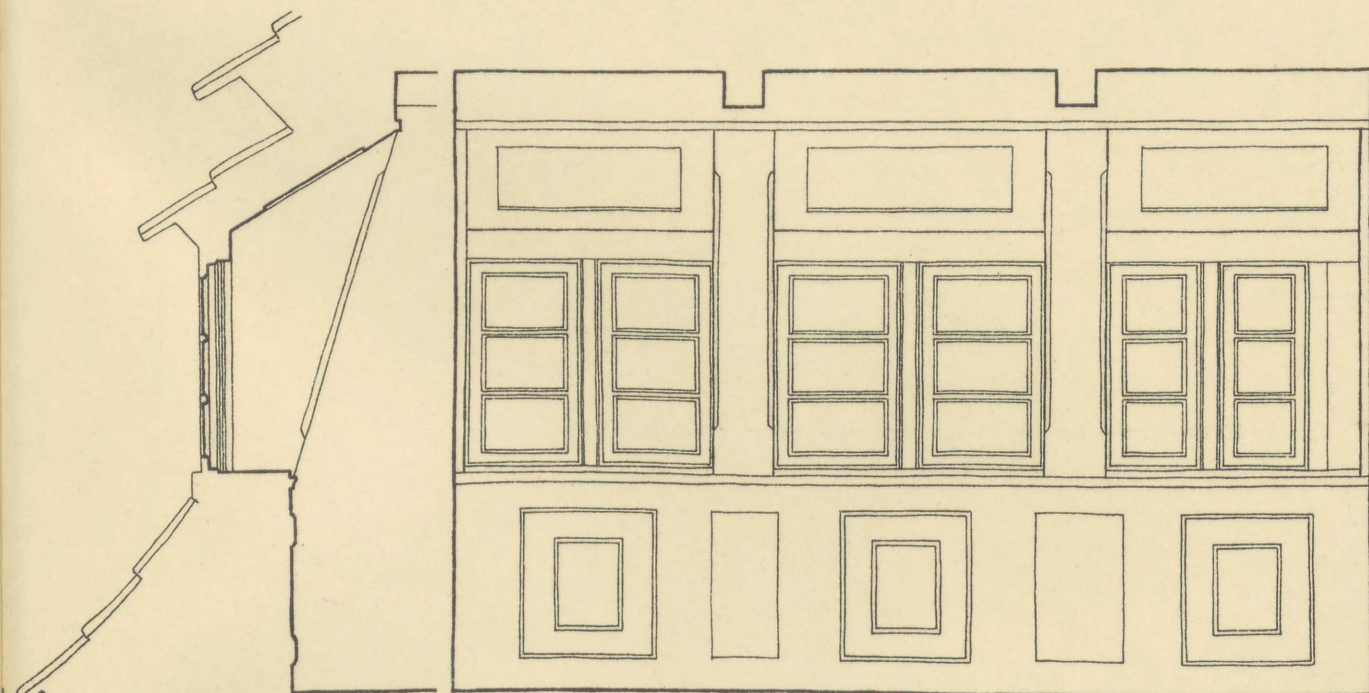
VOGNMAGERGADE 32, 34 OG 36
BAGHUSENE.

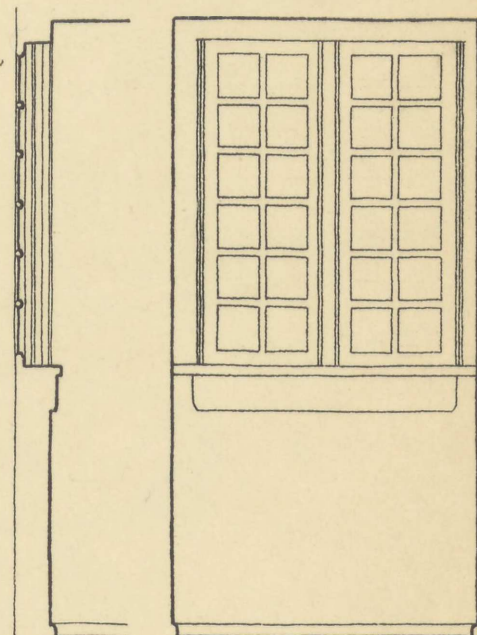
(DEN I 1910 NEDREVNE DEL)

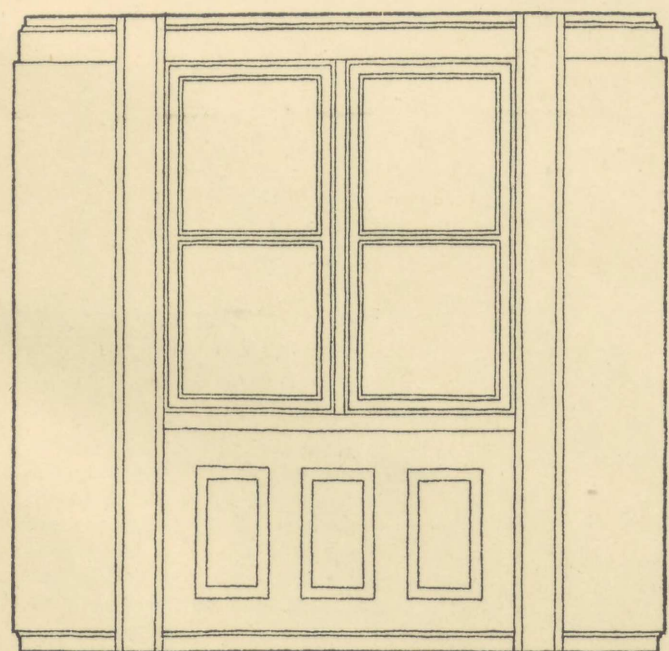
DØRTYPER

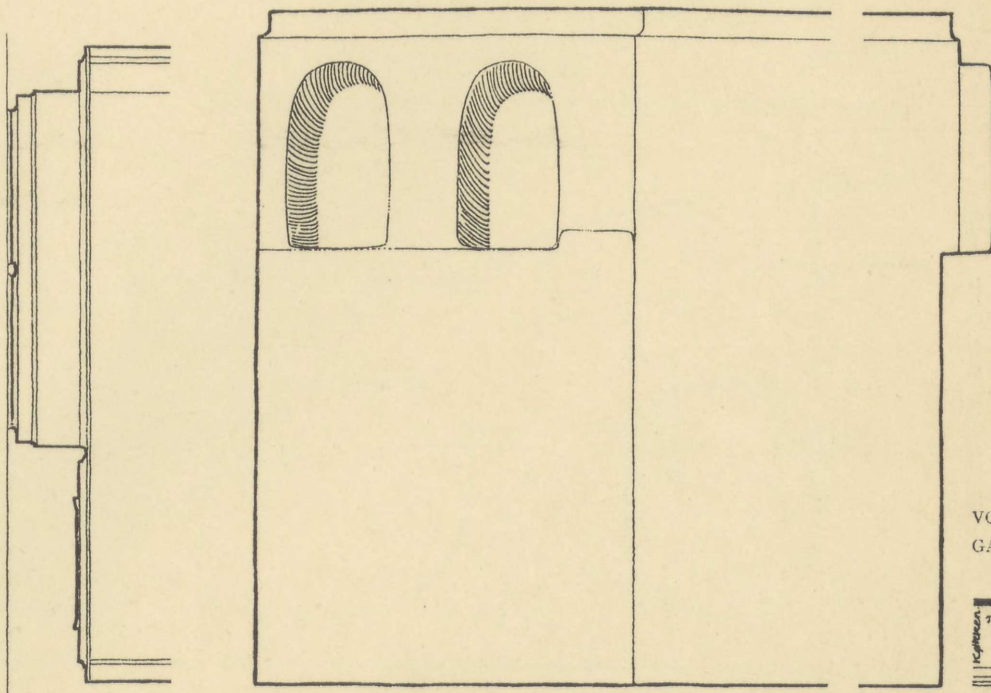
VOGNMAGERGADE. 30. BAGHUSET.

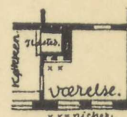
VOGNMAGER
GADE 30.
BAGHUSET.

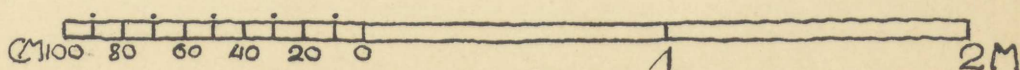
VOGNMAGERGADE 36.

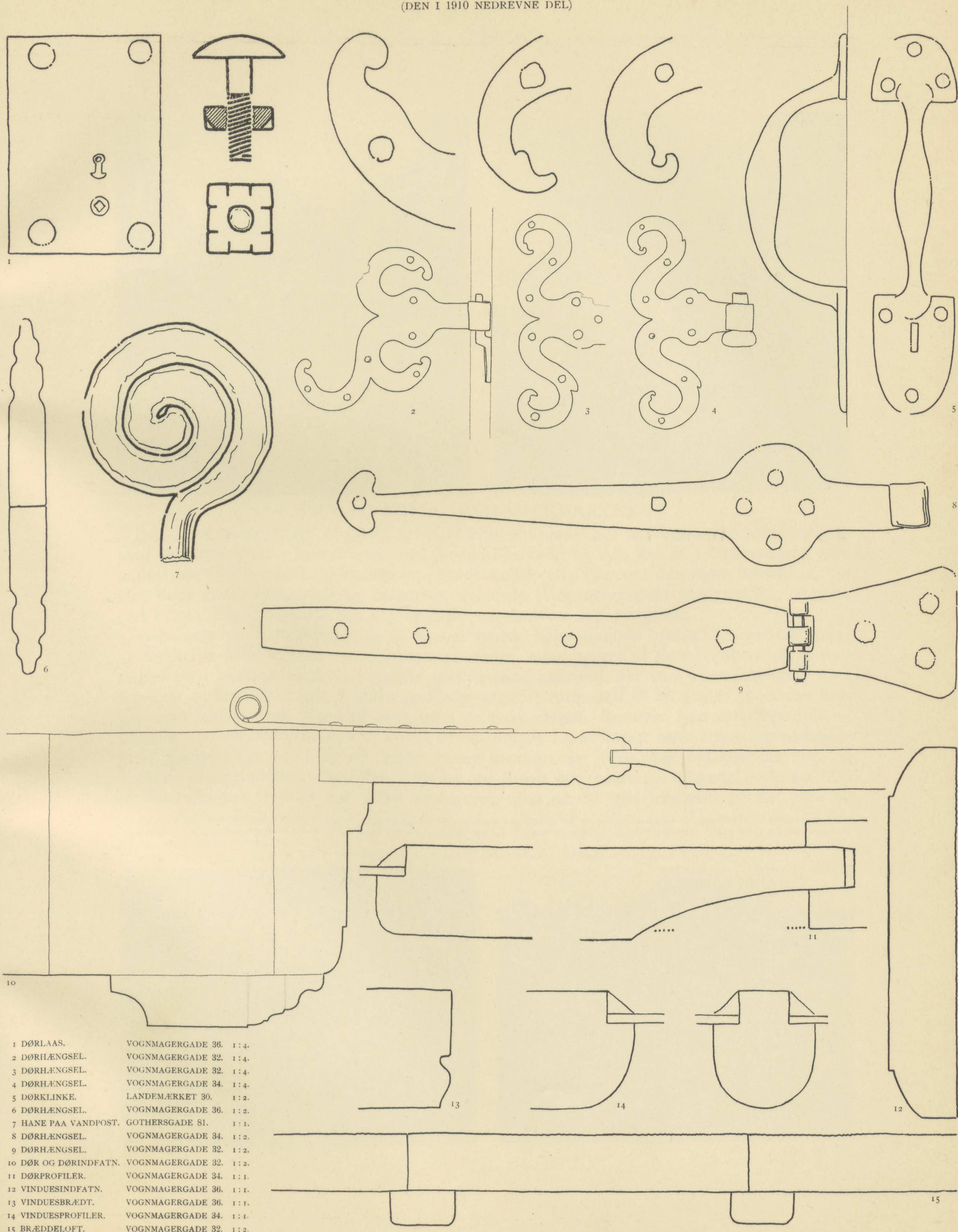
VOGNMAGER
GADE 32.

1:25

(DEN I 1910 NEDREVNE DEL)

FRA VOGNMARGERGADEKVARTERET

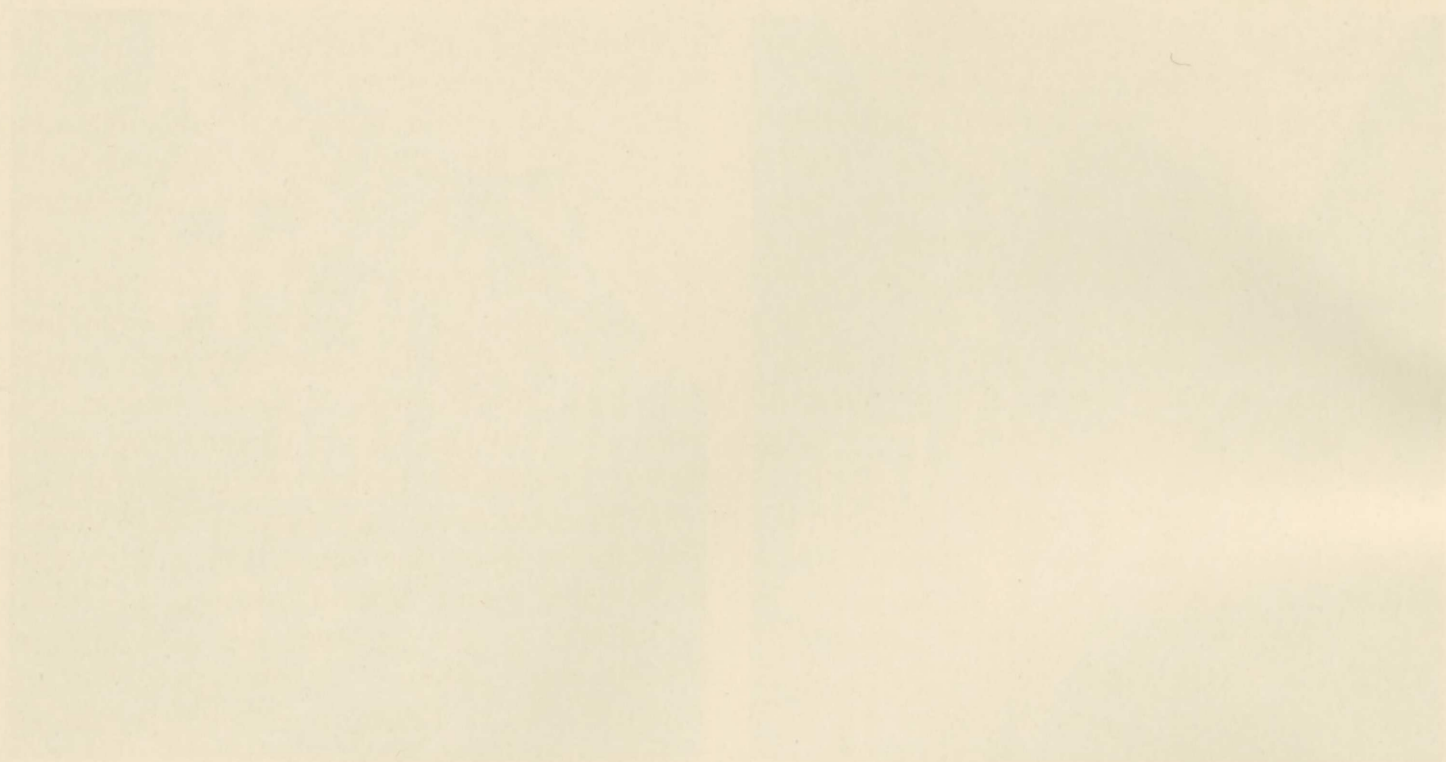
Der vises nogle typer af den i foråret 1910 nedrevne del af Vognmargergadekvarteret med udgangspunkt i hjørnehuset paa Vognmargergade og den del af Landemærket, som endnu ind i 1870-erne kaldtes Slippen. Fuldstændigt ødelagte ved den store ildebrand 1728 blev disse gader regulerede og betydeligt udvidede (Vognmargergade paa østsiden, Slippen paa begge sider); allerede faa aar derefter var husene genopbyggede.

Vognmargergade 36 (blad 5 og 6) var et typisk københavnsk hjørnehus mellem gader af forskellig bredde. Det var ligesom de andre huse bygget af flensborgsten og grundmuret med undtagelse af den smalle østside mod gaarden, der stod i bindingsværk med felter af pudsede planker. I stueetagen var et stort rum, delt af en stærkt profileret dragger med knægt, som bar skillevæggen i de øvre etager. Rummet har antagelig altid — ligesom nu ved nedrivningen — været beværtning.¹⁾ I stueetagen samt i syd- og vestsiden mod gaarden har der i ny tid fundet større forandringer sted,²⁾ ligesom kun faa døre og vinduer er oprindelige. Paa blad 7 findes en prøve paa baghuse, byggede omkring 1735 af bindingsværk. Nr. 34 var delvis skalmuret, men nr. 32 stod uforandret i det ydre og

¹⁾ I stuen Lille Brøndstræde 17 fandtes bag et rødmalet panel, som dækkede væg og loft, en oprindelig dekoration (til skænkestue?) i tidlig rococo. Paa bindingsværkssvæggene var der malet træer, som bar citroner og appelsiner, og som voksede fra gulv til loft i baljer mellem marmorerede pilastre. Farverne var sort, brunt, rødt, gult, grønt, blaat.

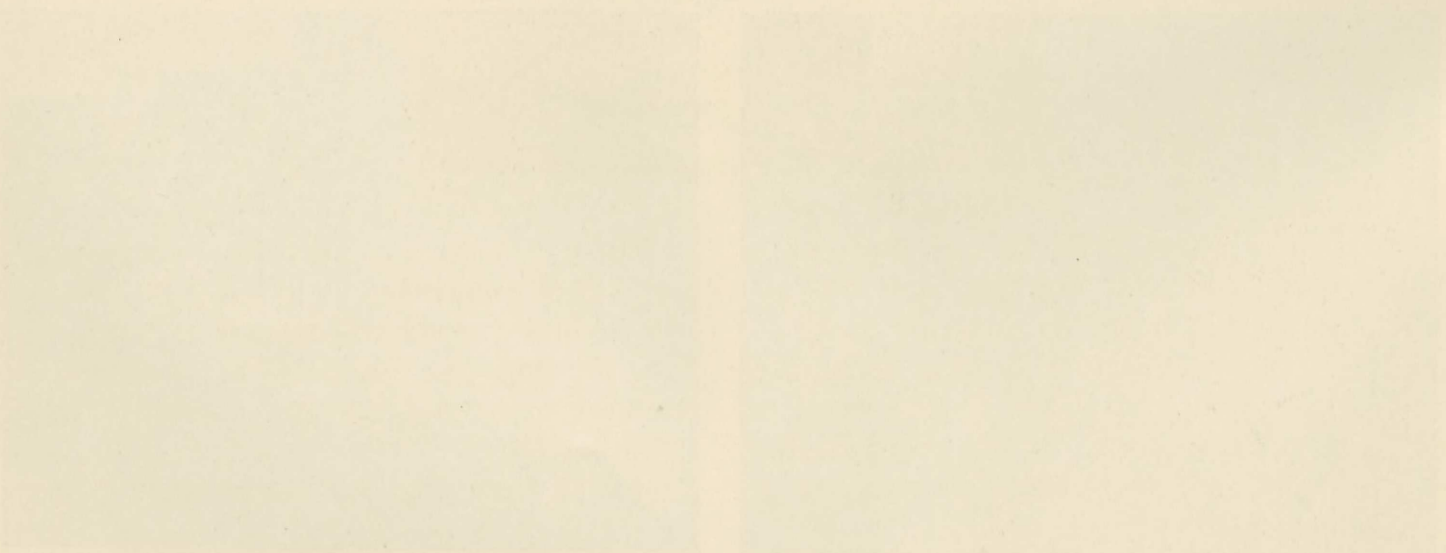
²⁾ Iflg. synsforretning af 22. marts 1756 var hele stueetagen og gadefacaderne af grundmur, det øvrige af bindingsværk med mur.

THE HISTORY OF THE
CITY OF LONDON
FROM THE FOUNDATION
TO THE PRESENT
TIME
BY
JOHN STOW
1618

The history of the city of London, from the foundation to the present time, by John Stow. This work is a comprehensive account of the city's history, from its earliest beginnings to the present day. It covers the city's geography, its people, its government, and its culture. The work is written in a clear and concise style, and is a valuable resource for anyone interested in the history of London.

indre. Overalt er der ringe etagehøjde og smaa værelser i disse huse, som rummer etværelses lejligheder med et fælleskøkken bag bygningens eneste trappe.

Til trods for den, særlig i baghusene, over al beskrivelse forsømt tilstand, viser disse lejligheder dog endnu tydeligt, hvorledes de enkelte elementer i stuerne er anbragt med en umiddelbar, ofte næsten forfinet sans for gode forhold. En udbredt anvendelse af paneler og lister, glatte døre og fyldingsdøre, en rigt varieret, kraftig farveskala, enkelte spor af guldstaffering, alt bidrager til at give hvert rum *sin* karakter. Dette gælder her — saa vel som i andre samtidige kvarterer — i høj grad tømrer-, snedker- og smedearbejdet, men ogsaa murerarbejdet er udført med omtanke for det enkelte rum ved forskydninger og feltinddelinger. Den bevidste anbringelse af de her saa almindelige dobbeltnicher, som ofte findes paa alle fire sider af det aabne ildsted, er ogsaa interessant.

De faa enkeltheder, som her er gengivet, vidner afgjort om, at en ensartet og stærk rytmisk følelse har gjort sig gældende. Dørtyper, interiører, beslag og træprofiler er forskellige og dog beslægtede. Betegnende er, at tinrækkerne i egenskab af fast inventar altid sidder naturligt, enten alene eller i forbindelse med dør, skab, loft o. s. v. Det samme er tilfældet med alle de dele, der tilsammen udgør beboelseshuset: skorsten, kvist, tagknæk, trapperækværk m. m. Sjældent tillades noget ud over det nødvendige.

I huse, underkastede disse vilkaar, er derfor ofte den svungne overflødighed, der er tidens formløsen, vegen til fordel for en formgivning, hvor funktionens virkelighed er umiddelbart opfattet og udtrykt, — det enkelte faar sin værdi ved sit tekniske udspring og ved at tjene sit formaal af yderste evne. Ved den hjemlige gennemsnitshaandværker er her i en tid, hvor boligspørgsmaalet i København traadte særligt frem under snævre økonomiske forhold, skabt en etagehustype, rolig og samvirkende i gadebilledet, skiftende men altid følgerigtig i enkeltheder.

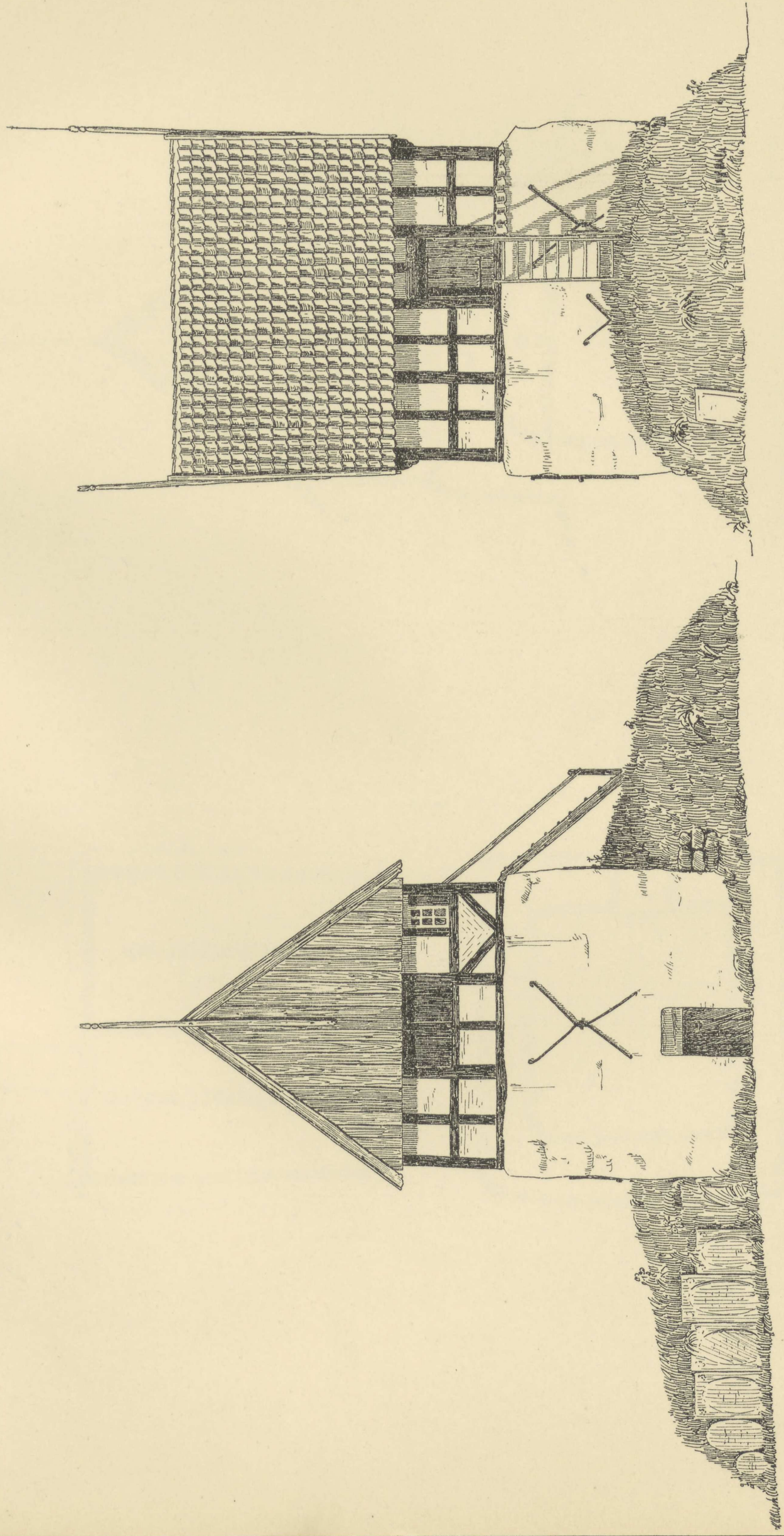
KLOKKETAARN VED RUTS KIRKE

Ruts kirke ligger højt og frit, omtrent midt i Rutsker sogn, en halv mil nordøst for Hasle. For skibe, der kommer vest fra, er den et kendt sømærke.

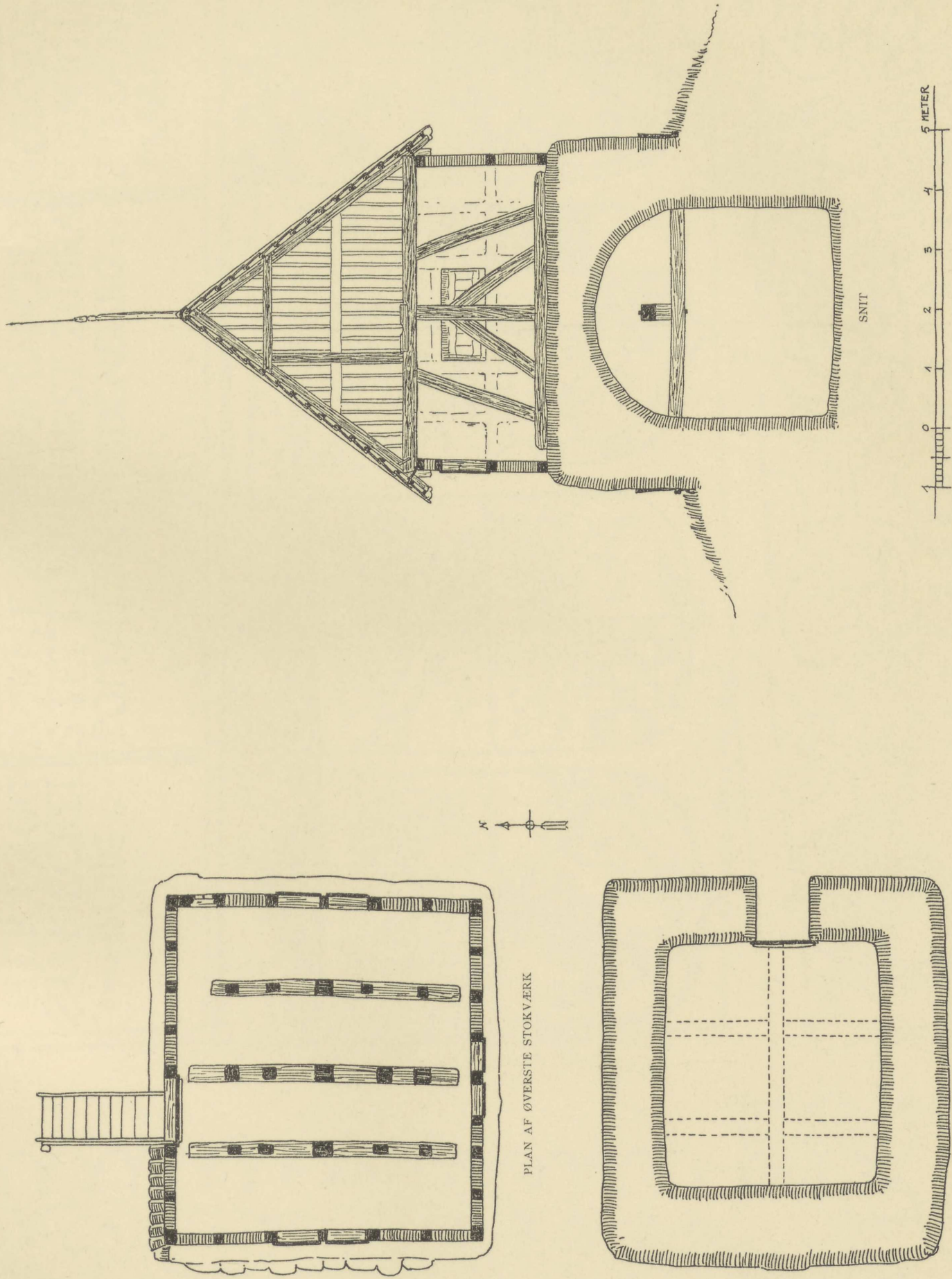
Klokketaarnet ligger sydvest for kirken og er i nederste stokværk bygget af kamp og hvidtet; øverste stokværk bestaar af bindingsværk, der ligesom lemmene er strøget med stenkulstjære, og hvis felter er udmurede med munkesten og rødkalkede. Bræddegavlne er umalede. Klokkerne er nu overflyttede til kirketaarnet.

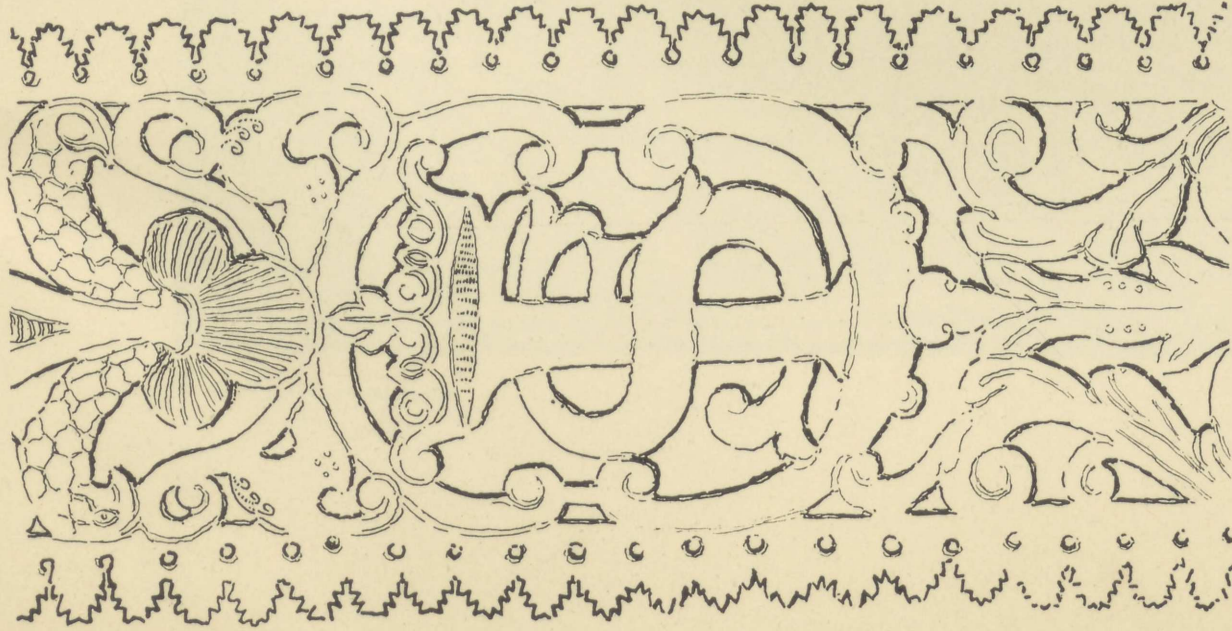
I overliggeren over døren er skaaret aastallet 1740, der dog ikke kan have nogen forbindelse med taarnets alder.

KLOKKETAARN VED RUTS KIRKE
BORNHOLM

KLOKKETAARN VED RUTS KIRKE
BORNHOLM

DREVET OG FORGYLDT HJØRNEBESLAG (UDFOLDET) 1:1

HOLSTE ZU
MINORWDG
PHIA BCK F
4 * HANDT 1631
W * P 11 N REC Q

BOGSTAVPRØVER 1:1

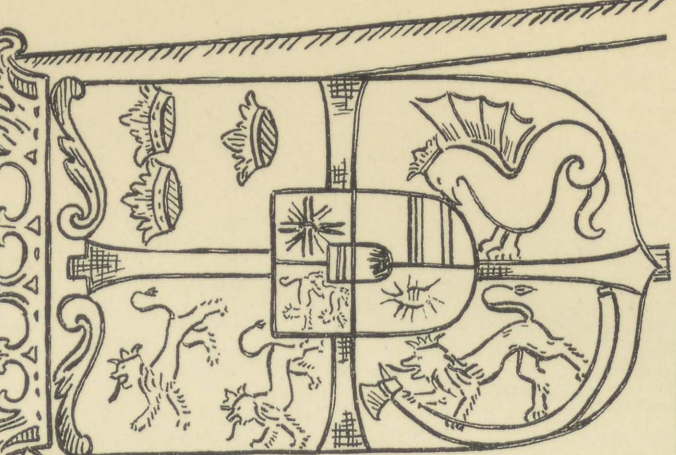
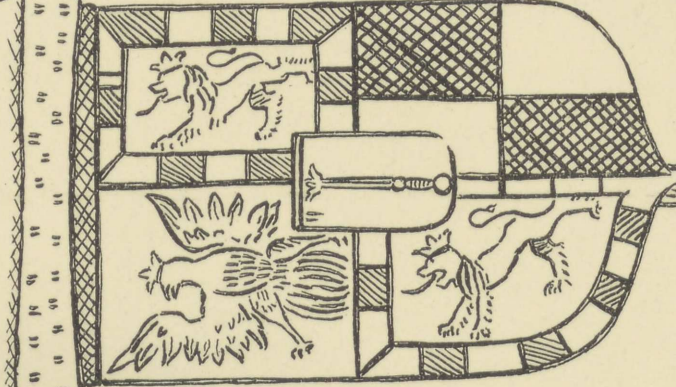
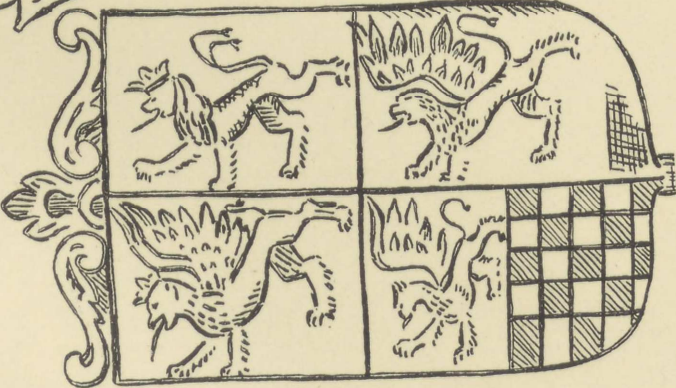
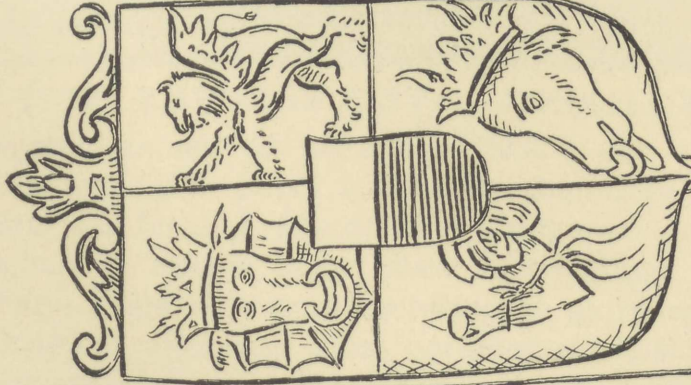
MAALT AF EJNAR PETERSEN DYGGVE 1913

MAGNUS
HERTZOG
ZÜMECKEL
BÜRG

SOPHIA GE
BORNE ZUE
STEITINN
POMMERN

IOCHIM MARG
GRAFÜNDCHUR
FURST ZÜBRA
DENBÜRG

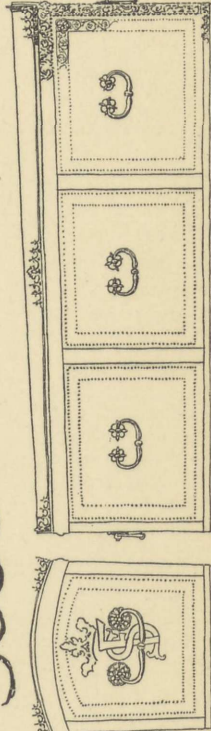
ELISABETH
GEBORNE
KONIGINN
ZÜDENNE
MARCKEN

ENKELTHED AF KISTELAAGET, RIDSET I BLYPLADE 1:1

DREVET OG FORGYLDT BESLAG FRA FODENDEN 1:1

SKEMATISK HELHED

INDRIDSET FRISE 1:1

Fodenden
af kisten.

SOPHIE AF MEKLENBORGS KISTE I ROSKILDE DOMKIRKE

Dronning Sophie begravedes den 14. november 1631 i den sydligste af de tre gravhvælvinger under Helligtrekongers kapel i Roskilde domkirke, hvor kong Frederik II allerede 43 aar forinden var bisat. I august 1868 fandt man det nødvendigt paa grund af indtrængende fugtighed at optage begge disse kister tillige med Christian III's og dronning Dorotheas. Først i 1914 blev gravhvælvingerne gjort fugtsikre, og den 13. marts samme aar hensattes kisterne atter paa deres oprindelige plads.

Aftryk af kistelaaget (spejlvendt).

Dronning Sophies kiste er — i modsætning til de tre andre fløjelsovertrukne trækister — af en haard, tinlignende legering. Den naturlige kisteform er inddelt i simple enheder, som indrammes af gennembrudte og drevne, forgyldte lister¹⁾ med gentaget islæt af englehoveder og vingede drager. Midt paa de lodrette lister findes et kronet, sammenslynget F. S.²⁾ Hvert felt omgives desuden af en indgraveret plantefrise (bl. a. agern og tidens yndlingsblomster roser og nelliker). I felternes midte er anbragt en bærehank af smedejærn med tinrosetter; denne er særlig stor ved hoved- og fodenden, hvor ogsaa ses et mægtigt, forgyldt F. S. med krone.

Laaget, som kantes af en opstaaende, støbt og forgyldt rand, udgøres af en eneste flade, hvori er indgraveret som i et uhyre stik: forneden en kartouche med navn, titler og data³⁾, derover et stort meklenborgsk vaaben, hvorfra udgaar dronningens mødre- og fædrene-stamtavle til højre og venstre om den opstandne Kristus med sejrspanen. Øverst svæver to engle med en mindre kartouche med et bibelsprog (Joh. 11, 25).³⁾ I laagets fire hjørner genfindes et kronet F. S. og langs hele kanten en plantefrise.

De plattyske indskrifter er skrevne rask og uden mange skrivefejl, ornamentale dele virker friske og sikre, derimod er figurer i vaabenskjolde og andetsteds kun famlende.

¹⁾ af kobber? E. C. Werlauff anfører i universitetets indbydelsesskrift i anledning af kronprins Frederiks formæling (1841), at det store F. S. ved den øverste ende af kisten er af forgyldt kobber. Ligeledes nævner Steen Friis i »Roskilde Domkirke« (1851) at kisten er af tin med forgyldte kobberzirater. Regnskaberne for kisten og begravelsen savnes, antagelig er de brændte ved slotsbranden 1794.

²⁾ I Rasmus Hanssøn Reravius' Frederik II's Kronings- og Bryllupshistorie (1576) nævnes, at brudekarmen paa siderne var prydet med et kronet F. S., som gengives sammesteds:

»Paa siderne it Gyldene F monne staa/
Met S igennem/ oc Krone der paa.

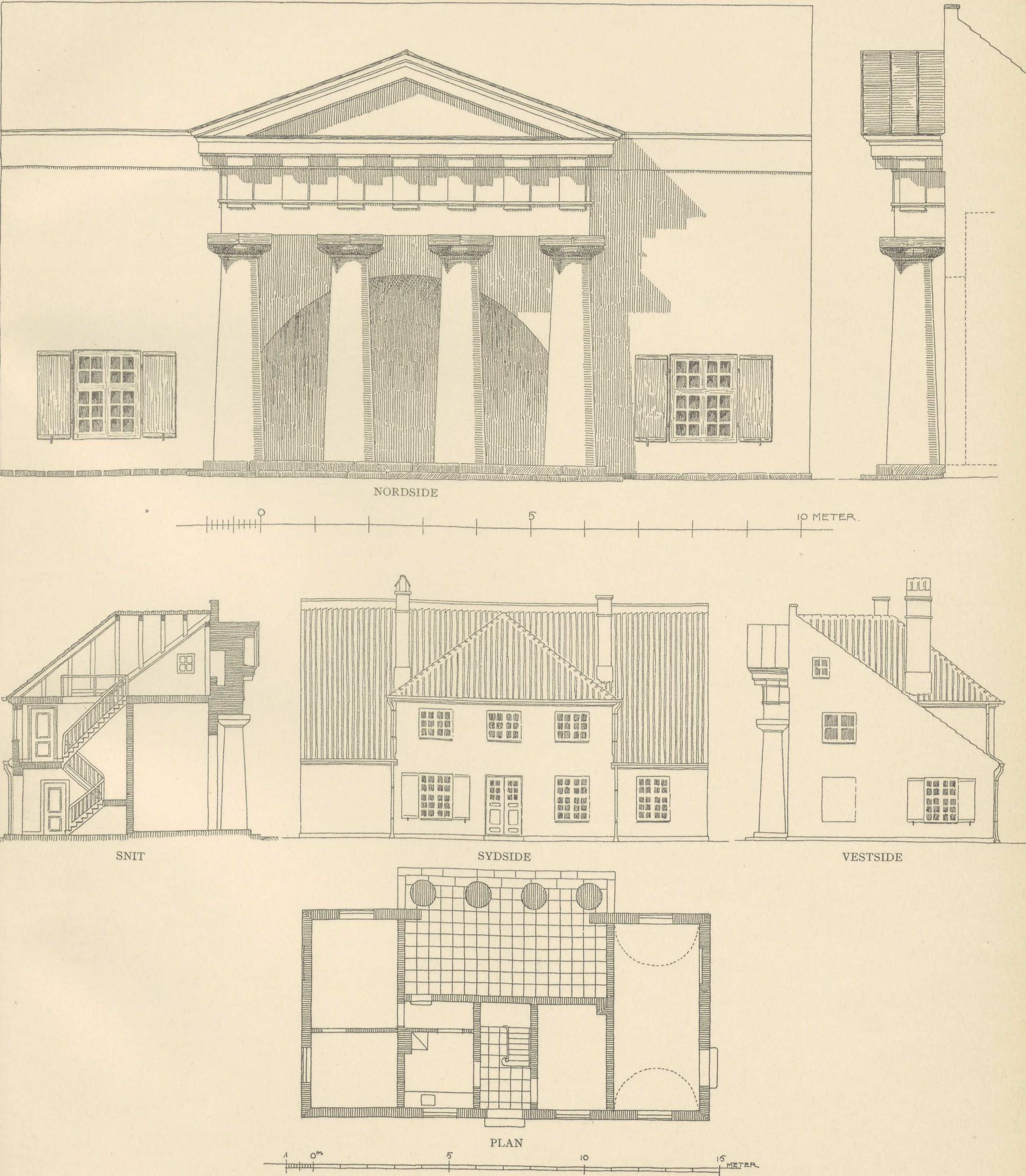
Saa som du kant i bredden see her//
At det afrisset oc Malet ret er.«

Det maa da kunne fastslaaes, at det gentagne F. S. paa kisten betyder Frederik og Sophie og ikke Fridericus secundus (jvnf. Æ. N. Arch. IV R. Bl. 9—10).

³⁾ Hos Steen Friis er indskriften gengivet, dog ikke bogstavret.

OPSYNSBOLIG PAA ASSISTENSKIRKEGAARDEN

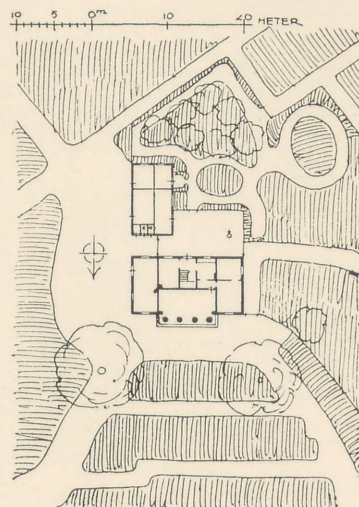

OPSYNSBOLIG PAA ASSISTENSKIRKEGAARDEN.

Bygningen er opført omkring 1805 efter Tegning af Lægen, Justitsraad, Viceborgmester I. Bang og ligger midt for Kirkegaardens Hjørneindgang fra Nørrebros Runddel. Efter Sigende skulde den oprindelig have tjent som Ligkapel, hvilken Bestemmelse dog straks igen maatte opgives, da det viste sig, at Afstanden mellem Søjlerne var for lille til, at en Kiste kunde bæres ud og ind med Anstand. Nu bruges Bygningen til Bolig for en Opsynsmand og rummer tillige en Stue for Gartneren samt — i Østgavlen — en Folkestue for de paa Kirkegaarden arbejdende Gravere, hvilke sidste Rum har en Tøndehvælving, der gaar op i Taget.

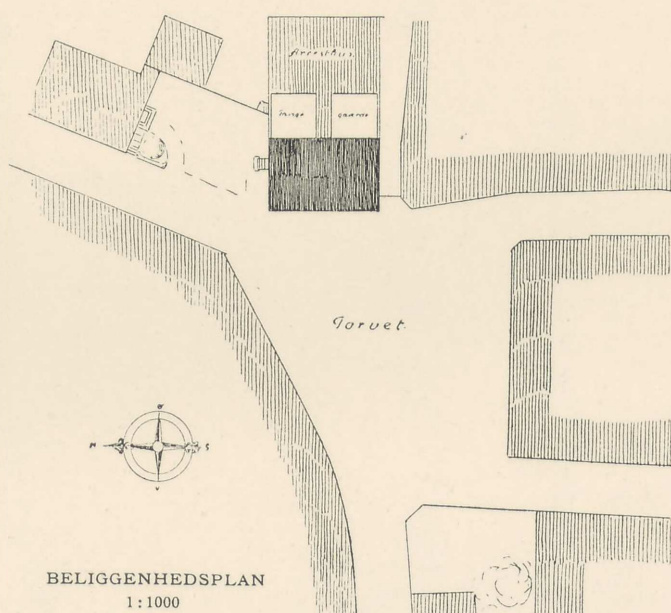
Litteratur: Hist. Medd. om Kbhvn. 1. Hæfte 1907.

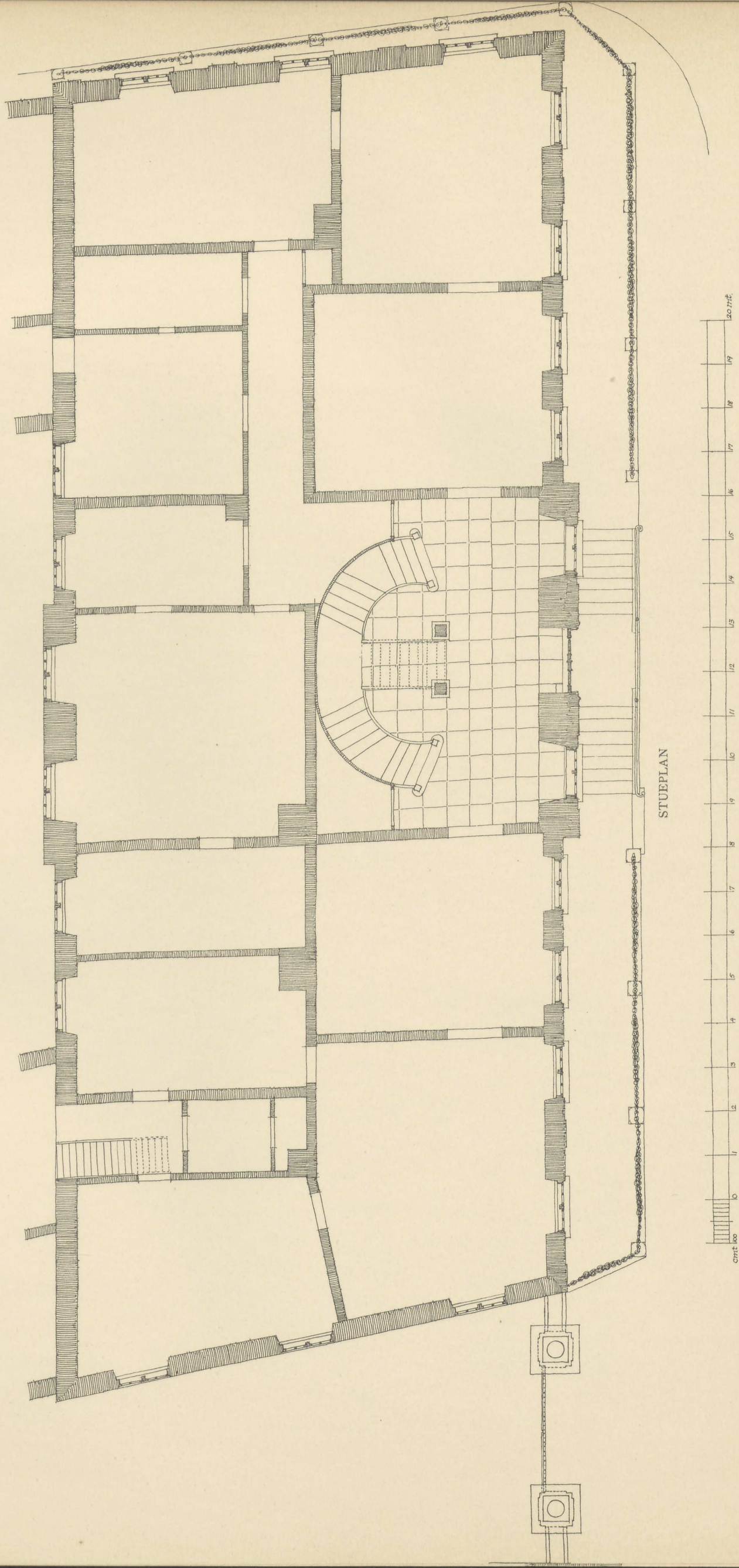
RAAD- OG THINGHUSET I MARIAGER.

Mariager Raadhus — til hvilket der i 1914 er føjet en Etage — er opført 1822. Det havde oprindelig ingen Fronton, og i Stedet for den senere gennembrudte Dør i Nordgavlen fandtes der en i hver Ende af Vestsiden (mellem Kvaderlisenerne), af hvilke den sydligste førte ind til et Rum, hvori Byens Sprøjte opbevarede; foran den anden Dør har der været en Trappe, i hvilken en Møllesten, man her har fundet under Brolægningen, formodentlig har udgjort det nederste Trin. I 1856 skænkede den daværende Borgmester Raadhuset et Ur og ved denne Lejlighed er antagelig Fronton'en tilføjet.

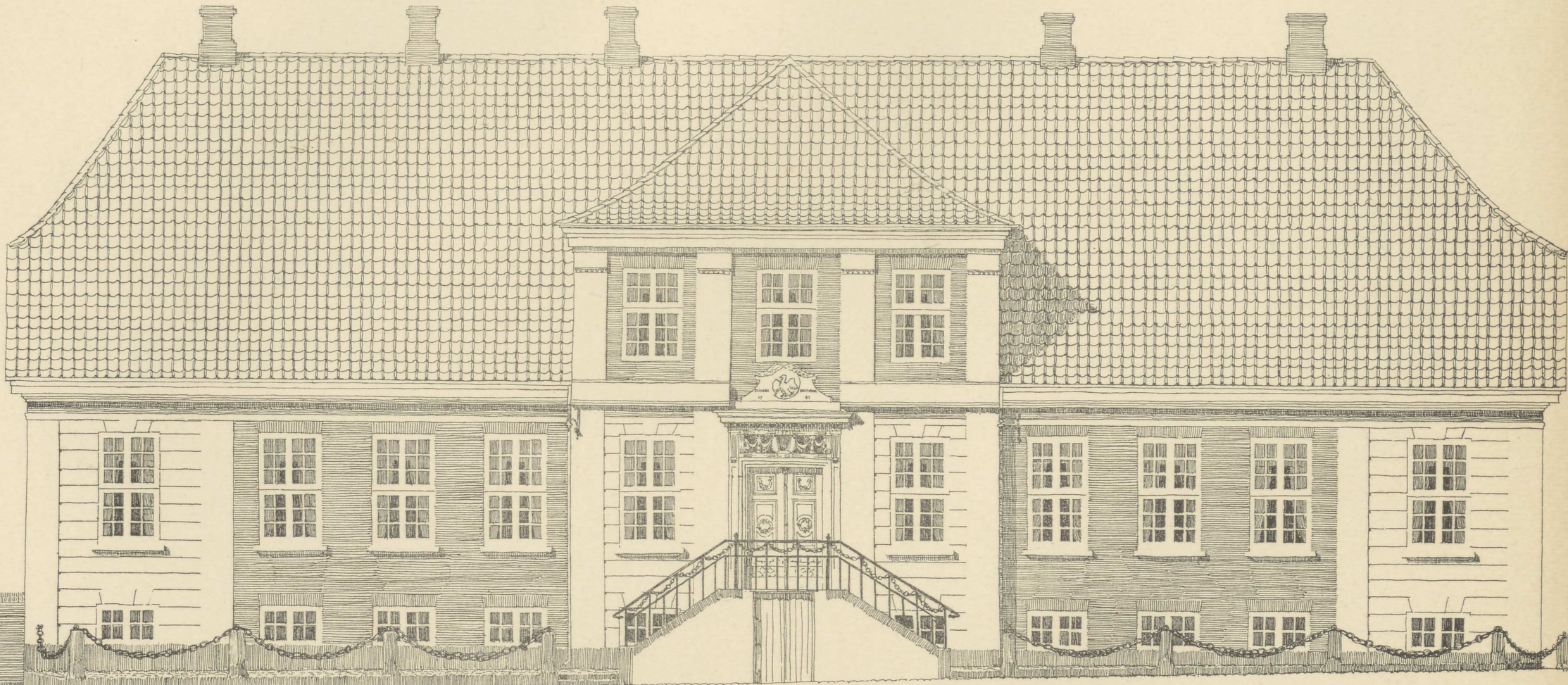
Murene er kalket lyserøde med hvide Lisener og Gesimser og Taget lagt af almindelig røde Tagsten; paa Toppen af Fronton'en staar en af en Kobberplade udhugget Trane.

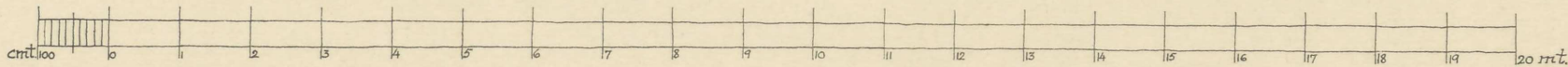
GAARD PAA STOREGADE I VARDE

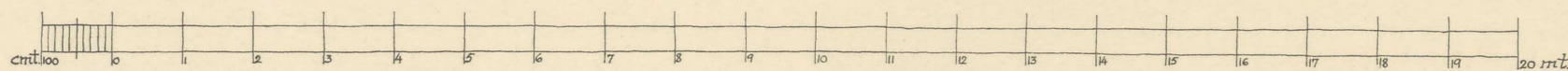
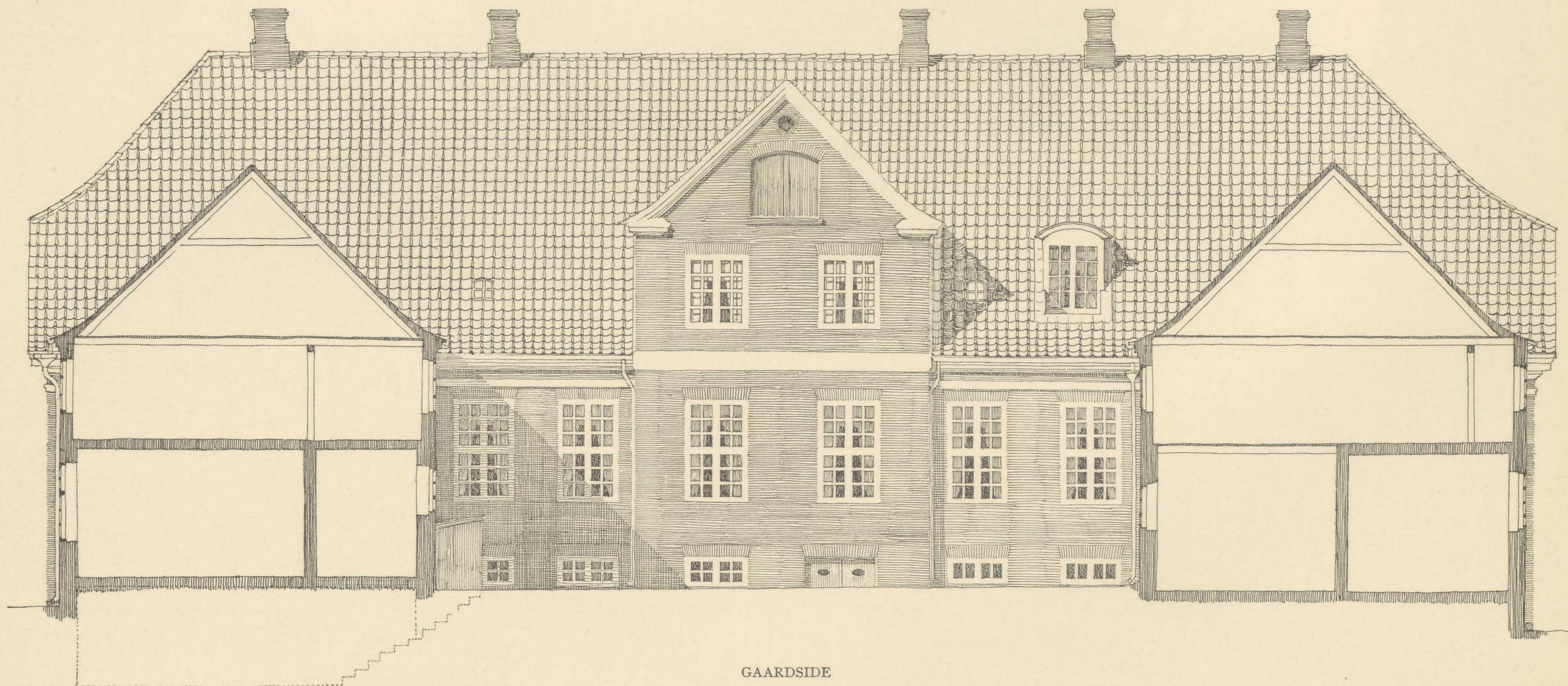
GAARD PAA STOREGADE I VARDE

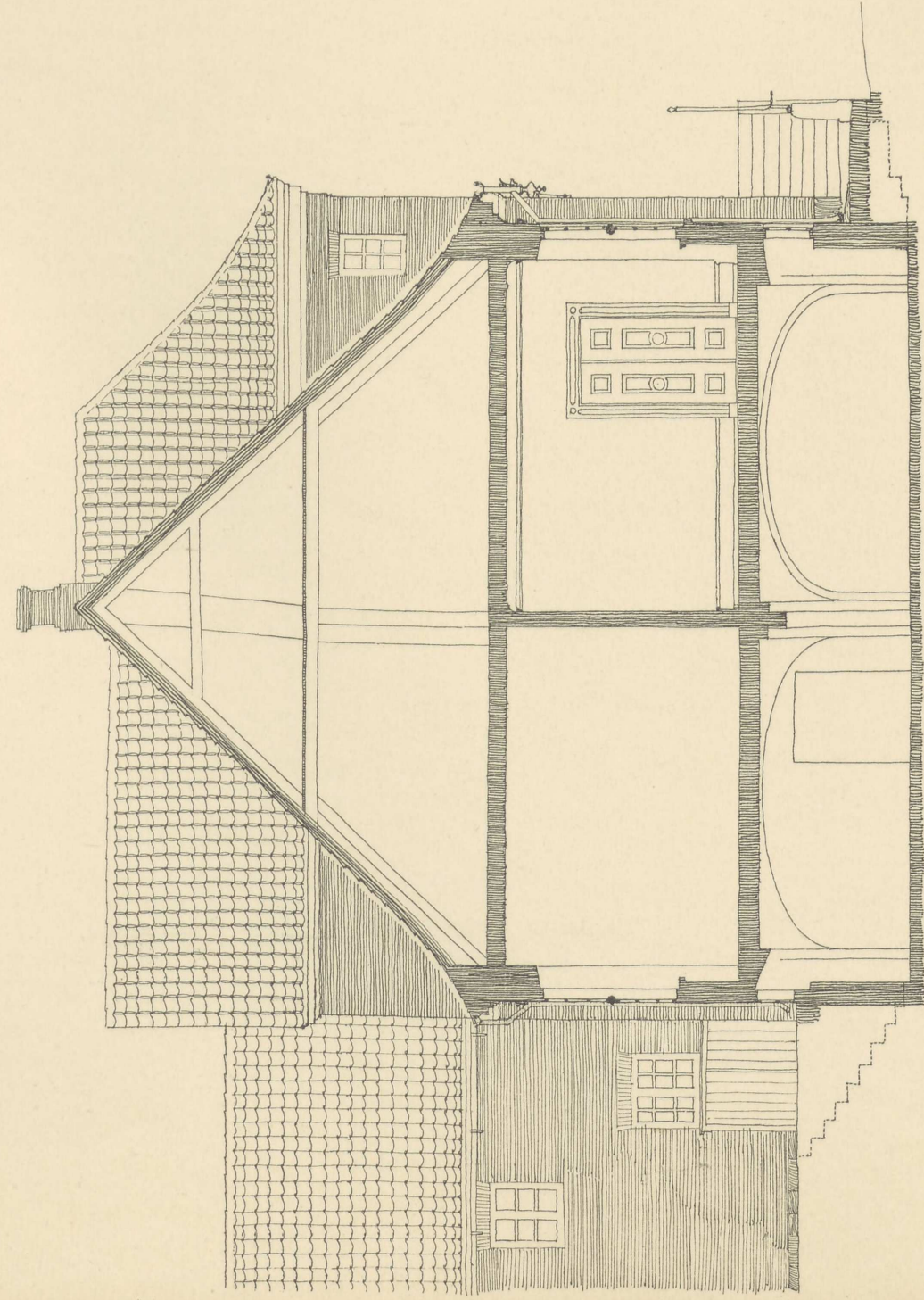
SIDE MOD STOREGADE

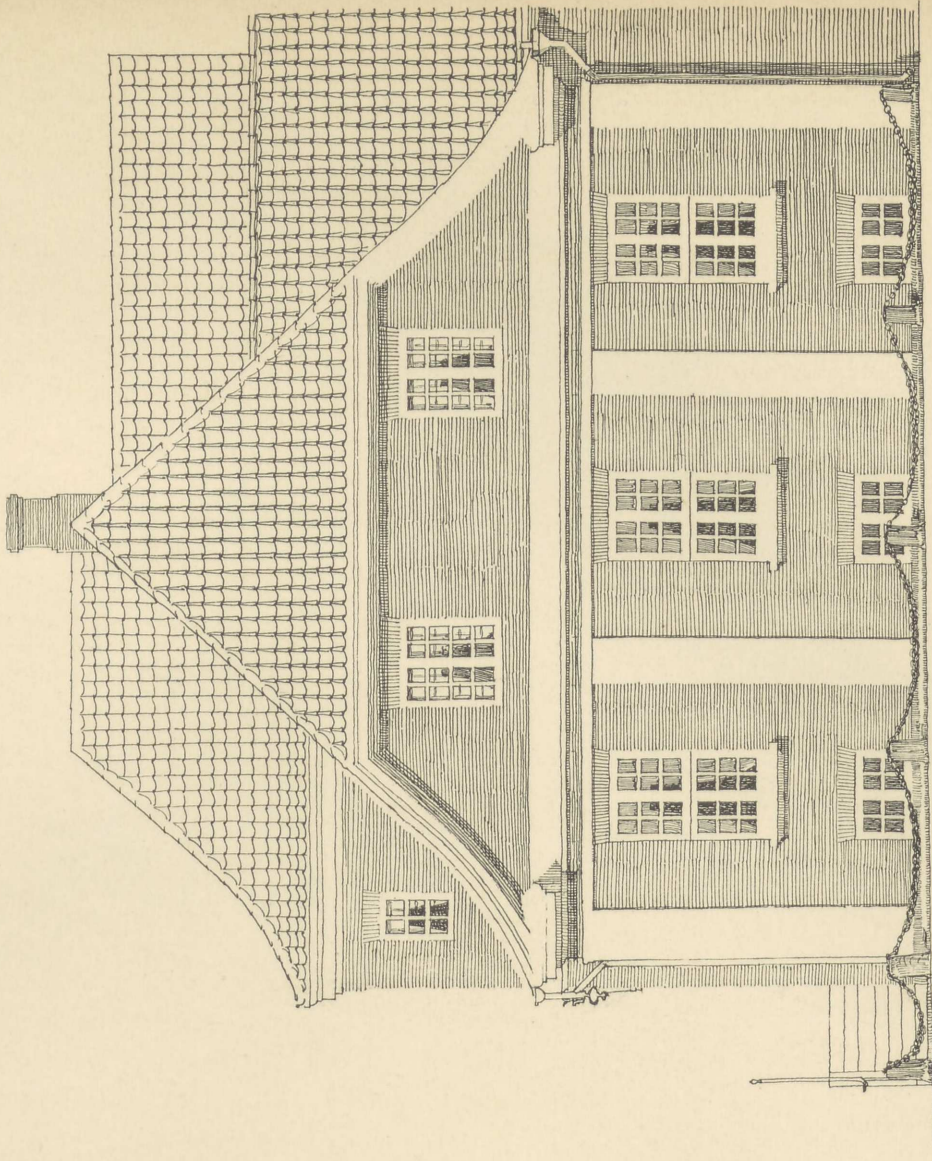
GAARD PAA STOREGADE I VARDE

GAARD PAA STOREGADE I VARDE

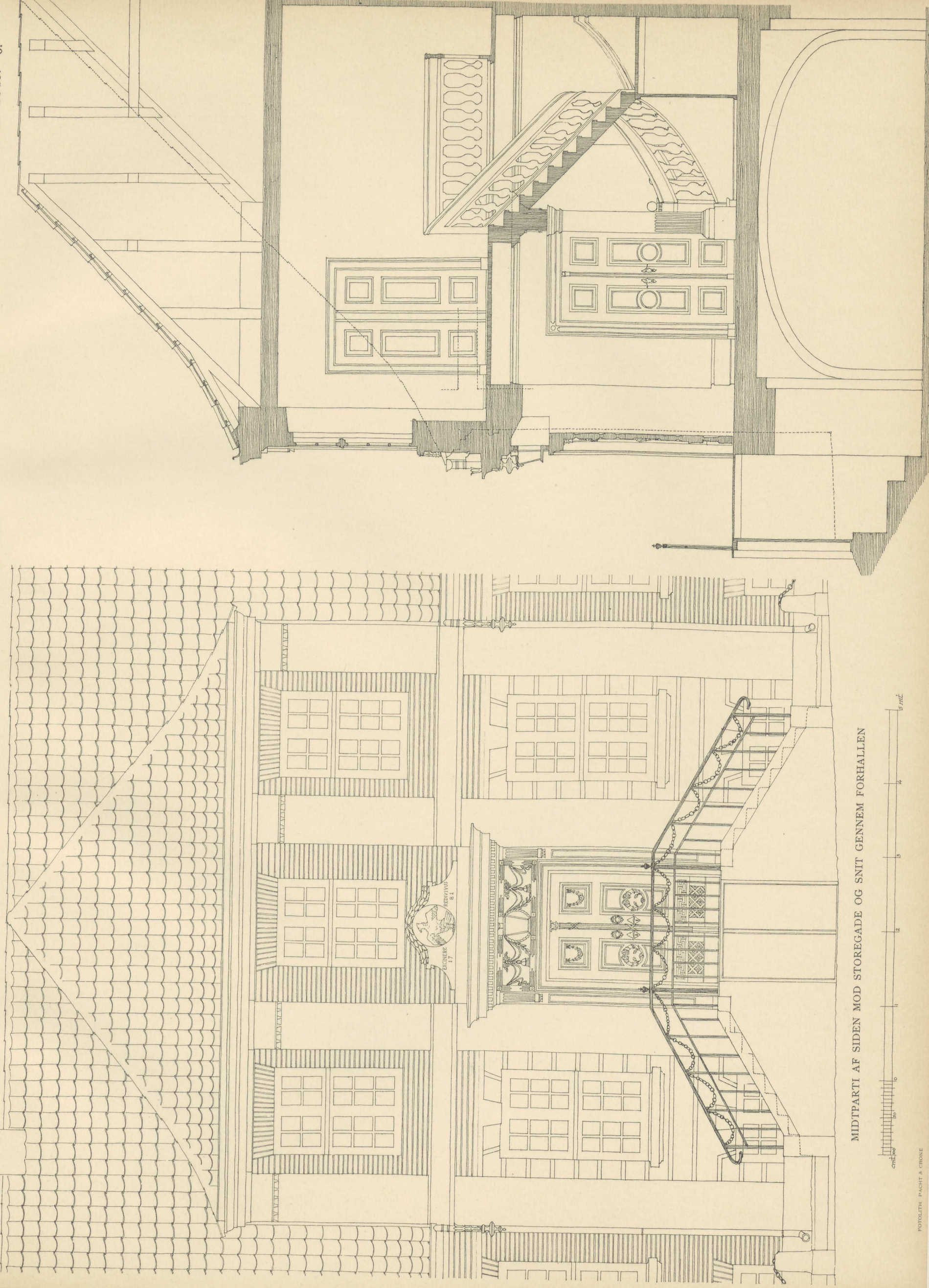

TVÆRSNIT

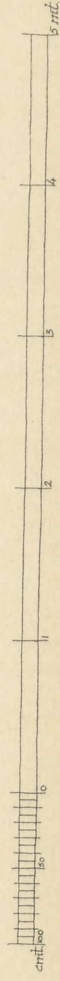

SIDE MOD KRÆMMERGEADE

MIDTPARTI AF SIDEN MOD STOREGADE OG SNIT GENNEM FORHALLEN

GAARD PAA STOREGADE I VARDE.

Bygningen, der er Hovedfløjen i en vidtstrakt Købmandsgaard, ligger ud til Byens Hovedgade og øver ved sit fornemme Ydre stor Indflydelse paa Byens Fysiognomi. Den er opført efter en stor Ildebrand, som i 1777 lagde Byens sydlige Del og hermed Raadhuset i Aske, af Købmand Hans Wulff Øllgaard, der imidlertid anvendte saa meget paa Bygningen, at han faa Aar efter maatte gaa fra Gaarden som en fattig Mand. Fra hans Tid stammer en Tavle paa Gavlen af et af Udhusene, paa hvilken læses:

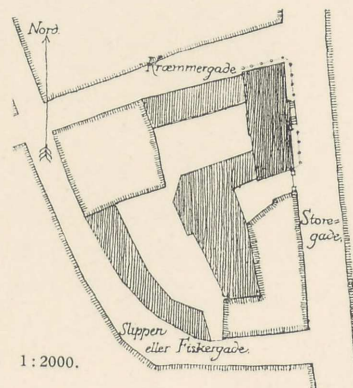
*Vær virksom i din Stand
Giv hver Mand Ret og Skel
Ær Gud, agt højt hans Navn
Saa skal det gaa dig vel.*

HANS WULFF ØLLGAARD — KAREN BENEDICTE ØLLGAARD.

Aar 1800 ejedes Gaarden af en Studepranger Hack Kampmann, der i samme Gavl lod indsætte en Tavle med sit og sin Hustrus Navne.

I 1808 gik Gaarden over i Familien Bastrups Eje, fra hvilken Tid den har faaet sit i Byen almindelig brugte Navn »den bastrupske Gaard«. Nu bliver Hovedbygningens Stueetage benyttet som Telegrafstation.

Huset er — som de fleste af Byens øvrige ældre Huse — opført af røde Mursten og dækket med almindelige røde Tagsten.

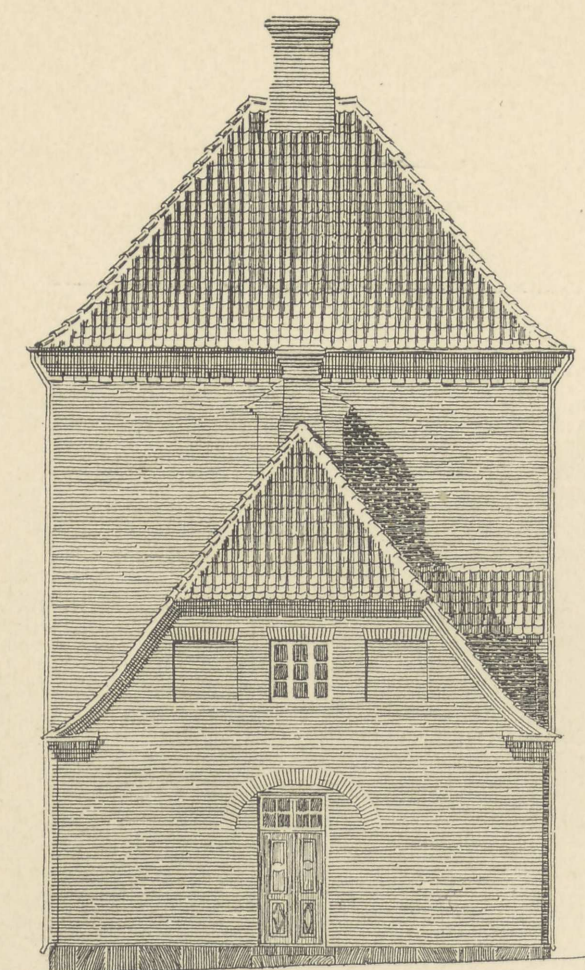

1 : 2000.

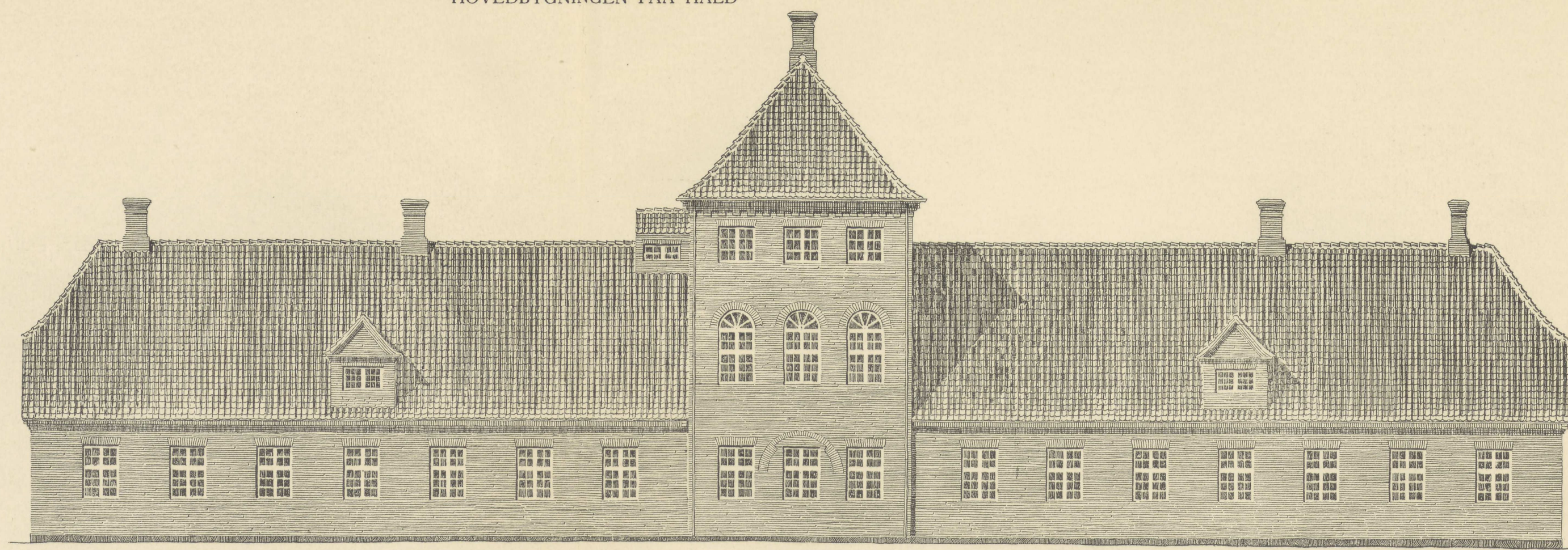

Gesimser, Baand, Pilastre og lignende er hvidtede; de som Kvadre murede Dele af Ende- og Midtparti er kalket lysegraa. Kældermurene er opført af Kampesten og Rummene i denne Etage overhvælvende med lave Krydshvælvinger. Portalen er udført af rhinsk Sandsten og bærer Billedet af en Phønix og Indskriften: Ex cinere redivivus 1781.

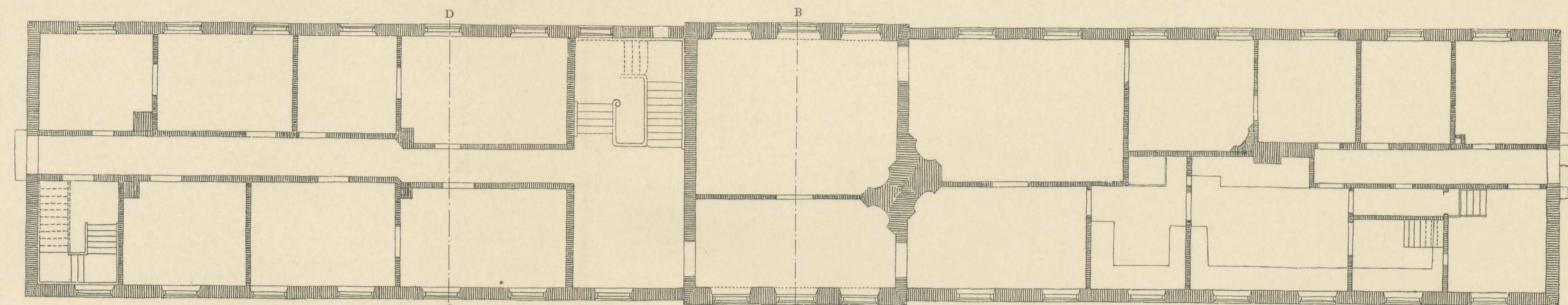
HOVEDBYGNINGEN PAA HALD

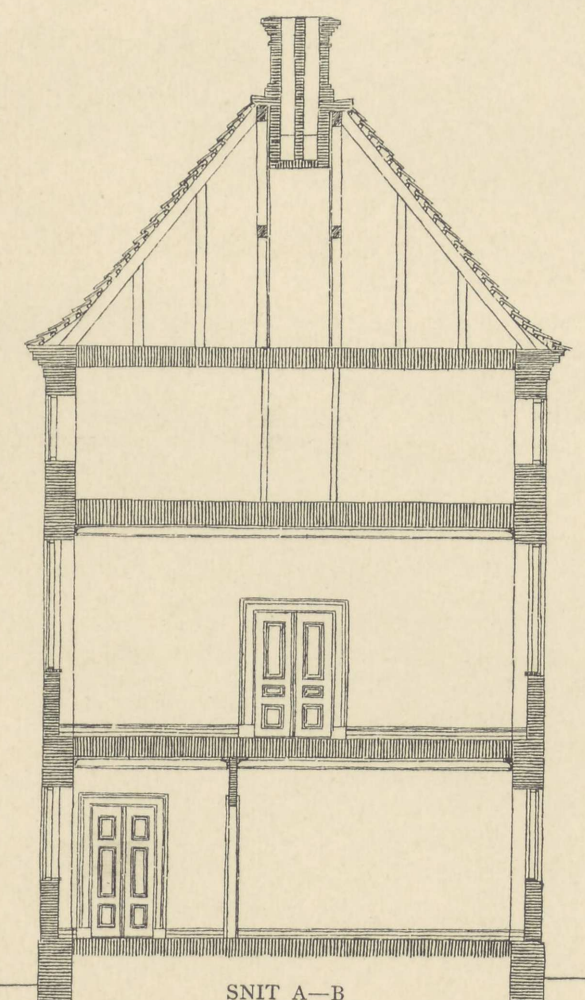
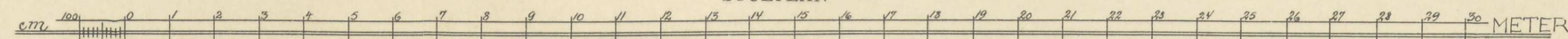
ØSTSIDE

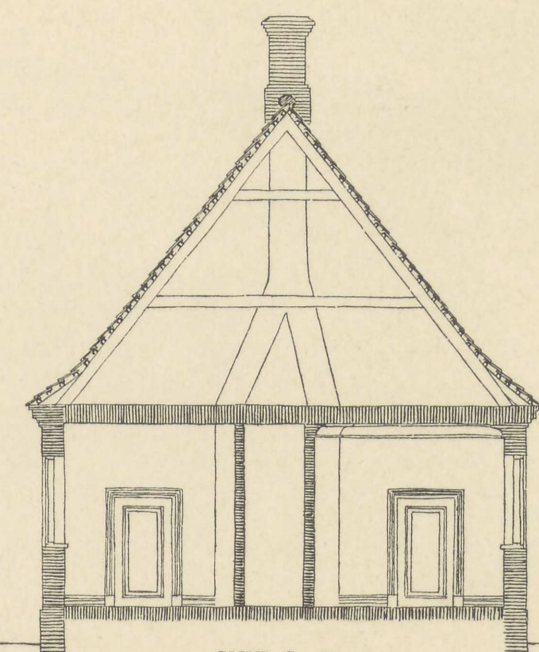
NORDSIDE

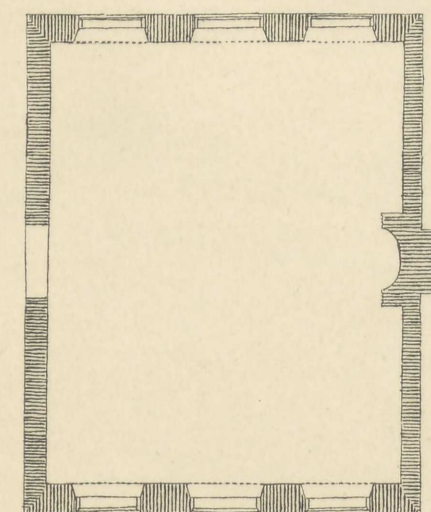
STUEPLAN

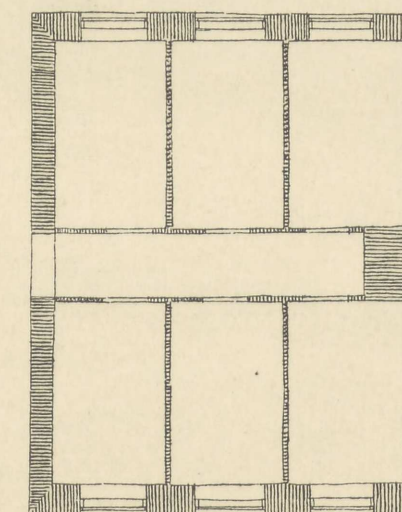
SNIT A—B

SNIT C—D

1. SALS PLAN

2. SALS PLAN

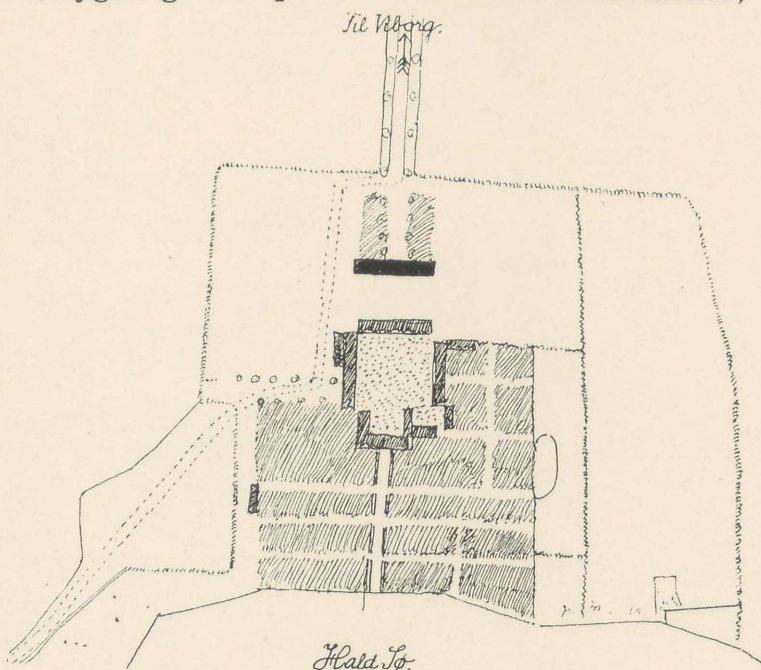

HOVEDBYGNINGEN PAA HALD.

Hald Hovedgaard ligger paa et mod Syd skraanende Terrain ved Hald Sø en Milsvej Syd for Viborg. Den nuværende Hovedbygning er opført 1789 af Landsdommer, Kammerherre Fr. Schinkel og lagt saaledes, at dens høje Midtparti ses for Enden af Vejen ind til Gaarden fra Nord. Af de paa Matrielskortet viste Avlsbygninger er nu kun en lille Rest tilbage, nyere Bygninger er opført længere mod Vest, og Haven strækker sig nu helt op til Hovedbygningen.

Stikkene over Langsidernes Midtvinduer skal efter den nuværende Ejers Udsagn ikke hidrøre fra en tidligere Port gennem Midtpartiet; derimod har der indtil 1882 paa begge de paagældende Steder siddet en Dør, af hvilke den mod Nord — Hovedindgangen — var omgivet af en paa Muren malet Portal; Syddøren dannede da Udgang til Haven, idet der ikke fandtes nogen Dør ud fra Trapperummet.

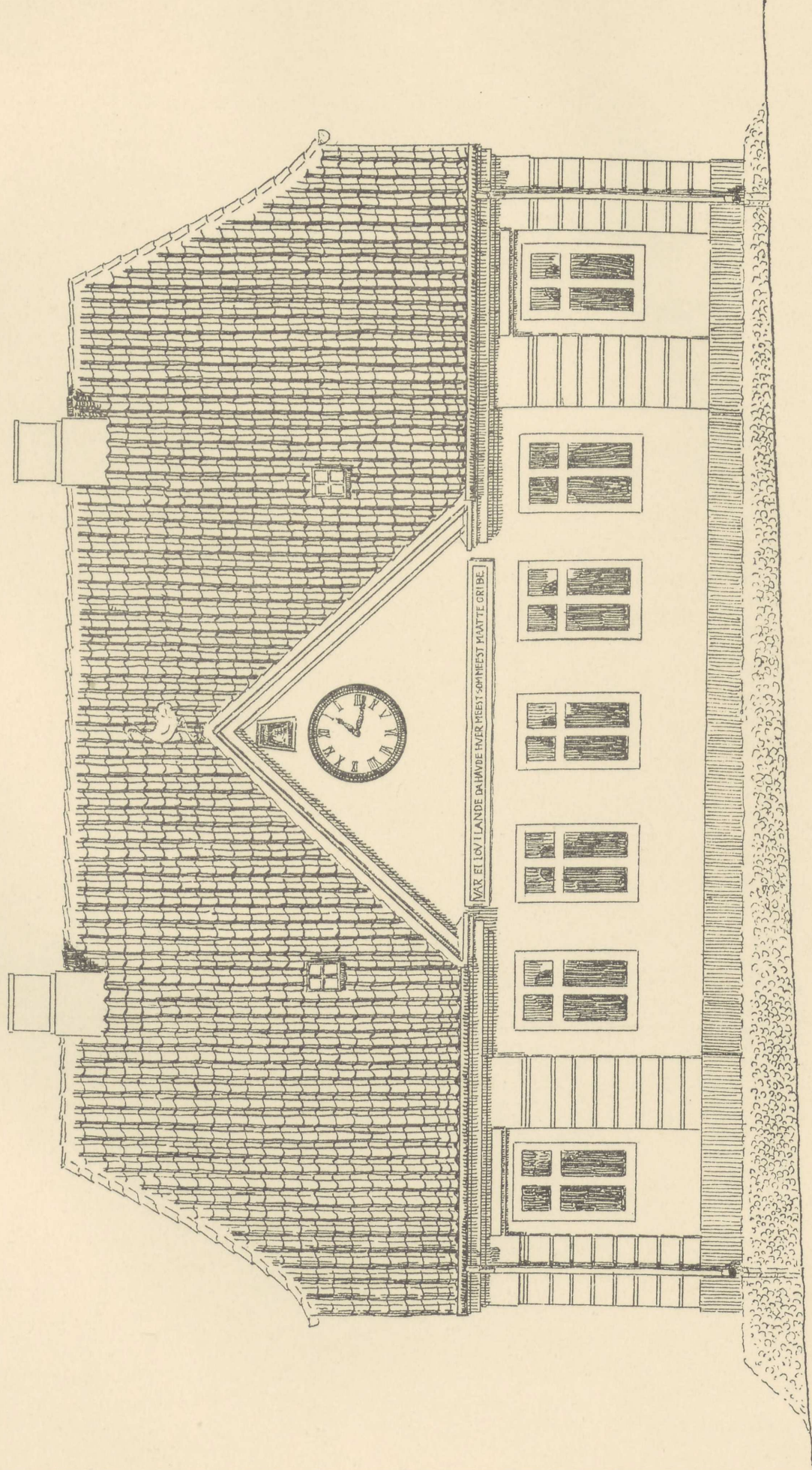
Iøvrigt skal Husets Plan ikke have gennemgaaet væsentlige Ændringer; den vestlige Del rummer Køkken, Pigeværelser, Folkestue m. m.

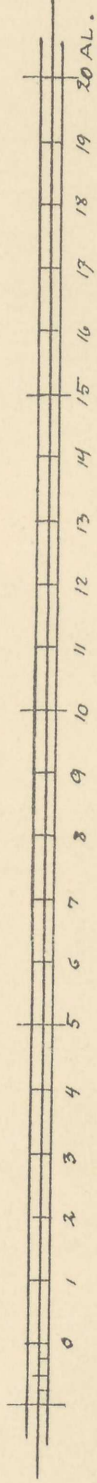
Efter et Matrielskort fra omkr. 1800. 1:5000.

RAAD- OG THINGHUSET I MARIAGER.

(FØR OMBYGNINGEN.)

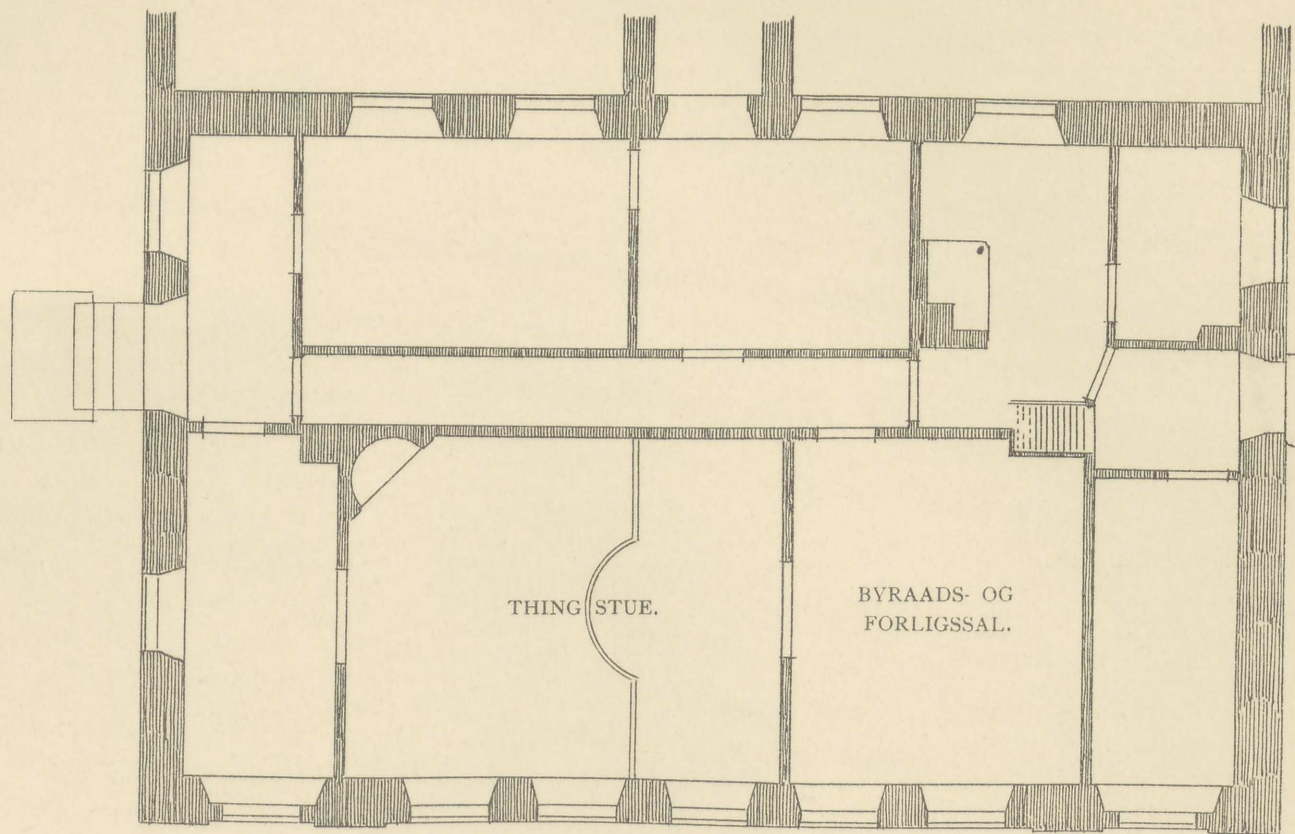

SIDE MOD TORVET.

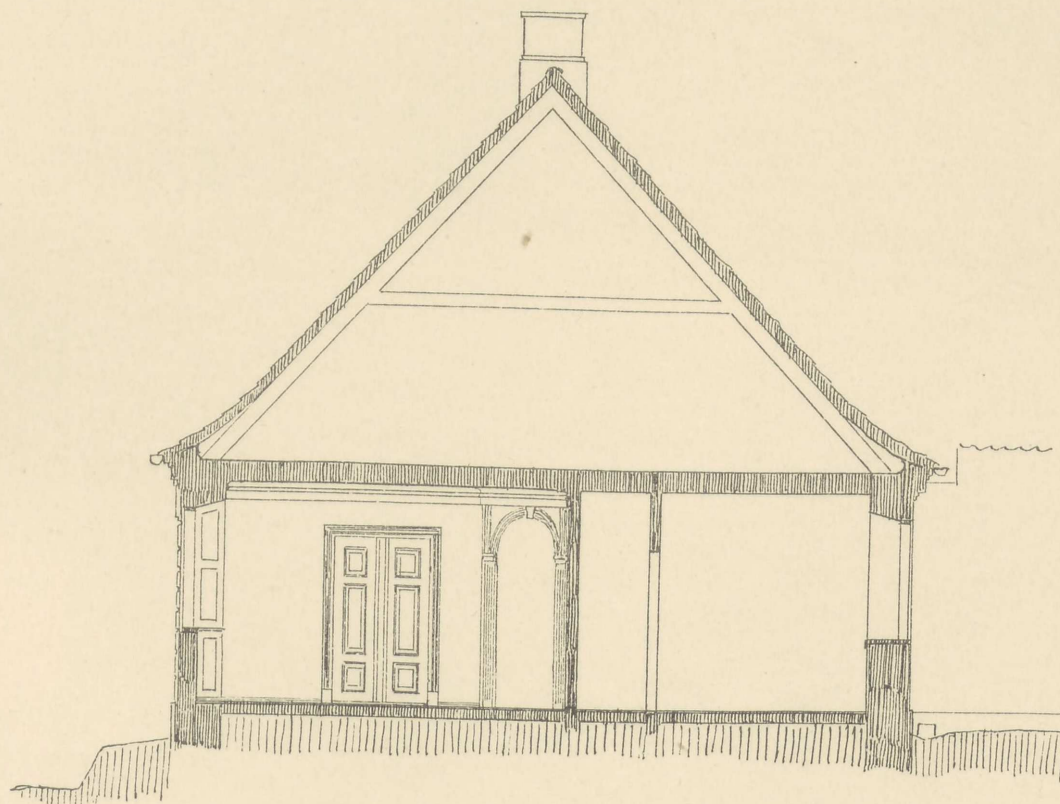

RAAD- OG THINGHUSET I MARIAGER.

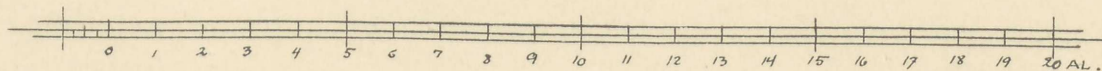
(FØR OMBYGNINGEN.)

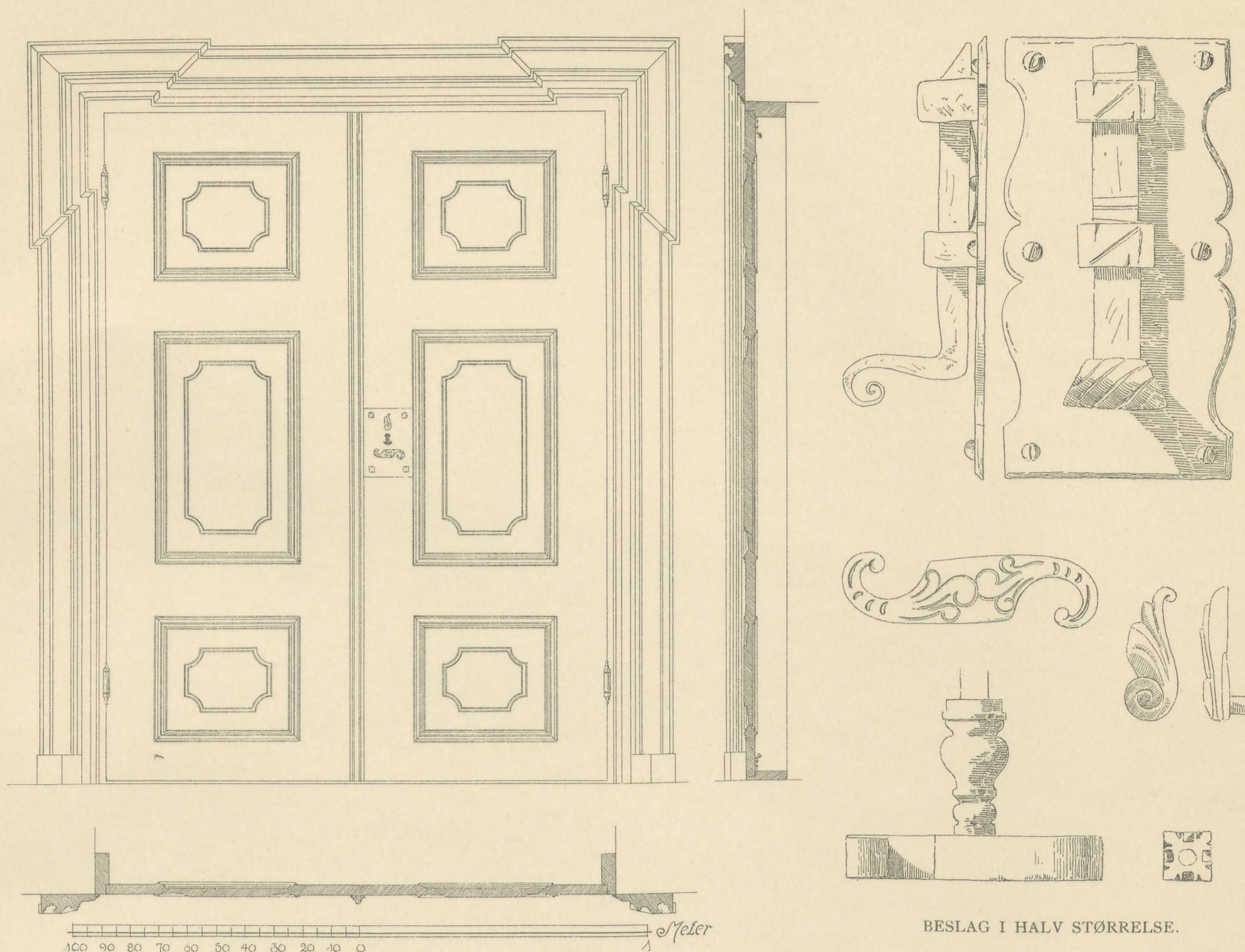
STUEPLAN.

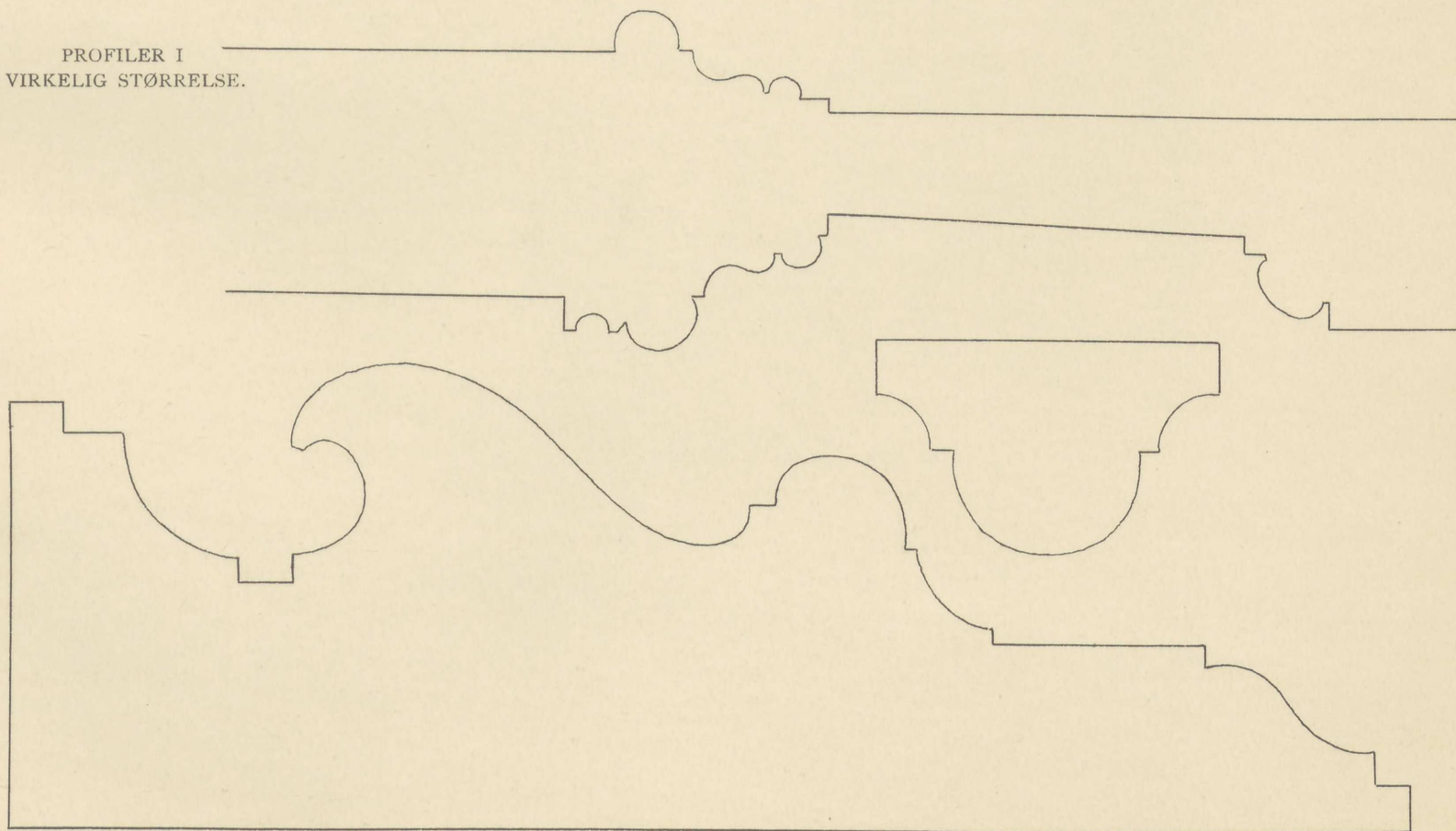
TVÆRSNIT.

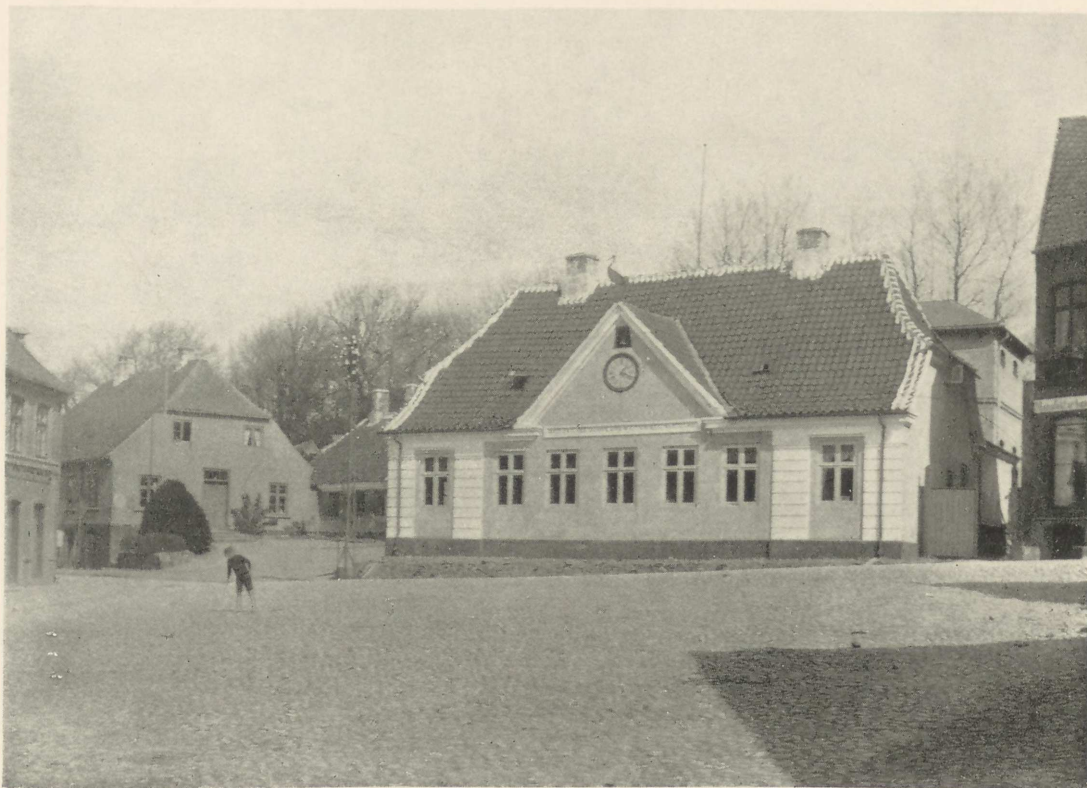
DØR FRA SANKT KNUDS KIRKE I ODENSE.

PROFILER I
VIRKELIG STØRRELSE.

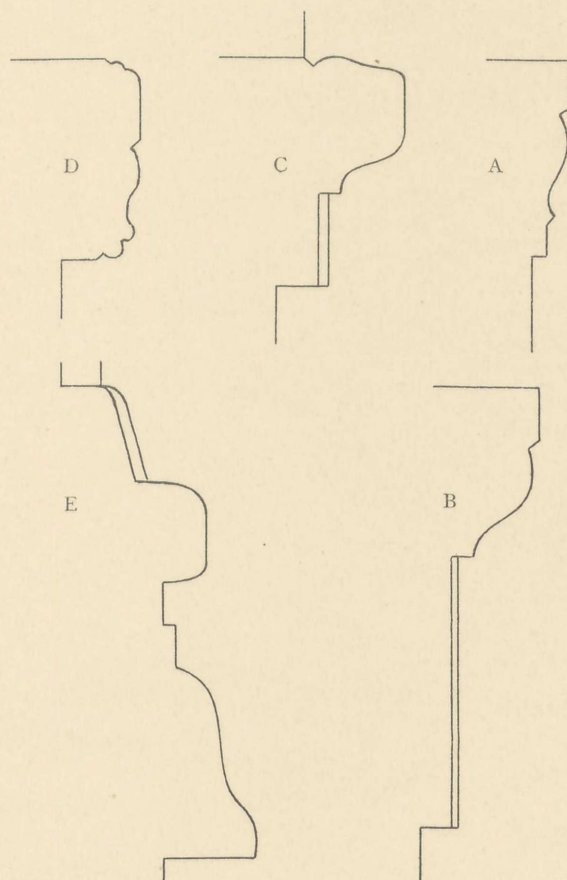
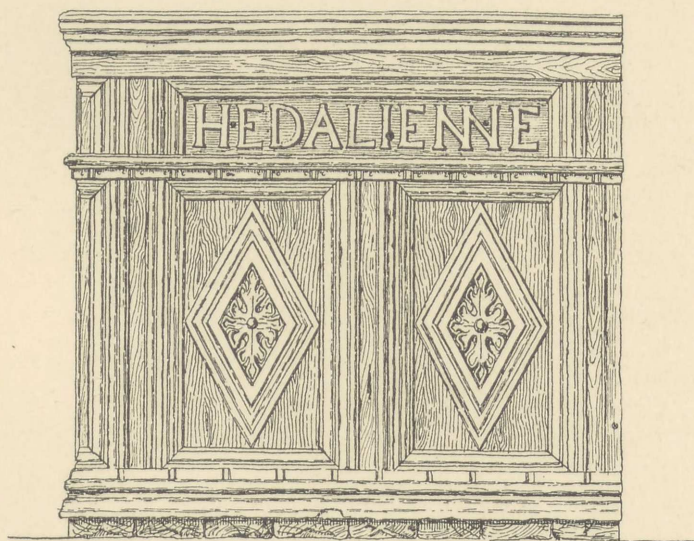
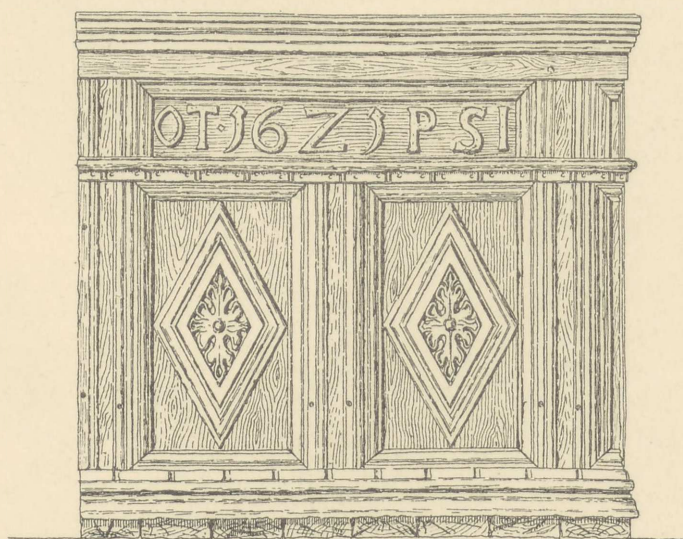
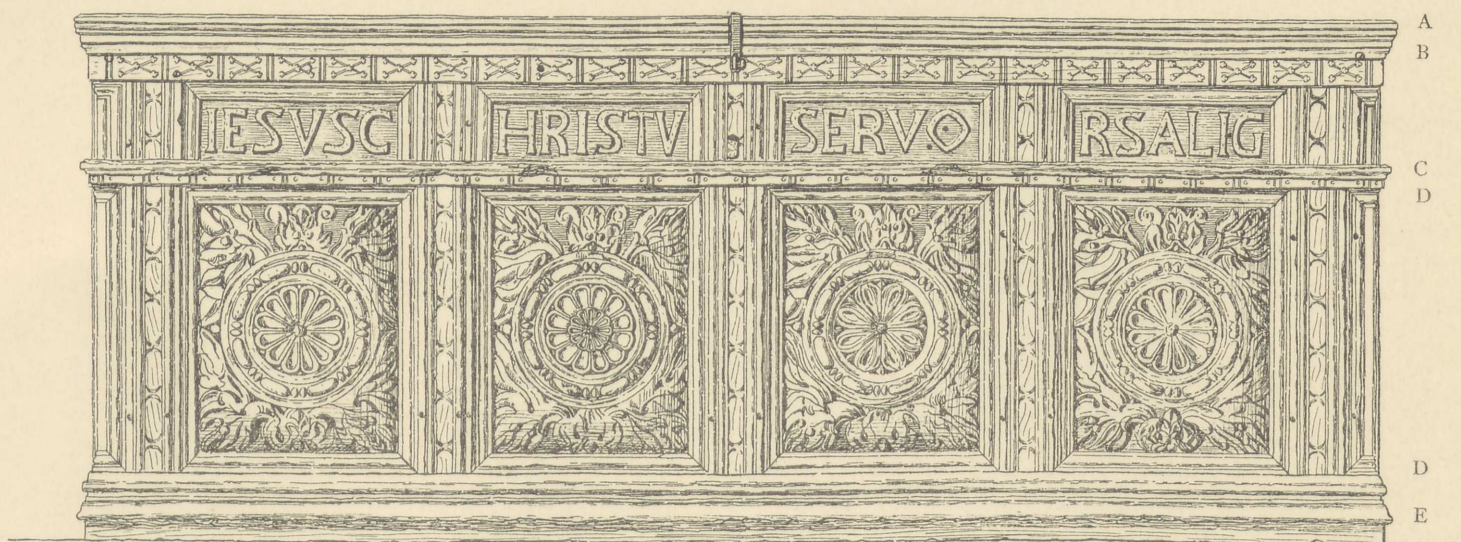
Sokkelen er — i Lighed med hvad der er Tilfældet med adskillige andre Huse i Byen — opført af Kvadre hentede fra en forlængst nedbrudt romansk Kirke.

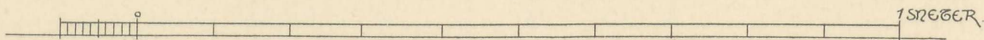
DØR FRA SANKT KNUDS KIRKE I ODENSE.

Den opmaalte Dør sidder i Kirkens søndre Langvæg og fører ind til Sakristiet (den østre Fløj af Sankt Knuds Kloster). Den stammer antagelig fra en Restauration, der foretoges under Frederik den Femte.

EGETRÆSKISTE FRA GJENNER I SØNDERJYLLAND.

PROFILER I VIRKELIG STØRRELSE.

DTV Danmarks Tekniske
Videncenter
Teknologihistorisk Samling

1B
72
OPM

46 15 75

1915

300197729

